

309097

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై 29 వ తేది శుక్రవారము
సంపుటము. 8. పింగళనామ సంవత్సరామాస మాస దశమిం. No. 76
సంచిక 22

ఇండియన్ మెయిల్ వాచ్.

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గోలునుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

(586)

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుడును లేనిది వెల రు 2-8-0

చిరునామా:— సుప్రీయరు వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167 మదరాసు.

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమలీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడు, కాలిదాస సమానుడు నగు షేక్ స్పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "ఏజ్ యులైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది అంధ్రీకరణము. ఇందలి ఆశ్చర్యమృత మగు కథ, ఇంట్లను, బయట కష్టములు, వ్యుచిత్ర కంఠా వణలు, భావగర్భితములగు భృంగారచేష్టలు, కనుపుబ్బ కవుల పుట్టించు హాస్యము వెల్లగ నానందమున ముంచివేయును. వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాధ్యక్షాగ్నియై, ఆఖిల భారతీయుల యభివృద్ధిపై పాటుపడి, అనేకములగు లాభములను మనకు గడించి యుచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రసామృత మిందు తాంవర మాడు చున్నది. రు 0-4-0.

భారతీయ హాస్య, ఏలూరు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-8 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.

వాయువుబోట్ల బొగొట్టును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బార

కోలును, బోట్ల బొగొట్టును.

సునాసన గలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

దీనిని విదేశములలో

కూడ వాడుచున్నారు.

లక్షల కొలది సీసాలు విక్రయము.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము డిస్కో, బొంబాయి, ఆంధ్ర మదరాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆశ్చర్యభరిత రక్తమలన నినించువాడ్యమలన కీరీటునంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గగడమాలలను తుడిచి, చూడబోవులను అన్ని నిభములన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

అనామధేయసర్పిరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిగ్గుంకొనును, సహజమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. వీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశనంబంధమును పొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరచును. కీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులనర కంటుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తిటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL SEXUAL AND NERVOUS TOO

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

రాణీసాయి క్రొంకక కచే తెలిగింపబడిన పురుషార్థప్రకాశము.

ఇంగ్లండు యొక్క తాత్త్వాధిక నిర్ణయింపబడి దేశమందు దంతట నుత్తమవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింప వలెనను నాదేశము మనస్సున నిడికొని 'స్పెన్సర్' అను కాన్స్ట్రక్షను 'ఎడ్యుకేషన్' అను గ్రంథము నెట్లు రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు స్థితినిబట్టి మనదేశమందెల్లడల నుత్తమంగా శిక్షా పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద నిత్యానందు శ్రీ గ్రంథమును రచించి యున్నారు. విద్యయందు దభిమానముగల ప్రతి యాంధ్రస్త్రి, ప్రతి యాంధ్రపురుషుడు ఈ గ్రంథమును దప్పక చదివితర వలయును. ప్రయిమరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ సంస్కరణకుం దభిలాషగల వానిల కిది చింతా మడియే యన నొప్పన. 450 పుటల పుస్తకము. జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువాడికి ఖర్చులు గాక రు. 1 కును, తరువాత వ్రాయువాడికి రు. 1-4 కును పంపబడును. కలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.

ఆర్. యమ్. వి. జానకిరావు.

భోన్స, వాటి గుంటూరు.

గుంటూరు.

(800)

తేలుమందు వెల సీసా 1-8 0-8-0

కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.

బాధ నరముల వెంట వెద్దనము

దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును

కుట్టినచోటును బండ పాగుకలుల

చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ వ్రాసకము

న చేసులు పరిశీలించి. ఇది మిగుల

ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

అమృతాంజనం డిస్కో, 6, తంబుకెట్టిని, మద్రాసు.

సామాన్య భారతీయకుటుంబము

---o---
మిలేవ్యయము

(జి. వి. చందామృతం . నగారు)

విశ్వవిద్యార్థుని గదిని వ్యక్తిగత సౌఖ్యమును పెంపొందించుట ఎటులను సులభము ప్రధానమైనదిగ నున్నది. ఈ సౌఖ్యము ప్రాంతములకు అధిక శాస్త్రమును తమమే ధానమునందును భారతీయమునందును, అనామున హెచ్చుముగను లేకపోవుటయు, వ్యయమును తగినట్లు నిర్ణయించుటయు విముఖ్యమైనవి. ఇందుకు ముఖ్యముగా పాటించి వ్యయమును నిర్ణయించుట అనామున హెచ్చుముటకు ప్రయత్నింపవలసి యుండును. అట్లు జరగనిచో గుర్తింపి చేయవలెను. ప్రస్తుతము భారతీయమునందు నున్న పరిస్థితులలోను కూడ చేకూర్చుకొనితిమి. ఈ సామాన్య సంస్థల గతి యిట్లున్నది. ప్రతికుటుంబమునకును అనామున హెచ్చుముటకు కారణములు లేవు. వ్యయము మిలేవ్యయముననున్నది. ఈ కారణము వాటిని ప్రయత్నించుము. దుర్బలమునకును మౌనమునకును చున్నది. ఇట్టిగతి గలకుటుంబముల జీవితము ముఖ్యముగా నున్నది. ఏలయున భారతీయజాతియందు ముఖ్యముగా విధముల మూలాధారమును నుడువవలెను. విస్తారముగ గల నిరుపేద లోకమునకు వ్యవసాయమును భవితమునందు సామాన్య సంస్థలను నిర్మించి ముఖ్యముగా నున్నది. ఆపరకముగాని ఈ కారణములను దృష్టిలో గొనినచో మౌనమునకు భవిష్యత్తును గూడ గుఱుపాతము కావలెను. ఏని యధివ్యక్తియైన పేదలకు ముఖ్యముగా వైద్యము పతనము భవిష్యత్తును మౌనమునకు కావలెను. కాన ప్రస్తుతము ఈ కారణములను అధిక శక్తి ప్రాముఖ్యముగ విచారించి బడవగలిగినా నున్నది. దేశాధికారికాధిపతి గూడ నిది మూలాధారముగా నున్నది.

పరిమితి పాథులు

సాధారణముగ మధ్య తరగతుల పురుషులు కొంత విద్యార్జనముగా నుండును. వారికి నేరసాధారము శిక్షణ యును మేధానంబునందును గాని శిక్షణమునకు గూడిన పనిపాటులు కావు. ఏని కారణమున 1 ప్రభుత్వ కార్యాలయములందు లేఖకృత్తి 2 వాణిజ్యస్థానములందు కొలువు. 3 స్వాతంత్ర్య విద్యార్థులను అన్వేషణమున బడసిన న్యాయవాది పాశ్చాత్య వైద్యకృత్తి 4 వ్యయముగ వ్యాపారము చేయుటయును యున్నవి.

(1) ప్రభుత్వోద్యోగములు: ఎల్లరును ప్రభుత్వోద్యోగములనే యుపేక్షించినచో సమృద్ధి మలేవ్యయమునని కలకత్తాలో ఇటీవల జరిగిన పట్టణమున సభయందు రాజప్రతినిధిగానే వక్కానించిరి. అట్లులసంఖ్య మిలేవ్యయముననున్నది. కావలసిన వారి సౌఖ్య పరిమితిముగాక తప్పదు. కాలక్రమమున మరి కొన్ని క్రొత్తయోద్యోగములను కల్పించుచుకొనినను కృతార్థులగుదున్నవారి సంఖ్య ప్రతివత్సరమున చాల హెచ్చుచుండుటచే దీనికలన ప్రయోజనము కలుగజాలదు. మరియు ప్రభుత్వ సేవకందాక్షరము గల పేదలకు సంపాదించుములు లేవు.

(1) కృత్తి సంఘ లాభములను గవనిండు: ఈ దేశమున యూరోపియనులు, అంగ్లో మండలియనులు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పోస్టులు మున్నగు కృత్తి సంఘములు పెక్కులు గలవు. ఈ కృత్తిముల నిమిత్తముల కృత్తి సంఘముల హక్కులను పక్షపాతియు లేకుండ ప్రభుత్వమునందు జరిగింపవలెనని యావత్కాలము మొత్తము గలదు.

(2) ప్రభుత్వోద్యోగులు ఇతరకృత్తిల కలగించి ధనాన్వయము చేయుగాడదను నిర్ణయము నుపయోగించుట. కాన ప్రభుత్వ సేవలో చేరనివారి అన్వయము ఇతరకృత్తిల చాలగలవు.

(2) ఇతరకృత్తిగములు: చాలవలెను ప్రభుత్వోద్యోగములకు గల యిట్లుండును వాణిజ్యసంస్థానములకు గూడ గలవు. మరియు విద్యార్జనమునందు విద్యార్జనముల మొదలగునవి చేయవలెనని సంఘములకు కలెవు. బొంబాయి మున్నగు కొన్ని నిగమములకు సంఘముల బడయున నున్నది. అటు గూడ యుద్ధముల మున్నగు కారణములు ప్రభుత్వమునందును పండిత స్థానమునందును, ఈ కారణమునందు గూడ మనము నిర్ణయమును నిర్ణయించుకొని అధికముగ నుండుటచే సాటి హెచ్చుముగనున్నది. ఈ వాదనలో పనిచేయువారికి అందరి కి వ్యవస్థానములు బాగుగా లేరనియ్యవచ్చు. మరియు పనులు నిలచునను సమృద్ధిము లేకున్న వారు పురుషుల ప్రభుత్వ సేవకే ప్రాశస్త్యము మొనరుదురు. క్రైస్తవ కృత్తిగములు గూడ నిర్ణయించుకొనవలెను.

(3) స్వతంత్రకృత్తిము: న్యాయవాదులగునైదులు గనుపని ప్రారంభించు యువకుల స్థితి గూడ సౌఖ్యభరితముగా లేదు. అత డొక పట్టణమునకో నగరమునకోలేరి ప్రకటన ఫల కమును ప్రతిష్ఠించిన పిమ్మట సేవవాని అనుభవమునకు రా గలదు. అదిగలకు సేవ ప్రఖ్యాతులను బడసిన ప్రతిష్ఠలతో నిలిసిక పోటీ కలుగును. సహాయము నపేక్షించు వారు గుంపులు గుంపులుగా నాప్రఖ్యాతుని కడకు వచ్చుచుండురు ఈనవీను దేన్ని ప్రయత్నిముల నొనరించినను గూడ నతని చేర వచ్చు వారుండరు. అతని పని ఎదురుదుట వంటిది. ఏపికయును వైద్యమును గలిగి కొన్ని వత్సరములు నిర్వాహముగ గడ పిన గాని సంత్సృష్టికరముగ నాన్వయ కలుగదు. సాధారణముగ నీవృత్తులలో చేరువారిలో చాలమందికి అన్ననస్రములకు జ అగుటయే దుష్టతగు చున్నది.

(4) వ్యయంకృత్తి: వ్యయముగ వ్యాపారముచేయవలె ననిన భవమును సేవలగు పనిపాతమును కార్య నిర్వహణ సామర్థ్యముగూడ నుండవలెను. ఈ దేశమునందు భవము వాగు దు మూలముగాని ధారాకముగ కంటబడదు. సేవలగు లగు పనిపాతము చాలతక్కువగానున్నది. కార్యనిర్వహణ శక్తియుండవచ్చునగాని నైపుణ్యమును లేనికలమున నది ప్రయోజనకారి కాజాలదు. దీనికి విదేశీయుల పోటీ యొకటి తోడగుచున్నది. ఈ పోటీనలన నూటికి 99 యువ్యములు పుట్టుకలోనే రూపుమాముచున్నవి. కాన పాశ్చాత్యదేశ ములందులే హిందూదేశమునందు వ్యవసాయమున పరిశ్రామి కులును గూడ శక్తిముగ ధనాన్వయ మొనరింప జాలకున్నారు ఎవరో కొద్దియంది ధనాన్వయములు మధ్యతరగతివారలలో నుండవచ్చున గాని మొత్తమునందు హెచ్చుసంఖ్యవారి స్థితి కోవనీయుగ నున్నది. చాలకాలము వరుసకు కిరి కిరరా శ్రయములు కలుగునట్లు కనబడదు.

వ్యయోధిక్యము

ఇప్పుడు ధరలు హెచ్చుటచే ఆహారపదార్థములకే చాలసామ్య వ్యయము చేయవలసి యున్నది. జీవిత వ్యయమే చాల హెచ్చునది. ఎప్పుడు సమస్థితి చేయవలెనో తెలియదు. ఈ మహా పాశ్చాత్య సంగ్రామము నుండియొక ప్రబలాశక్తి కము. సంధిజరిగిన పిమ్మట 20,30 వత్సరములకు గాని ధరలు తగ్గువు ఇక ముందు కలుగ నున్న అంత జ్ఞాతీయ వ్యాపార సంగ్రామము ప్రస్తుత మానవ సంహార పరిగ్రామమునకంటెను గూడ చాల దారుణముగా నుండ గలదు. అప్పుడత్యధికమగు నష్టమునకు పాలగువారు మధ్య తరగతులవారే యగుదురు. ఆ వాణిజ్య సంగ్రామమున తటస్థు లెక్కరు నుండవలెను. అది విశ్వవ్యాప్తము కావలెను. ప్రతి కృత్తియును సంగరమున చొరగడి పోరి భరించవలసియుండును. మానవావశ్యకతలు నానాటిని హెచ్చుచున్నవి. సేవ భోగ్య ములని తలంపబడినవి. చేపు ఆవశ్యకములుగ మారుచున్నవి. సంఘమున శక్తి గౌరవసానమును బడయవలెననుకొనక ప్రతి కృత్తిని ప్రోత్సహకరముగ నున్నది. మధ్య తరగతులవారు గూడ గౌరవముగ జీవింపగోరుదురు. అంగులకు వ్యయ మధిక ము కావలసియుండును. ఇండ్లబాడుగలును బిడ్డల చదువులకు వ్యయములను మిలేవ్యయముననున్నది. వంటపాతమును కాకరలును హెచ్చుతీయములగుచున్నవి. వ్యాధులు మొదలగుటచే వైద్యకృత్తిము హెచ్చుచున్నవి. శుభాశుభకార్యకృత్తియును సంగ్రామములు దానధర్మములు వంతుగలకు పన్నములకు వ్యయముల వినిలో నేవియును తప్పవని గావు. పట్టణవాసులగు మధ్యతరగతుల వారిలో గల 10 వత్సరములలో ను వ్యయము 100 కి 50 రెట్లు హెచ్చునది. అదాయ మేమి యను హెచ్చులేదు. ఈరీతిగా నింకొక 10 వత్సరములు గడ చినచో మధ్యతరగతుల వాణిజ్య దుర్బలమగుట నిశ్చయము.

నివారణ పాథములు

భీమాచేయించుకొనుట: ప్రతిపురుషుడును తన ఆస్థనను బట్టి భీమాచేయించినచో విధిగా మిలేవ్యయమును పాటించవల సినద్యును. తనయనంతరము కుటుంబమువారిగతి ఏమగునను చించి కనరముండదు. కెనడాలో జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రతికృత్తి యును గురికి 2లకు భీమాచేయించినట్లు సగుటున తేలిగది. హిం దూదేశమున సగుటున 12 అకరాలు తేలిగది. 1915 వ సంవ ద్ధముననూటికి హిందూదేశమున 67 భీమాకంపెనీలును కెన డాలో 44 కంపెనీలు నుండెను. కెనడాలో 89% క్రిస్టియను ఇండియాలో 2% క్రిస్టియను భీమాచేయబడినవి. 1915 లో కెన డాలో 66% కుటుంబము ఇండియాలో 22% కుటుంబము భీమాలు చేయించుకొనబడెను. కెనడాలో 1,000,000 హిందువులు

ఇండియాలో 300,000,000 హిందువులు ప్రజలుగలరు. హిం దూదేశమునగూడ భీమాచేయించుకొనువారి సంఖ్య చాల హెచ్చునది.

గృహపరిశ్రమలు

చిన్నచిన్న గృహపరిశ్రమల నందరును ప్రారంభించ వలెను. విద్యావతి గుగు గృహిణి గృహపరిశ్రమలను నడుప జాలియుండును. మేనోర్లు మొదపట్టిలు పూలు మొదపట్టిలు మున్నగునవి ధనాన్వయసాధనములు కాగలవు. సాధక మగు విద్య సభ్యునించినగృహిణి గృహసౌఖ్యమున కెంతయైనను చేయగలగును. అట్టిపతి యాజమాన్యముక్రింద గృహపరిపాల నము (హోముమీలు) చాల శ్రేష్ఠముగ నుండగలదు. అదాయ వ్యయములను గవనించి పనిచేయుట కా మేయే ఆప్యతా ఆప్తును. మనము మన పుత్రులకును సోదరులకును జాతీయవిధానమున విద్య నేర్పవలె నిట్టి లాభము కలుగగలదు.

పత్రికా వ్యాసరచన.

సామాన్యకుటుంబములవారు తీరకజేతలలో పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాయవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమున వార్తాపత్రికల వ్యాపన మంత ప్రపంచనీయుగ లేకున్నను ఇది అవలంబించవలసిన వృత్తులలో మొక్కటి. పాశ్చాత్యదేశముల లో నిట్లు పనిచేసి పలువురు చాల భవంతులైరి. ఇందులకు విషయజ్ఞానమును అనుభవమును శాంతియును గూడ నుండవలె ను. మన దేశమువారు గూడ అమెరికా ఇంగ్లాండు దేశముల లోని పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాసి చాలభవము నార్జించు చున్నారు. మన దేశమునందలి పత్రికలు గూడ క్రమముగా నిర్మితముగ భవనహాయమును చేయగలగును. దీనికి మూల ధన మక్కరలేదు.

సహకారవిధానము: భోక్తుధరలను నాలుగయిదుకుటుం బములవారు కలసి సాయగ్రులను కొని పంపుకొనుటలో చాల లాభముగలదు. వ్యల్పమగు ఆదైనిచ్చి గాలియు వెలుతురునులేని చిన్నయింటి మొక కుటుంబము వారందెరువు చుచ్చుకొనుటకంటె 4-5 కుటుంబముల వారు కలసి గాలియు వెలుతురును బాగు గావచ్చునట్టి చక్కని పెద్దయింటి నట్టివు పుచ్చుకొనుట లాభ కరమును ఆరోగ్యకరమునగును. ఇట్లు సర్వసమయములందును సహకారము చాలలాభకరము. కాని సహకారోద్యమవిధాన మును భాగస్వాములను బట్టి ఆసౌఖ్య మేర్పడగలదు.

మిలేవ్యయము.

ప్రస్తుత మసౌఖ్యముగ కనబడినను కొన్ని వ్యయములను తగ్గించవలెను. భోగములను పరిత్యజింపవలెను. దుర్భాసము లను ఆడంబరములను మూఢాచారములను మానవలెను. కుటుంబ సౌఖ్యముకొరకు వ్యక్తిసౌఖ్యత్యాగ మవలెను. (ది వెల్లుఆఫ్ ఇండియా)

స్త్రీలు మగవారికన్న అధిక కాలము బ్రదుకుదురు.

ఇట్లెవరు వ్రాసిరో తెలియదు కాని మొక స్త్రీ వ్రాసియుం డనని తోచుచున్నది. లండను ప్రకటనండ్ల మేము గ్రహించితిమి. ప్రపంచమున దీని కాలము బ్రతికి యుండుటకు స్త్రీలు దగినవారుగనున్నను ఆడ పిల్లలు పుట్టినది మొదటిసంవత్సర మున కలుగు వ్యాధులను సహించునట్లు మగపిల్లలు సహించ జాలరు. ఆరాదున ఆడపిల్లలకంటె మగపిల్లలలో నూటికి 30 రెట్లధికముగ చరణములు కలుగును.

ఆ నేకరండిస్త్రీలు గాలిగాని చిన్నచిన్నగడలలో నివ సించుచుండురు గాని క్షయభోగమునను నుగవారిలోనే మరణములు హెచ్చుగానున్నవి. స్త్రీలు రాత్రులలో నన్న దుస్తులతో వైస జాలునమొదలగునవి లేకయే నాటకములకు బోవుదురు. వారి కే జలబయలుకలుగుదు. అట్లు పురుషులు మం చులో బయటికి పోయినచో తప్పక పడితము పట్టును. స్త్రీలు భరించ కలిగిండుల శ్రమదమాదులను పురుషులు భరించజాలరు. శస్త్రచికిత్సలను కంపరము 1 తేకుండ స్త్రీలు చూడగలగుదురు. రాత్రిం బ్రవర్ణ నిద్రలేకుండ వారు రోగుల కుపచారములు చేయగలరు. దీనికేమి కారణము?

పూర్వకాలములో స్త్రీలు వానయనక యెండయనక మంచనక రాత్రియనక బవలనక కష్టపడి పనిచేసిరి. పురుషులు ఆహారమును సంపాదించుటకు తప్ప మరెందులకునీ వైకి పోవువారుగాదు. ఆ యలవాటే స్త్రీలలో నేటికిగూడ నిలచి యున్నది.

మిత్రబాయి సిరూరు గారు: నేను 87 వారాయణ చంద్రావర్కరుగారి పుత్రుకని మీరు ప్రకటించితిరి. అది సత్య ము కాదని ఈయను న్యాయండియా పత్రికకు వ్రాసినది.

ఆంధ్ర రేడియో సభ

నేటిదిమున నెల్లూరులో సమావేశ మగుట

—(౦)—

అధ్యక్షుల యువస్వామి

నేటిదిమున నెల్లూరులో సమావేశమైన ఆంధ్రరేడియో సమాసభ కార్యక్రమాలకు శ్రీమదగారి రాజాగారి యువస్వామి సమునుడి ఈ కిందిభాగములు ముద్రితములు:

మన ప్రాచీనచరిత్ర.

'రెడ్డి' శబ్దము 'రాట్' శబ్దమునుండి పుట్టినదనియు 'రేడు' 'రెడ్డి' సమానాధికములనియు 'రా' ప్రత్యయము 'అ' అక్షరము యుజ్జ్వలమనది రెడ్లు పుట్టినదియు గొందఱు యభిప్రాయము. కాని, యిదియన్నియు నూహలు. నిశ్చయములైన చరిత్రాంశములు గావు. ఇంకను నింగును గుఱించి భాషాపండితులు పరిశోధించవలసి యున్నది.

రెడ్లు నిన్ను మొన్నటివారు కాదు. సుప్రసిద్ధమైన ప్రాచీనచరిత్రలకు మహామహులు. ఆంధ్రదేశముయొక్క పలు భాగములందు శిథిలములై పరిభ్రామ్యములై దుర్గమములగు దుర్గములచేత శిల్పనైపుణ్యముచేత జూపరుల కాశ్చర్యముగొలుపు దేవాలయములు తోడను, వ్యవసాయాభివృద్ధికరములగు కాసాంబులతోడను, వీరపురుష రక్తవిహితులగు విచిత్రస్థలముల తోడను, జాతీయ ప్రబోధకములగు వాఙ్మయములతోడను, జాతీయ చిహ్నములగు జిత్రించి యున్నవారము. వీరభద్రారెడ్డిచే విరివిగాంచిన గౌరవాపరి సరంబులును, కొండవీటిరెడ్డిచే బ్రఖ్యాతిపడసిన కృష్ణకలంకులును వీరపురుషుల చరిత్రములచేత జిత్రించబడిన కాలఫలకమును మన యువమాన గౌరవమును నిరూపించగల సాక్షి త్రయంబని చెప్పమెప్పుడు. మన ప్రాచీనచరిత్రను నింహావహాకనంబుగ తమకు గొంత వినిపించు బ్రయత్నించెదను.

మన మిప్పటి కెరిగినంతవఱకు ౧౩-వ శతాబ్దమున, ఓరుగల్లునెలిన కాకతీయుల కాలమున ప్రాముఖ్యము మొందినట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఓరుగంటి చక్రవర్తుల కాలమున రెడ్డిరాజులు వారికి సాయంతులుగ నుండినట్లు కాసన ప్రమాణములు గలవు. శ్రీ. శ. 1836 వ ప్రాంతమున ద్వితీయ ప్రభావునకు సాయంతులై ఆస్థానరెడ్డి, మనగారి ప్రాంతమున రాజ్యము చేయుచుండినట్లు 'తామరామ' యను గ్రామములోని శిథిలమైన పల్లికాట్టన దేవాలయమునందలి రెండుకాసనములవలన కన్పట్టచున్నది. కావున వాటినుండి నేటివఱకు మన మునగలసంస్థానము రెడ్డిరాజుల స్వాధీనమందే యున్నదని యూహించవచ్చును. రెడ్డివారు రాజులుగ నుదాహరింపబడిన కాసన మింతకంటె బుర్రవనమైనది మఱొక్కటి లేదని కాసనశోధకుల యభిప్రాయమై యున్నది.

ఇట్లు 14 వ శతాబ్ద ప్రారంభమున సాయంతరాజులుగ నుండుటకు రెడ్డివారి కంతకులబూర్గులు రెండుమాండు శతాబ్దములైనను శాంధ్రదేశమును రాజకీయాధిపత్యము నందియుండిరని మన మాహింపవచ్చును. అంతకును బూర్వము వీరికితియెట్లుండెనో యూహించుటకు నేనుసాధనములేవు. ద్వితీయ ప్రభావున కాలమునుండి 16-వ శతాబ్దమున విజయనగర సామ్రాజ్య మంతరించువఱకు వీరు ప్రాముఖ్యమును వహించియుండిరి. రుద్రచక్రవర్తి ప్రభావమున కాలమున పలువురు రెడ్లు సేనాపతులుగను సాయంతులుగను బ్రతాప విప్లవమునకు దోడ్పడిరి. గుంటూరునుండలమఱిగిని పన్నాటి ప్రభువుల కడ సుత్రిపదని నలంకరించి తన మంత్రసామర్థ్యమునను, ఖడ్గశాలమునను, అర్థిక చతుశ్చక్రియలను, పేరెన్నికగాంచి ఆనావసాండిత్యమునను రణవ్యూహ కాశలంబునను జూపిన అప్రతిమాన సామర్థ్యములవలన 'నాయకు రా'లను బిరుదు నామము పొందిన సాగర్ము మన రెడ్డిగంజ సంజాతయే.

కాకతీయుల తరువాత సాయంతులుగ నున్న రెడ్లు స్వతంత్రులై కొండవీడు, అద్దంకి, రాజ్యపాండ్రవరము మున్నగు పట్టణములను గాజధానులుగ నేర్పించుకొని రాజ్యపథము నంది ఆంధ్రదేశమును బాలించిరి. సుమారు రెండుమాండు శతాబ్దములు రెడ్లచరిత్రయే ఆంధ్రదేశచరిత్రగఁ బరిణమించెను. కాకతీయసంశయ నశించి విజయనగర రాజ్యము ప్రబలువఱకు కొండవీటిరెడ్డి ఆంధ్ర రాజ్యరమణిని తమ భుజస్సంధమున ధరించియుండిరి. ఈ కాలముననే ఆంధ్రదేశము మిగులఁ బ్రఖ్యాతిగాంచెను. ప్రొలయ వేమారెడ్డి అనవేమారెడ్డి, అల్లాడ

రెడ్డి, వీరభద్రారెడ్డి మొదలైన శూన్యగ్రామముల నాయములొందగడే చరిత్రమునందు మువ్వమ్మమ్మలతో లిఖించబడిన నవి యొక్కరెడ్డివారేగాక ఆంధ్రులెల్లరును మెప్పుకొనక తప్పదు. వేరుభూపాలీయ మను నామాంతరముగల 'వీరనారాయణ' మను కావ్యమునకు నాయకుడైన వెదకోపటి నేమారెడ్డి యశస్సు గూడ మిక్కిలి కొనియాడఁ దగియున్నది. కేవలము శౌర్యమునందుగాక విద్యాది బుద్ధివైభవములందుఁ గూడ రెడ్డిరాజులు తమసామర్థ్యముం జూపిరి. కుమారగిరి రెడ్డి నాట్యకాస్త్రమును రచించెను. అతని కేవలజుండియు మంత్రయమైన కాటకు వేమారెడ్డి కాలిదాసకృత మగు నాటక త్రయంబునకు 'కుమారగిరి గాత్ర' మను పేరుట టీక వ్రాసి యున్నాడు. సంస్కృతాంధ్ర వాఙ్మయ మీ. కాలముననే విస్తరితము. రెడ్లు తాము స్వయముగ గ్రంథముల వ్రాసియు, బండితులఁ బోషించియు, కవుల నాదరించియు భాషాభివృద్ధి కై తోడ్పడిరి. కవిసార్వభౌముల డను బిరుదుగాంచిన శ్రీ నాథ కుకవి కుండిరాజ్యమున విద్యాధికారియై వాసికెక్కెను. మల్లారెడ్డి పండితకవియై గ్రంథముల రచించి కీర్తిగాంచెను. నీతికోశమునును పరమభక్తాగ్రేసరుడును నగు వేమారెడ్డి తనపద్యకలంబులచే నవైశిష్టవిజ్ఞానమును శాంధ్రదేశమున తలపడెదలై ఆంధ్రుల హృదయసీమయందు కాశ్యతి పట్టంబుఁ గట్టకొనియున్నాడు.

మన ప్రాచీనచరిత్ర మన భారతమాతకు కడుగండు గౌరవము గలిగించునదియే గాని మఱొందుగాను. ఇంతవఱకు నామె తనధీశంకానలులతో మెక్కనిగ మనలను బరిగణించుచున్నది. ఇకముందును బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున నున పూర్వచరిత్రకుం దగిన విధానమున వర్తించుచు మాతృదేశభావములగు కొన్ని రమ్యాంశములను మనభావచరిత్ర బ్రదర్శింపవలసి యున్నది. తేల్పదగ్యములకు వలయు సాధనసామగ్రిని సముపార్జించు నిమిత్తమే మన మిచ్చట చేరి యున్నాము. మన మిచ్చట చేరు నాడేజరించిన పనులు మన మవలంబించు మాగ్ధములు మన ప్రసిద్ధచారిత్రమునకును మన భూతమాతయొక్కయు భారత సోదరులయొక్కయు భావభివృద్ధికిని ఎంతవఱకు దోడ్పడునో మనము యోచించవలసి యున్నది.

కాఖాసభలు

భారతీయులందఱు మేలు గోరువా రి కాఖలన్నియు నశించి, అదిత నేక కాఖియలుగా జేయుటయే కర్తవ్యముగా నెంచవలయును. వేకాఖియముకంటె కాఖాభిమానమే ప్రబలమై అది వెదనాబట్టివో దేశమునకు మహాత్పాయము గలిగించునని నా దృఢవిశ్వాసము. కాఖోద్యమ ప్రేమకు లగు మహాశివులు రెల్లరును, ఈ శివయమును యుఖ్యముగ గమనింపవలయును. ఈ యాద్యయములయొక్క యాద్యములును పరివ్యాప్తియును అవలంబించు పద్ధతులును ముందుగ నిధారణ చేసికొనవలసి యుండును.

భరతఖండము, భారతజాతి, భారతీయోధ్యున్నతి, ఇవి మన యాదృశ్యత్రయము. మన కాఖాసభలయొక్క యాదృశ్యము లన్నియు నీనాత్రయమన నణగి యుండవలెను. కాఖాసభలు, ఆయాకాఖలయొక్క భాషాభివృద్ధికిబాటుపడి తన్మాత్రమున వైషమ్యములకు నంతరింప జేయునదిగ నుండవలయును. గత్రముగ నడిపియెడల గొంత కాలమునకు కాఖాసభల యావశ్యకమే లేకపోవచ్చును. అట్టి యాదృశ్యకాలమెపుడు వచ్చునా యని వై కాఖాసభ తమయమారు చుండవలయును. జీతీయమహాసభ యొక్కయు దవాదగ్యములు గల యితర ప్రతినిధులయొక్కయు గమ్యస్థానములకు బ్రతిబంధకములగు నుద్యమముల కీ యభివృద్ధిభారతంగమున స్థానము లేదు. దేశభక్త్యధాయము గోరు ప్రతిభారతీయునును, కాఖాసంఘములును, భారతజాతియొక్క జేమమే తమ జేమమనియు, భారతజాతియొక్క యభివృద్ధియే తమ యభివృద్ధియనియు, భారతజాతియొక్క యాదృశ్యమే తన యాదృశ్యమనియు, భావించుకొనవలయును. ఇట్టి పనిత్రాదగ్యములు లేక, యితరసంఘముల యెడ ద్వేషము, ప్రత్యేకవ్యక్తులయెడ గల యనూయ, కాఖోద్యమముల నాయకులయొక్క స్వలాభములు, నీయుద్యమములకు బ్రోత్సాహకరములును నాధారములు నయ్యేనేని యని

వెదనోవలం బట్టకమానవు. విద్యాభివృద్ధికై కాఖాసభలు చేయవలసిన మహాత్పాయము నుడియొక్కటి గానరాదు. దేశీయల కందఱును సంబంధించిన విషయము లన్నిటియందును నివిధకాఖలును తమ కాఖాభేదముల బాటింపక కృషి చేయుచుండవలయును. ఇట్లు కాఖాసభలు తమ కాఖ్యముల నిర్దేశించుకొని పని చేయుచుండవో దేశీయ మహాసభల సంకల్పములకుఁ బ్రతిఘటించక గాని యుద్దేశ్యములను దోడ్పడి జాతీయై: మత్స్యమునకు సోపానము లగును.

విద్యాభివృద్ధి.

రెడ్డికులంబం దున్నవించిన ప్రతిగృహిణి మనము విద్యగజపఁగలిగితిమేని మనము భవ్యులమయ్యెదము. ఇకరముగా నేమిచేసినను చేయవచ్చును గూడ మన కంత వింతలేదు. దొరతమువారు ప్రజలకు నిష్పంధముగను, ఉచితముగను, విద్యనొసంగువఱకు మన మెరుగుచూచుచుండుట యనావశ్యకము. అట్టికాల మెప్పుడు వచ్చునో మన మిపుడు చెప్పఁజాలము. కాన విజాతివా గానంఘమందలి జనలయొక్క విద్యను, అభివృద్ధి చేయు కాశ్యము తనమీదనే వైచి కొని, బీదవారలకుచిత్తముగను, తదితరులకు వారివారికీ క్షిణిబట్టి తగు సాయము చేసి, సులభ సాధ్యముగను విద్య లభించునట్టి సదుపాయములను జేవలయును. అట్లుచేయక మన మితర సంస్కరణములకై ప్రయత్నము లొనర్చుతిమేని పునాదిలేక గృహమున గట్ట నాంధించివారి గతి పడకు పట్టగలము. కాన మనభవము, సామర్థ్యమును, పరోపకారి చింతను, స్వాగత్యమును, విద్యాభివృద్ధికై మొదట వెచ్చింపవలయును.

ఇంగ్లీషుభాషయందుండు భావసంగ్రహమునకు పరిమితి లేదు గనుక సాధ్యమగువఱకు మనివా రంగ్లీషు నభ్యసించుట యోగ్యమే. కాని, ప్రస్తుతస్థితిలో మనదేశీయులందఱు నింగ్లీషు నేర్చుట సాధ్య మెన్నఁటికిని గాదు. కాన వారివారి దేశభాషలయందే వారికి విద్యానానము చేయవలయును. అభిలభారతదేశమునకుఁ జెల్లు, ఈనియమమే మన సంఘమునకును దప్పక వర్తించును. కావున మనముచేయు విద్యావ్యాప్తి చాలచుట్టుకు నాంధ్రములోనే యుండవలయును. కుగ్రామ వాసులగు వైకులకు దేశ భాషలలో విద్యను నేర్చుకొనుటకు సులభసాధ్య మగును. మఱియు నిదివఱకు ప్రచారములో నున్న విద్యావిధానములందు భాషా విషయ కష్టాన మే యధికముగా బోధించబడుచున్నది. భౌతిక శాస్త్రములు, కళలు, కృతులు, మొదలైన వాని గుఱించిన భాషము నున్న యనియే చెప్పవలెను. ప్రస్తుతము చదువుకొనిన వారికి నొకరియొద్ద నేమకృత్రి చేయుట తన్న నశ్యక్తిలేదన్నది. ఇదియే యిప్పటి విద్యావ్యవస్థలయందలి ప్రబలమైన దోషముగ నెంచబడుచున్నది. నేక కృత్రియైన నందఱుకును లభింపకున్నది. ఆందుననే ద్వేషములు, నూతి నోద్యమములు, నుగ్గువించివెక్కు అనర్థములు పొందెదమన్నది. కాన మనము క్రొత్తగ మన సంఘమునకు విద్యానానము చేయఁబూనినపు డి దోషముమాలి గాకుండ చదువువచ్చిన ప్రతి వ్యక్తియు నేమకృత్రినే యచేక్షింపక స్వతంత్రజీవము చేయవల కళలను నేర్చుకొన్న చేయవలయును.

ఉపకాఖాసమ్మేళనము

హిందూదేశమునందలి యితరజాతులవలెనే మన సంఘమునందును సుపకాఖలు నిరివిగానున్నది. పంటరెడ్లు, నాక నాటిరెడ్లు, దేవూరిరెడ్లు, మోటూరిరెడ్లు, వెదకంటిరెడ్లు, కే నాడురెడ్లు, కొడితిరెడ్లు, గోనెరెడ్లు, మున్నగు సంతకాఖలన్నియు మెక్కటియై రెడ్లందఱు నేకకులము వారనియు, వారిలో నొక్కొక్కరికి నేటిదమైనభేదములేదనియుఁ జూపునట్టి వైకళ్యభావము సిద్ధించినఁ గాని యీ రెడ్డి మహాసభ యొక్క పరమోద్దేశ్యము సఫలమైనదని చెప్పటకు మీసలేదు.

వ్యవసాయాభివృద్ధి

మన సంఘమునందు గొందఱు జమిందారులు గను గొప్పభూస్వాములుగ నున్నను, వేయింటికిఁ దొమ్మిదివందల తొంబదివందల వ్యవసాయమువలననే జీవించువారుగా నున్నారు. ఆంధ్రదేశమందలి వెక్కుభాగములలో 'కాపు' శబ్దము రెడ్డిశబ్దమునకుఁ బర్యాయపదముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇదిమనకొక యభిమానవిషయముగాని నింద్యవిషయము గాదు. అనగా నాంధ్రదేశమునందు విశేషముగ భూమిని బాగు పఱచి వ్యవసాయము నభివృద్ధిచేసి గ్రామముల నేర్పఱచిన మొదటికాపులు మనరెడ్డివారు. వీరికి వ్యవసాయశాస్త్రులం దుండిన వైపునెబట్టి వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయవలసినపుడెల్ల వెక్కురాజులు వీరి నాహ్వానించి భూములసొంగి మన్నిం

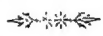
చేడివారు. ఈ కారణముచేతనే వ్రాసిన దేశములో గూడ బెక్కు గ్రామములు నేటికిని రెడ్డివారితో నిండియున్నవి. కాన నిక్కటిని కృత్రిమముగా చూడ ప్రభుత్వ కార్యము.

శ్రీకామేశ్వర సాహిత్యార్థమై పునఃపరిశీలనముల స్థాపించుట ముఖ్యము.

కర్ణాటకాశాస్త్ర విషయములను నెప్పటి కప్పుడు ప్రజలలో పరిచయము గలుగఁజేయుటకు దైనిముగల్గు కేలుగలవలసిన పత్రికలు వ్రాయించి వ్యవసాయ కారుల కందఱులకు బంపి నెట్టివలయును. అనుభవము శాస్త్రీయజ్ఞానమును గలవారలను కొందఱును బ్రతిగ్రామమున కుండు బంపియుపన్యాసముల నిప్పించి సోదాహరణముగ మాత్రమధ్యమును నేర్పవలయును. ఇందు కొన్ని విషయము లెవ్వరును అందాముటకును పోషించుటకు చేయవచ్చును.

ఈమిట్లు సంకల్పమున కొక పుస్తకమును కేరళము నుండియే యానందలినియల ముద్రయించి ప్రచురణ మొనరించు మందఁబోయి. శాస్త్రమునకు, భృతజానకము నకు కా క్యకము మొంతకొని విరివించి కేరళమునందును. శాస్త్రమునకును కన్న రెడ్డివారముల వారములను పురోధాని విచారించుట - చూడవలయును. మొదటి సమావేశమున స్థాపించవలయును. ఇందుకు మాత్రము ప్రవేశదత్తము వ్రాసాము. ఇందుకును కన్న రెడ్డివారు, శాస్త్రమునకును నత్తనండులనులందున్న రెడ్డివారు, రెడ్డి వునికివట్టవారు వివాదంబు పురఁపఁడలములోనివారిని, సమావేశమును, నాడవలయును, చూడవలయును. ఇందుకు మాత్రము కేంద్రస్థానము.

ఉత్తమ దానము.

1,20,000 రూపాయలను దానధర్మముల కొనుగట్టు.

30,000 రూపాయలను హిందూ దేశ సేవక సంఘమునకొనుగట్టు.

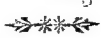
మైసూరులో రెవెన్యూ కలెక్షనరుగా నుండి పనిచాలించుకొని ఈనెల 18-వ తేదీన కన్నపురలో కీర్తికేళువైన గాత్రుబహదరు రాజకార్యరచింబి ఏ. గంగన్నామలయ్య వారు బి. ఏ. బి. ఎస్. గారు సహకారమును వ్రాసిరి. నీరు హిందూ దేశ సేవక సంఘమునకు రు. 30,000 ల నొసంగిరి. ఈ సంఘమునందు నాడు చాల సదభిప్రాయముగలదు. వీరు భారత రాజకీయ సాంఘిక, ఆర్థిక పునర్వ్యవస్థాపన, స్వాతంత్ర్యముతో పనిచేయునంత కాలమును ఈ మొత్తములను కచ్చుకట్టి వీరికివ్వాలెను. ఆసాముల పూనాకాళివారికి గాని చెన్నపురి కాళివారికి గాని మరెవ్వరికి కాళివారికి గాని యియ్యదగును" అని వ్రాసిరి. "ఆర్యధర్మనిధానమున బ్రహ్మచర్య విద్య నాడు చాలచక్కఁగను. అందులకు కొడుకు వారు ద్రవ్య గృహస్థులై రుటుంటిపోవలయును. పుత్రులకు విలువగల్గు చారిక సామ్రామికవిద్య నున్న గుఱులు గూడ సేవకలెనని నేను కోరెదను. ఇందులకు కొంత నెత్త మొత్తముమీద కట్టిని వ్యయపరచవలయును. బుగారేను చూడవచ్చును మున్నగు మార్గప్రదేశములందు గల ప్రహ్లాద చర్యలను విధానమును పూర్తిగ నేర్పించిన కన్నులొక ప్రతిష్ఠాపకము బండివో వారికి పాత కర్తవ్యములందగు"నని వ్రాసిరి.

"భూతి శాస్త్రము చేయదలసిన చిన్న వ్యాపారములు చుట్టుపరి నేనును పట్టలకు ప్రభుత్వ వారికి విద్య నేర్పట మొనరిచి వారికి వ్యాధి కలిగివును పరిచర్య చేయుటను గురించి పనులు బ్రాహ్మణులకు బంపించుట చేసినది నేను నేను కోరెదను. ఇందులో ముఖ్యము గ్రామములలో ప్రసంగింపవలసిన వేము విధానమును నేర్పుకొనుటకు నేను విద్యావేదములను విరచింపుట కొనసాగెదను. వారు నిత్యవ్యవహారములలోని విధానమును స్వీకరించిగాని ఎల్లవారుగాని బ్రాహ్మణులు మున్నగు సగ్రవర్ణములవారికి మాత్రమేగాని ప్రజలకు మాత్రము బానిసంపదలెను. హిందూ దేశమునందు కర్మ కైద్య చారిత్రామిక సామ్రాజ్య ఆర్థిక చారిక యాభివృద్ధిల కీదములను విరచింపవలయును. వీరివలన వారితో సంబంధము కలుగనివిషయములను అని నీరు వ్రాసిరి.

అధ్యక్షులలోని వారి కోరిక రు. 10,000 ల నొసంగిరి.

మొత్తము లక్షరూపాయలను రూపాయల నొసంగిరి. ముగ్గురు ధర్మకర్తలు నియమించుట కని యొకరు న్యాయుండి యాపత్రికకు వ్రాసిరి.

బిసెంటును నిధి.

	రు. ఆ. పై
ఎస్. నాగేశ్వరయ్యగారు. మైసూరు కేసు నువ్వరు	25-0-0
కె. భావ్యంబయ్యగారు. మైసూరు కేసు నువ్వరు	20-0-0
కె. మామయ్య, టి. ఎస్. బాద్రికార్యదర్శి కార్యకలు	50-0-0
లక్ష్మీ టి. ఎస్. బాద్రి	600-0-0
కంచిలో ఆర్మీ గోల్డ్ ఫెస్టరును	1-6-0
నాగేశ్వరయ్యగారు. టి. కేశవంకరముగారు	15-0-0
హెచ్. ఆర్. కేశవపుగారు	10-0-0
వి. వెంకటాచల్యగారు	10-0-0
పి. కే. లింగసెట్టెలగారు	10-0-0
ఎస్. సోదామంధ్యముగారు	10-0-0
బెంగళూరు సీట్ మెర్సెస్. కే. మా నేనుగారు	75-0-0
ఎం. మెహతాగారు	10-0-0
ఇండియన్ రివ్యూ ప్రతిపాదిక పత్రి. వీ. నేతలముగారు	250-0-0
హరీంద్రనాథ దత్తగారు, కలకత్తా	500-0-0
జి. నామేశ్వరరావుగారు మైసూరు కేసు. కడప	100-0-0
బాబూ గోవిందరావు సోదరులు. కాశీ	500-0-0
ఎస్. సి. సర్వేశ్వరయ్యగారు	5-0-0
మామయ్య పునఃము. ఎం. వో. బి. వైద్యగారి ద్వారా	
పండిత మొదటి వాయిదా మొత్తము	61-4-0
వి. సి. కేశవారెగారు. మైసూరు కేసు మైలాపూరు.	15-0-0
వి. కొశంబ స్వామిగారు. వెంగళముగారు.	15-0-0
కొప్పాపాపాలు.	50-0-0
ఏ నీలకంఠ శాస్త్రీగారు. పుదుచ్చోరు సంస్థానము ఇంజనీరు.	500-0-0
ఎస్. జి. పుండలిగారు. క్వార్టరు ప్రధానోపాధ్యాయుడు.	25-0-0
నామాభాయి ఎస్. పుండలిగారు, క్వార్టరు	25-0-0
వి. కే. కాళిదాసుగారు. కలకత్తా.	30-0-0
ఏ. రామశాస్త్ర శాస్త్రీగారు, తిరుకొడికావలు	10-0-0
తిరుగుచూడుమురాయి లీన కార్యదర్శి	30-0-0
ఏ. శ్రీనివాసయ్యగారు. తిరుకలక్రేటి	50-0-0
డాక్టరు సి. కృష్ణారెడ్డిగారు. బాద్మిపురు	20-0-0
పి. కే. వేలుపెట్టిగారు, బాద్మిపురు	5-0-0
అగ్నిదేవస్వామయ్యగారు. మైలాపూరు. మొదటి వాయిదా	150-0-0
కే. వెంకటరెడ్డిగారు. గోవిందస్వామయ్య వీధి	150-0-0
ఎస్. వెంకన్న దేశగారు బాద్మిపురు	25-0-0
ఎస్. కులబహుళ్య దేశగారు. బాద్మిపురు	25-0-0
ఎం. పరంజతి శాస్త్రీగారు. మైలాపూరు	15-0-0
ఎం. సుబ్బారావు అయ్యగారు మైలాపూరు	20-0-0
పూనాపల్లి టి. ఎస్. బాద్రి	100-0-0
దివానుబహదరు ఎం. ఓ. పాల్ సారథి అయ్యగారు (తిరుకలక్రేటి)	100-0-0
ఎస్. రామానాయులు నాయుడుగారు నెడ్డకంచి	50-0-0
కే. ఓ. ఏ. రంగాచారిగారు. కంచి.	8-0-0
వి. గుడున్నామి శాస్త్రీగారు తిరుకట్టుపల్లి	15-0-0
కృష్ణాచలము న్యాయవాదుల సంఘము	13-0-0
కృష్ణాచలము పాపాలు ముగిసేవిశ్వగారి ద్వారా పండిత.	30-0-0
కే. ఆర్. గిట్లగారు. బాంబాయి	1000-0-0
ఇదివరకు చేరినది.	699-12-2

మొత్తము. 5999-6-2

సర్. ఎన్. సుబ్బయ్యయ్యగారి లేఖ. బి. సెంటును నిధికి ధరసహాయము చేయగలవారికి బిడ్డ ప్తి కరణి సంకల్పమునుగూర్చి నేనెల్లవరకు తెలుపుట సమంజసమని తెలిపి యిట్లు వ్రాసితిని. మనమిట్లు ప్రత్యేక నిధి నేర్పరచుటలన నకాణము గ నిర్బంధాభిముఖము పొందుచుపండిత పూజ్యులగు ఆనిబిసెంటును నిధికి అరంజియ వాడియాగ్లావరు వొక కేసు ను వారు పోషక కృతి మొనరవలసిన యావశ్యకతగూడ తొలగిపోవును న్నదని కొంత కనుచున్నాను. ఎవరు ఈ దేశ భద్రతల స్వాతంత్ర్యమును హరించిలో ఆర్థికసామ్రాజ్యమునకే ఈమాత్రప్రకారే నేనకులను పొలుచుచుంటు ఆర్థికసామ్రాజ్యము దేశభక్తుల మానసులకు చాల కఠినముగ కనుపెట్టెను. కాన వీరు ప్రభుత్వమునాని పోషణను నానించుకను వింతభావము నెవ్వరును గూడ కలిగియుండగూడదు. ఈవిధముండి బిసెంటును అరంజియ వాడియాగ్లావరు ధన సహాయము చేయు నావశ్యకతయే కలుగదగినది కొందఱునుచున్నాను. అట్లు ఈ ధనము వారి

హోమమురాలు వ్యాపనము

ప్రత్యేక సంఘము

పేరు - కుపితవ్యము. సంకల్పము - సంకల్పము లేదు. నిర్బంధానాన సంజని తాగరా ప్రకటనము. చిహ్నము-హోమమురాలు చిహ్నముతో పాటు బిసెంటు చిహ్నమును గూడ ధరించుట. ఈ చిహ్నము నచితముగ నొసంగెదను. దానిని సభ్యులు నిరంతరము ధరింపవలెను. సాంఘిక సౌఖ్యము. - అకాశము కలిగినపుడెల్ల ప్రతి సభ్యుడును ప్రతిదినమును ఈసభ్యులను పరిపరతను "వ్యాతంత్ర్యమునం దని నాశకాంక్షను అందుకొనకు త్యాగముల నొనర్చుటకు తెగవను ఏకమేవాన్వీతియు దగు సర్వేశ్వరుడి సంఘమునందలి సోదరులకును సోదరీ సుఖములకు వారిమూలమున భాగతీయుల కందఱులను గూడ నొసంగుగాలి." ప్రమాదములు: - ఈవిధము ప్రమాదములలో ఏరెండిటి వైన పూనుటకు ప్రతిభ్యుడు నంగీకరింపవలెను. (1) ప్రతిసభ్యుడును ప్రతిదినమును నాలుగు అణాలకు తక్కువగాని మొత్తము నిత్యకలెను. (2) స్వకే బహుమ్యగోద్యమములను వ్యాప్త మొనరింపవలెను. (3) వారమున కొక హోమమురాలు యుపన్యాసము వైన మొసంగ వలెను. (4) నామము కొక క్రొత్త సభ్యునివైన సంఘమున చేర్పవలెను. (5) హోమమురాలు పతాకమును నిత్యమును నియంత్రితై నెత్తుట కంగీకరించు వారిని పంకించ వలెను. (6) నాతీయగీతములను చదివి వ్యాప్త మొనరింపవలెను. (7) ఇక ముందేర్పగు బడబోవు జాతీయదినములం దూరెగింపులను జరుపవలెను. ఏర్పాటు: - హోమమురాలు సభ్యులలో నైదుగురు కలసి మొకసంఘముగ నేర్పవచ్చును. ఆసంఘమున కొక సాంకేతిక నామ మిడుకొని మొకతేభక కార్యదర్శిని నియమించుకొనవలెను. ఈసంఘమువారు చేసిన పనిని ప్రతి వారమున ఈ కార్యదర్శి ప్రధాన విలేఖ కా క్యదర్శికి తెలుపుచుండ వలెను. సాధ్యమైనంత వరకెరియన్ని యనుగూడ ప్రకటింపబడును. ఈప్రత్యేక సంఘములసభ్యుల కార్యదర్శుల పేర్ల ప్రత్యేక ప్రధానతేభక కార్యదర్శి వ్రాసి యుంచును. అందులకాయా యుపసంఘముల వారాయకు పేరులనన్నిటిని తెలుపవలెను. ప్రస్తుతము చెన్నపురి ఆస్థానము వీధియందలి వై. ఎం. వి. ఏ. మందిరమునందు ఎస్. వి. భాండేకరుగారు ప్రత్యేక ప్రధాన తేభక కార్యదర్శిగా నున్నారు. అనిత్యముండియూపత్రిక వ్రాసిరి.

కొరవపరచెడిగింప బడబోయిచో శివముక్త విషయముల కుపయోగింప బడునని నేను మొట్టిపెట్టి ప్రకటించే విధించితిని. "ఈధనము వారికి వినియోగ పడనిచో హోమమురాలు కార్యములలో నుచిరుగు వారికుపయోగింపువని" బాబూ భగవాద్దాసుగారు కాశీనుండి రు. 500 లకు చెక్కును బాబూ గోవిందరావు సోదరులపక్షమున పంపుచున్నారు వ్రాసిరి. కాన నిధిమిట్లు హోమమురాలు లీనికొరకు వినియోగింపబడుట ఎల్లవరకు ఆమోదికముగ నుంచునట నిశ్చయము. ఈ దేశ భద్రతలకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు న్యాయసభలం దభియోగములు మున్న నునాని ఇండియా ఇంగ్లాండు దేశములందు జరుపుట కను క్యములు నిధినుండియే మనము భరింపవలసి యుండును. కంచిలో నొక దేశ భక్తుడు ఉపవాసప్రతిమును బూని ఇంటింటికీ తిరిగి యాచించి ధనమును సమకూర్చుచున్నాడనుటలక ప్రజల కీమమునక విగిన అధికవీక్ష తెల్లముకాగలదు. అందుకు చూచుచేసిన రు. 1-6-0ను మొదటివాయిదా సొమ్ముగానావ పంపెను.

లేఖావివరము సర్. ఎన్. సుబ్బయ్యయ్యగారికి. చెన్నపురి. నేను బిసెంటు నిధికి రు. 1-6-0 ను పంపితిని స్వీకరింపరచెదను. ఆమహా సాధ్య మనకొనరించిన మాత్రమే నేను చాలిట్లు కృతజ్ఞులము మనము చూపింపబాలము. ప్రతి శనివారమున ఏకభుక్త మొనరించి యాచించి వచ్చిన మొత్తమును నిధికి పంపునుండుటకు నేను సంకల్పించితిని ఈ నెల 17-వ తేదీనుండియు నేనా పూజ్యురాలి పాదపూజిని ధరించుచు ఆమె కర్పనాదికములను సరిపి నివేదన మొనరింపకుండ భుజించుట లేదు. గత శనివారము నాడు నేను యాచించి సమకూర్చిన రు. 1-6-0ను తమకిపుడు పంపితిని చిత్రింపుడు. శ్రీ వైష్ణవదాసు- కంచి.

ప్రశ్న

ప్రశ్నలు టాంప్రెస్, యార్పు, టెన్సు.

రెండు సాయుధుల గాత్రం దైనను, అలసినను లక్ష్యము నేయక రణరంగమున కెదురుగనున్న కందకముల పండ్రిలోనికి ముఖ్యసందేశ మొకదానిని గొంపోయెను. చాల అపాయకరమైన కాలమందు ఈసమాచారమును గొంపోవుటచే కష్టములు బాసినవి.

తెన్నును ఆవరించుట.

లండన్, జూన్ 27:— ప్రధాన కార్యాలయమునకు రూటరు విలేఖకుడు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— తెన్నుకు దక్షిణ పడమరలుగ శత్రువులపై బడి మాయస్థ కావలిసేనలు పోరుచున్నవి. ఇచట మారు లాభము కలుగుచున్నది. వర్తమానమున మా కుడిపార్శ్వమునకున్న వైస్యములు అర్రాసు తెన్ను నానుకొని పురోగమము గావించుచున్నవి. ఇప్పుడు మేము విజనగోయరు కొండను దాటి పోవుచుంటిమి దీని పేరే సెం రెవ-వ కొండ యందును. శత్రువులు వెనుక భాగమునండి మా సేనలను నెదిరి పోరుచున్నవని చెప్పుటకు వీలులేదు. తిరోగమము జేయుచున్న శత్రువైస్యములన్నిటిని చిందరవందలుగ జేసితిమి. శత్రువులు విస్తారముగ ఫిరంగులతో పోరుటకు వీలులేదు. పారిసో సమానముగ ఇరుపై వైస్యములు నష్టపోవును. జర్మనుపంక్తిపుకు ఏయియను కెదురుగ నున్నది. కొన్నిరోజులనుండి ఈ ప్రదేశమందు అగ్నిబ్యాలు ప్రజ్వలిల్లుచున్నది. కొంతమేడుగుగాడ వినబడుచున్నది.

శత్రువులను పారలతో బారదోలితిమి

లండన్ జూన్ 28:— ప్రధాన కార్యాలయమునకు విలేఖకు లిట్లు తెలుపుచున్నాడు:— తెన్ను యుద్ధమున దగహం పటాలములు శత్రువులను పారలతో నురుమాడినవి. చీకటి సమయమున దగహం వైసికలు కందకములను త్రవ్వించువరకు శత్రువులు ఆకస్మికముగ వైడిరి. ఆయుధములను హస్తముల దాల్చి రిపుల రిరములను కూల్చుటకు వ్యవధి లేకుండుటంజేసి చేత ధరించినపారలతో శత్రువులకు ద్వందుటకు ప్రారంభించిరి. అనెకమంది ఆడటనే కూలిరి. మరికొందరు చెల్లించెదరులైరి. రెండవ ప్రతియుద్ధముగాడ ఇవిధముననే ఫలించినది. జర్మను వైసికలవయసు 18 ఏండ్లకన్న ఎక్కువలేదు. జర్మనులు వీరిని క్రొత్తగ యుద్ధమును ప్రవేశపెట్టి పోరుచున్నారు. వీరిని కమిషనులేని ఉద్యోగిగలు నడపుచున్నారు. ఆక్కితన వీరు నీతి బాహ్యులై ప్రవర్తించుచున్నారు. సంతతము పెల్లులనే కుంపించుచు రాత్రికాలమందు దాడిగల్గుచున్నారు.

బ్రిటిషువారు శత్రువుల దాడిని వ్యర్థము జేయుట.

లండన్, జూన్ 27:— బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— రోక్సు కుర్తముఖముగ శత్రువులు దొమ్మిలపై వారితో తీవ్రముగ పోరి పరాజితులుగ జేసితిమి. శత్రువులకు అమితనష్టములనుగాడ కలుగజేసితిమి. రి శత్రువిమానములను నేలగుల్పితిమి. రెండింటిని క్రిందకు బారదోలితిమి. మావిమానము లేయు నష్టపోలేదు.

ద్రాక్షగన్ను గుహను స్వాధీనముజేసికొన్న వర్ణన

లండన్, జూన్ 28:— పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమునకు రూటరు విలేఖకు డిట్లు తెలుపుచున్నాడు:— ఏప్రిల్ 16 వ తేదీన ప్రారంభమయిన పరాసువారి ఆకస్మిక దడుము ఈ గుహవలన ఆగిపోయెను. ఇరువైస్యములవారు తమ కందకములలో ప్రవేశించిరి. ద్రాక్షగన్ను గుహ బోచెసులకు లాభముగ నున్నది. సహజమైనట్టియు నిర్మితమైన కాల్యులు రాకపోకలకు మూలములను వలయునపుడు విశ్రాంతి స్థలమునుండి రప్పించుటకు సదుపాయముగ నుండెను. రోజు జూల శత్రువులతో పోరిపడవ పరాసు వారి గుహను వశపరుచుకొనిరి. 317 శత్రువులు పరాసువారిచే జిక్కిరి.

ఇరువైస్యములవారు ఫిరంగులతో

దారుణముగ పోరుట

లండన్ జూన్ 27:— పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— హర్టిజెను క్రాసును, ఆవుకోర్క ప్రదేశముల యందును మారకావిలియున్న దక్షిణముననున్న కొండలవరకు ఇరువైస్యముల వారును ఫిరంగులతో దారుణముగ పోరిరి.

కపటోపాయముచే సంధి సమకూర్చుట.

స్టూరిసు, జూన్ 27:— బుల్లిటెక్ డెన్ ఆర్మీనుపత్రికలో జనరలు పిన్టెను గారట్లు ప్రకటించిరి:— బహుశా రముగ సంధి చేకూర్చుటలో వ్యర్థులగుటచే జర్మను లిపుడు కపటోపాయమువలన సంధి సమకూర్చవలెనని ప్రయత్నించుచున్నాడు. రాజ్యాక్రమణకూడ అవగరములేదని పలుకుచున్నాడు. జర్మను సాంఘికవాదులు లోకమంతటను ఈసంగతులను వ్యాపింపజేయుచున్నారు. ఈసాంఘికవాదులే ఐరోపాఖండమునంతను నేకచ్ఛత్రిముగ నేల వలెనని కోరుచున్న జర్మను ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించలేదు. ఐరోపా ఖండమునందలిను ఏకచ్ఛత్రిరాజ్యపరిగ నేలవలెనని జర్మనుల కంకను తలంపుగలదు. కాని బహిరంగముగ తమ యుద్ధేతములను నెలుపుచు బాలకుండిరి.

గొప్ప ముట్టడి.

లండన్, జూన్ 21:— నేటి మధ్యాహ్నము జనరలు హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి:— ఫ్రాంకో-జర్మన్ క్రోయి సెక్సును శత్రువులు అలిపూరముగ ఫిరంగులతో కాల్పులు నుట్టడించిరి. కొజావిని నదికి దక్షిణమున శత్రుయుద్ధమును ప్రతిహతము జేసితిమి. వెర్మిలనుకు తూర్పు నున్న మా కందకములలోనికి జర్మనుల దొమ్మిచ్చెనికులు ప్రవేశించిరి. వారిని తక్షణము వెడల గొట్టితిమి.

లండన్, జూన్ 28:— పరాసురంగమున ఎచటనుండి యె రూటరు విలేఖకు డిట్లు తంతి సంపాదాడు:— ఉదయము ఆరుగంటలకు యుద్ధవాకలవెంట గొప్ప సేనానాకలు పరాసు జేతములో ప్రవేశించుట ప్రజలందరు చూచిరి. శత్రు ద్వర్గకు వచ్చుసరికి ప్రజలు మందలమందలుగ గుమిగూడి వినోదముగ జూడ నారంభించిరి. రి గంటలకు పరాసు వైస్యములు వీరికి ఉచిత సత్కారములను గావించిరి. ప్రజలందరు వైసికలతో పాటు యు. ఎస్ వైసికలకు స్వాగతం బొసంగిరి. సమద్రపు గట్టున పనిజేయుచున్న జర్మను బందీ విదంతయు జూచి ఆశ్చర్యపడుచునైరి. ఈ సేనలతో వచ్చిన అమెరికను జనరలు కూర్చో, ఫిలిప్సె, మెక్సికో యుద్ధములందు పోరి ప్రఖ్యాతి పొందిన హాచాయకుడు. పరాసు ఉద్యోగిగలుండరును వీరికి అధికోత్సాహముతో సుస్వాగత మొసంగిరి. తదనంతరము తనజీవిత పరిత జార్ధ మేలెంచెను. ఆయుధ సాయులు మున్నగునన్నియు శిష్యముగ దరికి జేర్చిరి. వైసికులు కూడ కొలదికాలములో నె క్రిందకు దిగెదరు.

రుష్యా

ఆసియాలో రుష్యును విజృంభణము.

లండన్, జూన్ 28:— రుష్యు అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు— తురుష్కుల బిట్టానా పర్వత ప్రాంతముల వదలివేయుచు మేము నానియా టూలియాస్టోవులను పట్టుకొంటిమి. నెండిజిన్ ప్రక్కను మేము విశేషప్రదేశము నాక్రమించుకొనుచున్నాము.

వైసిక తాసనము రద్దుచేయుట.

స్టూర్ గ్రాడు, జూన్ 28:— రాజ్యాధికముగ నా కామంత్రిక డెప్టీ సెంటు డెవిడెపుగారు నియోగించబడిరి. పటాలపు న్యాయాధి తత్వవేయబడినది. వీనికి బదులుగ రాశ్వతయుద్ధ న్యాయాధికములు నెలకొల్పబడినవి. జరుగునై నట్టియు, ప్రమాదకరమైన నేరము లీన్యాయాధికములతో విచారించబడును. కాజన, రకేషియా రణముఖములందు కెక్ స్పీగో పర్యటనము గావించుచున్నాడు.

నార్వే

జర్మనులు నార్వేలో కుట్రలు పన్నుట.

క్రిస్టియానా, జూన్ 28:— జేమ వాను కౌటును కెల్సుగారి కొక జర్మను సందేశవాసుని రహదారిని దొంగ నెనియు, నానిసామూమీద జర్మను విదేశకార్యాలయముద్ర యుండెననియు, లిగేమనుకు వైవిలాసము వ్రాసియుండెననియు ఆలిగేమనువాతే ఫిలెవరి నుండియు తమ సామానల తిప్పగ పరిక్షింపనియరున్నారనియు ఇంకను లిగేమను వారావస్తా వహుని వచ్చుచు నిరాకరింప లేదనియు, పోలిసువారు పెట్టెల బ్రక్కలు చేయునపుడు దగ్గు నుండవలసినదని కోగ వాట్లు చేయనిరాకరించినందునానాపత్రికను ప్రచురించుచున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీన వ్యక్తము.

రోము, జూన్ 28:— 21-వ తేదీతో అంతమగువారములో దెలిక కాకలు ఇటలీ శత్రులతో నుగత్తెముగ ప్రవేశించినవి. రెవరి శత్రులనుండి వెదలినవి. ఒకసాగనూడయు రెండు తెంచాప పదములు ముందుండినవి.

వల్లసెను యుద్ధము.

లండన్, జూన్ 28:— వల్లసెనులో జరుగునపు నూరులగు క్రొత్త యశస్విందనమున ఇటలీ వైస్యములు కూడ పోరునని ఇటలీ రాజ్యాంగసభలో బ్యాంక్ సోషిస్ట్ గారు నడిపిల్లు డెయిలీ మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

హపునుకారి కథ.

లండన్, జూన్ 28:— రెవ్విలో జాతీయ సభ్యులందు హపునుకారి గురించి ప్రస్తావించు సందర్భమున బ్యాంకింగ్ సాంఘికవాదుల ప్రతినిధిగ నున్న గ్రోలిచిగారు ఇటలీని సందర్శించునపుడు యుద్ధమును ప్రవేశపెట్ట వలెనని ఇటలీ సాంఘిక వాదులకు లంచముచ్చి నియత్యాహులగుటకు ప్రయత్నించెనని ఇటలీ ద్రవినిధి నిందించెను. ఇటలీ సాంఘిక వాదులను ఈయుద్ధముందు బిముఖులుగ నుండుడని గోరెనియు ఆక్షేపించెను. జర్మనుల తిరస్కర తాను మైలాకు, తెలిగ్నాకు చను దెంచిన మాట వాస్తవమని గ్రోలిచిగారు ఒప్పుకొనిరి. ఇటలీసాంఘికవాదులకు లంచమాయమని, పంపిన ఆఫీస ఆర్థికలాభములు ఇటలీవారు సంక్రమములతో వాగినవో నష్టపడునను భయముతో నిల్లు గోరెనని నుడిచెను. ఇంత కంటే ఏమిజరుగ లేదని గ్రోలిచిగారు తెలియజేసిరి.

శత్రువులకు నేతసరకులు లేకుండుట.

లండన్ జూన్ 27:— రోములోనున్న మధ్యవార్తా సంఘమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— నేత సరకులు లేకుండుటజేసి ఆ స్త్రీయములు జర్మనులు తమ మానములను కాగితపు రక్కలతో తయారుచేయుచున్నారని బ్యూరిచియండి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి.

బ్రిటిషు పొగ యోడతో తుపాకిమందు

లండన్ జూన్ 28:— సరకు లెక్కించుకొను సమయమున బ్రిటిషుపొగ యోడలో తుపాకిమందు కాన్పించెనని ప్రాకుచోమునుండి లేంతివాక్తులు తెలుపుచున్నవి. జర్మను ఏజెంటులు ఇట్లు చేసెయుండవచ్చునని అనుమానించుచున్నారు.

ఆల్బేనియా - ఇటలీవారి లిఖితావము

రోము, జూన్ 28:— ఆల్బేనియా ఇటలీవారి సంతకంబులో నుండుటకు ఏసాగును పాస్పాగారు అంగీకరించుట లేదని సభాసభ్యులొకరు మెన్సిగిరావలెనని విలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

యునైటెడ్ కింగ్డమ్ములు పరాసుదేశములో ప్రవేశించుట.

లండన్, జూన్ 28:— యునైటెడ్ కింగ్డమ్ము మొదటి పటాలములు పరాసుదేశములో ప్రవేశించినవి.

ఇటలీ పరమహంస జి. ఎస్. జి. సరస్వతి స్వాముల వారు కొల్లూరుకువచ్చి శ్రీశ్రీరాధామలకు నేవాధికారిముగల దని వాదించి జయమంది భూద్రాదుల యోగార్థము కొల్లూరులో సెంక వేదసారకాలను స్థాపించిరినియు, ఇందు ఉచితముగా పోడక కర్మలను చేయుచుటకు మంత్రము లన్నియు బోధింపబడునని యొక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. (జి. ఎస్. జి. సరస్వతి స్వాముల వారముల కంటే వారి బిరుదావలని విలేఖరుడు పూర్తిగా నివరించినందుట సముజనము. - ఆ. పు.)

ప్రహృత్తి కవిరాజు శ్రీహరికృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారి స్నేహితులందఱు గూడి శ్రీశాస్త్రిగారిని సన్మానించుచు నా రేంవారి సత్రమునందు పురాణకాలజీవము గావించిరి. పురాణమును విడుటకు సుమారు 100 మంది పాఠులు విచ్చేసిరి. వచ్చిన వారలకు ఫలాహారాని సత్కారములు కలిపి క్రక్ష్మ భోజనమున విశేషపట్ట ప్రయత్నంబు శాస్త్రిగారు రాగసహాయముగా నుండి కర్పణ నానందపూరితి.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

జి. వి. పి. రెండు పనివాండ్లు మరల పని నారంభించుట.

బొంబాయి, జూన్ 27:—పశ్చిమ కట్టినవారి తరఫున బాంబాయిలోని పనివాండ్లు, ఏకైక మేజరు హెడ్మన్ గారిని సంబంధించి కూలివాండ్ల కష్టముల విశదపరచి వాటికి ప్రతీకారముల చేయగోర, పనివారు వెంటనే పని నారంభించిన తప్పక పరిశీలించదలసి ఏకైకముగా చెప్పిరి. అటులే చేయదలచిన వారు పనిని మరల ప్రారంభించిరి.

బొంబాయి స్థానిక స్వతంత్ర పాలనము.

బొంబాయి, జూన్ 28:—బొంబాయి రాజధాని నుండి స్థానిక సంఘములన్నియు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘ సంఘ పేరిట భూనాగరమున పూనా పురపాలక సంఘము వారి యాజమాన్యమున జూలై 27, 28 వ తేదీలను గుర్తించును. పురలో తక్కించుకుని వివిధాంశములలో నీ క్రిందియు గూడ నుండగలవు. స్థానిక సంఘ నిర్మాణాధికారములు, స్థానిక సంఘ ఆయాభివృద్ధి, నిర్బంధకోటిత ప్రాథమిక విద్యా వ్యాపకము, ప్రత్యేక స్థానిక స్వపరిపాలనా సేవావిధానములు, గ్రామపంచాయితీ పద్ధతుల ప్రవేశపెట్టుట, పురపాలక సంఘములు, లోకలుభ్యంబులు మొదలగు వానియందు పనిచేయ గోరు వారలకు ప్రత్యేక పాతకాలులు మొదలగునవి. కలవు. స్థానిక స్వపరిపాలనమునుగూర్చి పరిశీలనలకు ఉపన్యాసములు సభలో నడువబడును.

ఆహారక ద్రావ్యములలో కత్తిచేయుట.

అలహాబాదు, జూన్ 28:—పయోనియత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.—యథా పరకావలయున్న ఆహారకాన్ని గ్రహించి కత్తి కలుపబడుటకు ఆరాధ్యపరిపాలకు లొకటి ను తయారుచేసి హిందూదేశ దొరతమువారి యంగీకారమున కందిరి. హిందూదేశ దొరతము వారిదికలలో నుదరానువారి కిట్టి విషయమున సంకల్ప మొందిరి.

హంగ్ లియా స్త్రీ మరు.

నల్లా, జూన్ 28:—హంగ్ లియా స్త్రీ మరు 16 నిమిషములలో మునిగిపోయినవని వర్తమానము వచ్చెను. డి. మోని యాయన పార్శ్వరాయణియను మరణించెను. వాట్, (కల కత్తె) ఇ. హంగ్ లియారలు కనిపించునన్నారు. వాయన మునిగి పోయియుండునని ఆవనమృతము కలుగుచున్నది. స్త్రీమరు బాట్టాకువారిలో 28 గుర్రుల పనిపోయినది తెలియుచున్నది. వారిలో 6 యూరొపియనులు 30 తపాలాకట్ట బండ్లను తొట్టివేయబడెను. కాని బొంబాయి యెయిలునందు లన్నియు స్త్రీమరులోనే యున్నవి.

నిగ్బంధ నాకాసేవ.

కలకత్తా, జూన్ 28:—సంగరేశ కర్తక సంఘసభ వారు హైనికోపయోగార్థము బలసంతముగా పోగయోడల వారికాధికారము తీసికొనిపోవు అంశమున తక్కించుటకొక గణకాంక్షిరి. వాణిజ్యప్రాంతానికి కాళాధికారులనుండి, హాము హిందూదేశ దొరతమువారికి తెలియబరుపనదే బలసంతముగా ఇండియాకు తెలియించున సముద్రములలో పోగయోడ పెద్దానిని పట్టుకొనయని వ్రాసియున్న లిఖితములు గూడ తక్కించబడెను. హిందూ చీనాదేశముల చానీలోనుండు పోగయోడల నయిది టి నొక్క మారుగ బోద్దవారు పట్టుకొనినసంగతి నాలాచింప వలసినదని వారు వాణిజ్యప్రాంతానికి కాళాధికారులకు వ్రాసిరి. ఈయోడలు హిందూగుర్రు నాపిచేయబడెనట్లు తెలప బడుచున్నది. వానికాధికారుల కోరిక ప్రకారము కలకత్తా కర్తక సేవకేయ నియమించబడును. హిందూదేశ సముద్రములను పడము హిందూ చీనాదేశములకు చెందక పోయియుండవచ్చును. అందులకునే హిందూదేశ దొరతము వారి కీసంగతి తెలుపకపోయి యుండవచ్చును. వాన కలకత్తా నలహిందూమువారి యాలోచనలు తెలిసికొనబడలేదు. కాని ఇకపొద్దగై హిందూదేశమునకు సామానును తీసికొనినప్పుడు చూపు నొకటిను బలసంతముగా హిందూదేశ దొరతమువారికి తెలియజేయవలెనని వేరకుపయోగించ మాడనిసంఘ వారు వారికాధికారులకు తెలిపినదేయ తీర్మానించిరి. అటు ల మార్గ ప్రధ్యమున వాపిచేయబడలను ఏ కేసుగర్తము గలగు చున్నది.

స్థానిక వార్తలు

అనివిసెంటమునిధి పారజనసభ:—జూలై నెల 1వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆర్మియను వీధిలో వై. ఎం. ఐ. ఏ మండలమున (గోల్డ్ మోలు నందు) సర్ ముబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కేర్వరచి విసెంటు హో మురాలు నిధికి ధర్మకర్తల నేర్పరచుటకు పారజనసభ నరుగును గాన సభిమానముగల వారందరును విచ్చేయప్రార్థించుట.

శ్రీ విక్టోరియా పుస్తకభాండాగారము ధర్మ పరనమందిరము (చెన్నపురి):—ఈభాండాగారమును ధర్మపరనమందిరమును స్థాపించి యిప్పటికి ఆరుమాసములై నది ప్రస్తుతము ఆంధ్రప్రతిక, కృష్ణప్రతిక, ఆంధ్రప్రకాశిక, న్యాయండియ, హిందూ, ఆమృతజామ పత్రిక, మాడరక్ రెవ్యూ, బొంబాయి ఇల్లస్ట్రేటెడ్ టైంసు అఫ్ యిండియా మున్నగు నవి తెప్పించుచున్నారము. ఈపరనమందిరము జాబ్బితాభుక్తు మధ్యసంకుటచే అనేకులకు మిక్కిలి యుపయోగకరము గానున్నది. ఇందుక్రింద బేర్కొనబడిన పెద్దలు మాగ్రంథాలయమునకు, పరనాలయమునకును విరాళంబుల నొసంగి మాకృతజ్ఞతకు బాతులైరి. గొ|| ఆద్యోకేటు జనరలు శ్రీనివాసఅయ్యగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, సి.పి. రామస్వామి అయ్యగారు చెరి 15 రూ|| లను, గొ|| న్యా|| కేమగిరిఅయ్య, గొ|| భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు, ఆచంట సుబ్బారాయడు నాయకు, పొత్తూరు అయ్యన్న పెట్టి, పి. తిరువరంగయ్య, అనివిసెంటు గార్లు చెరి 10 రూ||లను, సామి వేంకటాచలము పెట్టిగారు 7 రూ||లను, గొ|| న్యా|| సదాశివయ్య, టి. యతిరాజు మొదలయ్యారు, లక్ష్మూరి శంకరనారాయణ పెట్టి, ఎ. రంగనాథం పెట్టి, వై. సుబ్బయ్య పెట్టి, కె. మునిరత్నం పెట్టి అందునన్ను, కె. ముబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చెరి 5 రూ||లను విరాళ మొసంగిరి. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గొ|| వి. వేంకటపతిరాజు, ఆచంట సుబ్బారాయడు నాయకుగార్లు వాన్సి కపు చందాలుగ నిచ్చిరి.

హోమయరాలు లీగు - స్వదేశీ యుద్యమము

స్వదేశీయుద్యమమును స్వదేశీప్రమాణమును గూర్చి జనగణదిన పని ఏదని హోమయరాలీగు లనేకము కా ర్యదర్శుల మగు మాకు వ్రాసినవి. స్వదేశీ యుద్యమము పాశ్చాత్యకాళిక్యధికి సహకార మగుటయే గాక జాతీయ జీవనమున కంతటికిని గూడ నది వర్తిండునని తీర్మానింపగ గోఖేలు గారు నుడిచిరి. ఈ యుద్యమమే హిందూదేశమున కెప్పటికైన మోక్ష సాధక మగునని ఆహూనాయకులు విశ్వసించిన రీతినే మనచందరమును గూడ విశ్వసించు చున్నాము. ఆంధ్ర ముఖ్యముగ నిట్టి తరుణములందు మన మా తత్వమును కేరలు గొని సాధ్యమగునంతవరకు వాని నాచరణమునకు తేవలయును. స్వదేశీత్రయమున హోమయరాలీగులో కేరగోరువారందరును పూరితరవలెనను నిర్బంధమేమియును లేదని ఎన్నికిని స్పష్ట మగుగట్లు సం తే హిని వార హా ర్థము తెలుపుచున్నాము. ఎల్లరును స్వదేశీత్రయము ననుష్ఠించుట ముఖ్యకర్తవ్యమగును గాని ప్రజలను నిర్బంధించుట మొదలగు కాగ్యములకు హోమయరాలు లీగునా రమమతింపరు. ఈకార్యములు న్యాయశాస్త్రాని గుణ్యమగు నాందోళనమునకు విలక్షణములగును. కాన స్వదేశీప్రమాణము హోమయరాలు సభ్యులకు నిర్బంధముభాగ్యమైయుములలో మెక్కుటి కాదని వెనుక అనివిసెంటుమృగాలే స్పష్టపరిచిరి.

- (సం) సి. పి. రామస్వామయ్యరు
- (సం) టి. కే. టిలాంగు

స్వ-సహాయతత్వమున

దొరతనపు టుద్యోగస్థుల కుచిత దిగుమతులు

బొంబాయి, జూన్ 28:— హిందూదేశమున నున్న బ్రిటిషు సేనయందలి యుద్యోగస్థుల కాహారసామగ్రి నుచితముగ పోష్టవ్వారా నంపు సంగతినిగూర్చి తాను హిందూదేశ దొరతమువారితో నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల నవపుచున్నానని భాంబర్జి మగారు ప్రజల మందిరమున తెలిపినటుల తెలుచిచ్చిన తంత్రీవాదము జూచి, బొంబాయి రాజధాని ప్రేక్షకుల అన్వేషియేమను వార్తలుల జేయబటలన హిందూదేశ వర్తకమునకు విశేషపర్యము గలుగును గాన నటుల జేయవలద హిందూదేశ దొరతమువారి ముఖ్య కాగ్యదర్శిగారికి రెయనమృతిని తొత్రిమాలయన దెలిపిరి.

మూడవ రెడ్ల మహాసభ.
స్వదేశీయ విశేషమును పంపిన తంత్రీవాద.
చేదుదయమున (29 5-17) 9 గంటలకు నెల్లూరు పుర మందిరమున సమావేశము ప్రారంభమైనది. పురమందిరము చక్కగా నలంకరింపబడినది. చాలయంది సభకు వచ్చిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు వేంకటరామారెడ్డిగారును సభాధ్యక్షులగు నాయని వేంకటరంగారావు బహద్దరుగారును రేబాల నుందరంరెడ్డి, కోపూరి చంద్రారెడ్డి, కాటంరెడ్డి ఆది నారాయణరెడ్డి, దొడ్ల వరవారెడ్డి, మన్నెం శేషారెడ్డి, బారిష్టరు కోటిరెడ్డి, పర్యతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, అన్నము సుబ్బారెడ్డి, పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డి, బట్టల నర్సిరెడ్డి, దొడ్ల బలరామరెడ్డి, కట్టమంచి వీరరెడ్డిగార్లు మున్నగు చాలయంది రెడ్లు నెల్లూరు మున్నగు ప్రదేశములనుండి సభకు వచ్చిరి. వారధ్యక్షుని రేగింపేంకటగిరియండి తెప్పించబడిన సాలంకృత్యుగు గజమువైనా సేవలం గావించి యూరేగింపుతో సభామందిరమునకు గొనివచ్చిరి. పర్యతరెడ్డిరామచంద్రారెడ్డిగారు యెండు ప్రార్థన మొనరించిరి. పిమ్మట బాలకని కాశీరెడ్డి వేంకటసుబ్బారెడ్డిగారు స్వాగతపద్యములను చదివిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసమును బెజవాడ రామచంద్ర రెడ్డిగారు చదివిరి. అధ్యక్షులగు మునగాల రాజాగారి సుగుణసంపదను బారిష్టరు కోటిరెడ్డిగారు పేర్కొని వారిని అధ్యక్షుపదవిని స్వీకరింపగోరిరి. బెల్లేటి సెంచలరెడ్డి వేంకటరంగారెడ్డిగార్లు నుడిచింది. పిమ్మట కరతాళధ్వనులు చెలగుచుండ రాజాగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి రావుబహదరు లక్ష్మీ నరసారెడ్డి బయ్యరెడ్డిగార్లు మున్నగువారు పంపిన తంత్రీవాదలను ఆధ్యక్షోపన్యాసమును రాజాగారు చదివిరి.

మందుగుండు సామూరు తయారు

చేయు శాఖ చారి పని

లండను, జూన్ 28:— ప్రారంభించిన దానిక రెండు వర్షములనుండి చేయుచున్న మందుగుండు సామానుల మంత్రిత్వము వారిభునకాగ్యములను కావన్నసభలో ఎడిటర్ గారి ట్లు వివరించిరి. లాయికు జార్జి గారి బైల్డ్ సాహసములను, దూరదృష్టిని చాల కొనియాడిరి. బ్రిటిషు వారిచేరు నిలబెట్ట ఆప్రతితిముగ పనిచేయుచున్న పనివాండ్ల పట్టుదలను ప్రముఖములను జ్ఞాపించిరి. కాంతిసమయమును మందుగుండు సామగ్రి రియారు చేయు పనినాగ్రు సాగి శామి కాళి పృథ్వి కి ముఖ్యము గ ఉ ప యో గ ప డు డు రు. 1916 నం|| మార్చి నెలలో రియారు చేయబడిన ప్రేతెక్షవదాగములు 1917 నం|| మార్చి నెలములో 4 రెల్లు ఎక్కువగ వెరిగినవి. 1915 నం|| మార్చి నెలమునకంటె 28 రెల్లు హెచ్చినది. క్రింగియందు అనివిస్తారముగ తయారగుటచే కొన్ని కర్మాలయములను ఇతర శాఖలవారికి సాయముగ నిచ్చితిమి. క్రొత్తరకము ప్రేతెక్ష పదాగ్ధములు తయారగుటచే నసంతృప్తువుముగమున విశేషపర్యములేకుండ సులువుగ పోరగల్గితిమి. యుద్ధ ఫీరంగుల కుపయోగించెను మందు చాలవరకు నిలగయున్నది. సమయమునకు ఆ తత్వం తో పయోగముగ తయారుచేయబడిన మందుగుండు సామగ్రిని, ముగ్ధిరంగులను, చేతుపాతులను కనుంగుడు హేగుగారు ప్రదర్శించిరి. ఇనుపదారులను జేయుటయందు బేరీయలు, ఆస్ట్రేలియా, కనడా వారుమాడ సామకాలముగ పనిచేసిని హేగుగారు నుడిచిరి. కనడా ప్రభుత్వము వారు సభగావించి 48 గంటలలో అనగరమైనచో 800 మైళ్లయినపదాని చేయుటకు అన్ని ఏర్పాటులను జేసియుండిరి. ఇదివరకపుడే 2 వేల యింపునదారి చేయబడినది. 2 వేల రైలుబండ్లు సభగా చేయుబడెను. క్రొత్తరకపుమంచి బండ్లు గూడ లభించుచున్నవి. ఈటాంట్సుబండ్లునుండితంకంటె క్రొత్త మాగ్సుల కింగి అక్కికోపయోగముగ నుండునని తోచుచున్నది. నాకావ్యాపారము గురించి ఎడిటర్ గారిట్లు నుడిచిరి ప్రతినెలకు మనకు 15 లక్షల టన్నుల వ్యాపారము గలదు. ఇంత దౌర్జన్యముగ అంత్యములు చెలరేగుచున్నను ఆమెికా నుండి మనకువచ్చు నాకలలో నూటికి 6 కంటె ఎక్కువగ నష్టపోలేదు. మందుగుండు సామానును తయారు చేయించుటకు 55 ప్రెడెరిక్కు బ్లాకుగారు ఇండియాకే తెంచిరి. బ్లాకుగారి సలహా ఎంతయొ లాభముగ నుండగలదని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముచున్నారు. ఆమెికాలో నున్న మిత్రమండలి వారికి వలయు వాని నన్నిటిని సరస్రా జేయుటకు లండనులు అంతర్మిత్ర మండల సంఘమొకటి ఏర్పరు బడెను. పోటీలులేకుండగ ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. యున్యై. ట్రెడ్డు స్ట్రేటువారి వస్తుసంపదనంతను మిత్రమండలివారి స్వాధీనములో నుండుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి కనడాలో ఇంగ్లీషులు మ్యూనిషిక్ బోర్డులో 200000 పనివాండ్లు లగు. ఇదియే పెద్దసంఘము యుద్ధనూరం మైన పనినవ బ్రిటన్ వారి ఉక్కు స్తువులు 70 లక్షల టన్నులవరకు హెచ్చినవి. 1918 సంవత్సరాంతమున 120 లక్షలవరకు కృషియగును. వర్తకులకు సామ్రాజ్యమందున్న లోహపు వస్తుసంపదల ఆధారమును తెలియజేయుటకుమంత్రిత్వ మువారుప్రయత్ని ముచు న్నారు

వృత్తాంతములు

రువ్వములు రెండు ప్రజాశక్తులు యుద్ధము నాగంధించి నట్లు తెలియుచున్నది.

వడగండ్ల వానచేరను, ఆనాపట్టికేరను బస్సులో పంటలు పాడైనవి తెలియుచున్నది.

ప్రధానమంత్రి బాయపూర్వం గారు నేడు గ్లాస్కోలో మంచి దీక్షోపన్యాసము నిర్వహించి తెలియుచున్నది.

న్యూజీలాండునందలి రాజ్యపరిధి నికమిద గకన్న రనటకు బదులు గవర్నరు జనరలని పిలువబడును.

కోలెక్టర్ హోగ్గెలో పేగులవానికలెక్టరులను ముగ్గురు జర్మనులను పోలీసువారు బంధించిరి.

లోవరు బర్మా చిఫ్ కోర్టులో మరియొక న్యాయాధికారిని శాశ్వతముగ నియమింపలేనని యాలోచింప బడుచున్నది.

రామచంద్రపురము హోమురూపుడు:— ఈ నెల 24వ తేదీని రామచంద్రపురమున హోమురూపులగు ఏర్పరుడబడినది.

₹50,000 క్షయపథమై కలు పైకర్మములో చేరుట వలన పారిశ్రామిక క్షయము చేయలేదనియు బోన్ గాని ప్రజల సభలో చెప్పిరి.

ఆకాశ విమానములలో చనిపోయిన వారినిదను, చనిపోవుపారిమిదను ఆధారపడి యందు వారలకు తగినవేతనముల నొసగెదమని బోన్ గాని ప్రజలమందిరములో తెలిపిరి.

మంటలనాద్య దళములోని వారందరిని వ్యవసాయపు పనులందు చినియోగించుటకు బహేయ క్యవసాయపు మంత్రి వర్గము వారు నిశ్చయించిరి.

రెంటు మనుగులు బరువుకలిగి 10000 గూపాయల విలువగల నల్లమందును గ్రామీ ఆనకాలో యంత్రముగదిలో నిశ్చలేని తొట్టియందు నాచగ పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

మట్టిపూర్తిస్థానిక చిన్నాము:—తిరువాన్కూరు మహారాజావారి మట్టిపూర్తిస్థానిక చిన్నాముగా నొక మందిరమును, గంటగంధమును తిరువనంతపురమునందు స్థాపించుటకు నిశ్చయింప బడెనని తెలియుచున్నది.

ఇండియా గర్జకవైశ్యము:— ప్రభుత్వమువారి రివిన్యూ పోలీసుకాఫిలలో ఉద్యోగముల నిర్ణయించునట్లు ఇండియా గర్జకవైశ్యములో జేర్చుకొనబడువారి విషయమై కూడ యోచింపబడును.

జూను 15వ తేదీనాటి రాత్రి కెప్టెన్ జి. మాన్సును గారు భూనాలో సైక పోలీసు జవానునిదాడునంది ప్రమాదవశమున మోటారుబండిని తోలివేసి వానికి మరణము కలుగజేసినదనకు రూ 450 ల జరిమానా విధింపబడెను.

భూకంపము:— జాలంపేటలో బంధవారము నాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు భూకంపము ఆదురును ధ్వనియను కలిగినదియు ఆసాయంకాలమున సే 6-20 నిమిషములకు తిరిగి మరియొక పర్యాయము భూకంపము ఆదురు కలిగినది యొకరు వ్రాసిరి.

బర్మోర పట్టణములోనున్న రెండుపాళాల విద్యార్థులకుగాను యొక కార్యసేవకు హోస్టలును, నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు రుణజ్ఞ ఇచ్చివారు. దీనిని నిర్మించుటకు 16,125 రూపాయలకు మించకుండగ నుండవలయును. సగము ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారు యిచ్చుటకు ఆంగీకరించిరి.

కలకత్తా నగరపంచము సేతులయందును 47½ ముద్రాక్షరాలనున్నవి. 15 ది:నాల్లా పత్రికలును, వారమునకు రెండుసార్లు మొదలునది 3 పత్రికలును 37 వారపత్రికలును 7 పక్షపత్రికలును 342 మాసపత్రికలును 25 ప్రైమానికపత్రికలును మొదలుచుచున్నవి.

కాశీపుట్టములోడున సెకయింటియం దొక గది నడెకు బుచ్చుకొని గత శనివారమునాటి రాత్రి ఆగదిలో పరుండిన ఇద్దరు మనుష్యులమీద సైక డెవియో ద్రావకమును బోసెను. నాటికిద్దరికిని దానివలన యెడల కాలినవి. పోలీసువారు వారిని వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి.

మైకేర్ మధురూదన దత్తుగారి 44వ ఆర్థిక సందర్భమున జూలై నెల 1వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము లోమకు సర్క్యులర్ కోర్టునందు దొరతనమువారి నీ మెటరియంబు మాన్వాయమాన్వీ సర్ ఆనుతోమ్ ముఖర్బిగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరుపబడును.

వాణియంబాడి, అంబర పేటయందు క్రొత్తిగా కట్టబడిన గృహమున శర్వానంద స్వామివారు వివేకానంద గంధుమును నేటి సాయంకాలమున (29-5-17) తెచ్చెదరు. ఇచ్చటి హిందూ పాఠశాలకు దెబ్బకుం నని దువాసియొక్క తుమ్మచేరి వాస్తవ్యులు నగు వి. రాఘవయ్య నెట్టిగారు రు 2000 లను విరాళ మొసంగిరి.

వైనికుడు భారతీయ సేవకుని జంపుట:— బెంగళూరులో త్రిందటి నెల 21వ తేదీని మధ్యాహ్నము రెండు గంటలప్పుడు వైనేటు స్కాటును ఆర్మీనర్సు కోరు వైనికుడు ఒక భారతీయ సేవకుని కత్తితో పొడుచుట మూలమున వాని మరణకాగతుడై నందువలన వానిపై సేరము మోపబడెను. తేను జూలై 2వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

కలకత్తాలో వెల్లింగ్టుటనుచోకు ఆనుష్ఠలమున చాలత్రాము బండ్లమార్గములు కలియుటచే నగరమున కంతకు నీ స్థలము మధ్యభాగముగ నాలోచింప బడినదిగాన జరుగబోవు కాంగ్రెసు సభను యాస్థలమున జరుపుటకు ఆనుమతి సెను గవలెని కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘమువారు కార్యోచేమను వారికి విజ్ఞప్తింపెరిరి. కార్యోచేమనువారు జూలై 4వ తేదీ బంధవారమునాడు ఆలోచించెదరు.

హైదరాబాదు క్రిష్ణమాచాగ్గారి మనుమరాల్లిని మా. కె. వి. రంగస్వామి ఆయ్యగారి తమ్మునికెచ్చి శ్రీరంగమున ఉత్తాసిథిలో కన్యాదాత గృహమునందు వివాహముహూత్సవము జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. గృహమునకు ముందుట పండిరి వేయబడెను. ఈనెల 27వ తేదీని వివాహముహూత్సవము జరిగినది. బాణసంచాకాల్పుటలో ప్రమాదమున సైక నిచ్చు కణము మెడ్డిపందిరిమీదపడి నందున రాత్రి 2 గంటలవేళ పందిరియును ఇరుగుపొరుగుల యిండ్లను గూడ కాల్పోయినవి. చాలకష్టముతో మంటల నార్పిరిని జగ్గిను పత్రిక వ్రాసినది.

కన్నా డివేసన్ గారు గడచిన శనివారమునాడు రాత్రి బొంబాయి నగరమున యాచర్స్ క్లబ్ నందుండగ తెలిసోనువాన్ వివరమైన. మఱి యొకరికి బంపివేయు నిమిత్తము వారు తమ యింట నుంచిన కుర్చీలు, మంచములు మొదలగు కొయ్యసామానులను 9 మండుగురు పనుష్యులువచ్చి దొంగిలించుటకు యత్నించినట్లు వారి నాకరులు తెలిసోనులో చెప్పిరి. ఆయన ఇంటికి వచ్చి సమాచార మునుగ పరిజనులు జరిగినదంతయును చెప్పి తాము దొంగలను తరముటకు యత్నింపగ తమవై లెవాగ్గ మును గురిపించిరియు తాము కేసువేయగా దొంగలు వారిపోయిరియు చెప్పిరి.

మహామృదీయలకు రమజాన్ మాసము గడచిన శుక్రవారమునండి ప్రాంబించెను. కచేరీలు వర్క్కుసాపులు మొదలగు స్థలములందు పనిచేయు మహామృదీయలకు పనలంతయును నువాసముతో పని చేయుట కష్టముగ నుండగలదు. తెల్లవాద్యమున 4-30 గంటలైన పీపుట సాయంకాలము 6-45 గంటలలోపున వారే యాహారమును తినగూడదు. 4-30 గంటలకు ముందేలేచితివనలెక. అంతవెండలకడ లేవజాలనివారు యపవసింపకలేప్పురు. అట్లు మేలుకొలుపుటకు కొందరు రాత్రి 1 గంటమొదలు 4-30 వరకును పీపులలో కీర్తనలు పాడుచు తిరావరని మదరాసు ప్రైమ్స్ పత్రిక వ్రాసినది.

తిరువళ్ళిక్కే-చి దివ్యజ్ఞాన సంఘము:— ఈ సంఘము వారు ఈనెల 25వ తేదీని సమావేశమై నిష్పంధావాసము మున్నగు చర్యలను నిరసించుచు పీర్వానించిరి.

విరుద్ధముగు జర్మను ప్రకటనము
ఆముట్టరడం, జూన్ 28:— అంతర్జాములచే ముందబడిన హాలంబువారి 7 నాకలకు జర్మనులు నష్టపరిహారముగ కొన్ని నాకలనిచ్చెదమని జర్మనులు న్యాయము జేసిని హాంబుర్గు ప్రకటించినది. మ. య. ము. ని. జ. మ. ని. చి. ర్మి. మ. అ. ధి. కా. రు. ల. ప్ర. క. టి. చి. రి. పూర్వము ఈనాకలు అంతర్జాములవాయువార్తాస్థానము పాడగుటచే ముందబడిన జర్మనులు తెలియజేసియుండిరి. తప్పంతయు హాలంబు నాకాస్థాములచే అని ఇదివరలో ఏప్రిల్ 26వ తేదీని తెల్పియుండిరి. వర్తమానము చేసిన వాగ్దానమునకును దీనికి పరస్పర విరుద్ధము కొంచెము గమనించినచో స్పష్టముగాగలదు.

నాశముజెందిన జలినునలో ముగ్గురు బ్రతుకుట.
లండన్, జూన్ 28:— జూన్ 16వ తేదీని నాశమొనర్చబడిన జలినునలోకిగ్గురు హత కేసులుగలరని తెలియుచున్నది. ఈముగ్గురిలో జలినున నేనానికూడ గలదని తెలియుచున్నది. ముగ్గురుకూడ సజీవులై యున్నారు.

విమానములు చాలకుండుట.
లండన్, జూన్ 28:— మెసపాటామియాకంపు విమానముల సప్లయిని గూర్చి యేపిర్కారును తనకు రాలేదని బేయిడ్లగారు చెప్పిరి. మరికొన్ని విమానముల నంపిన చాలబారుండునని జనరలు మాడ్ గారు చెప్పిరి. వారు కోరినట్లు జేయుట కాలోచనము జరుగుచున్నది.

South India
The Internments.
Protest Meeting at Poona.
POONA, June 28.
A meeting of the citizens of Poona was held this evening in the Kirloskar Theatre to protest against the internment of Mrs. Annie Besant and her colleagues. The Hon'ble Mr. Srinivas Sastry presided, and among the speakers were the Hon'ble Mr. Kamat, Prof. Limaye, Mr. R. N. Apte, Mr. N. C. Kelkar.
The President in his introductory speech exhorted the audience not to be dismayed by the policy of repression, which, judging from the utterances of Lord Pentland and Sir Michael O'Dwyer the Government had evidently determined to embark upon. He appealed to all lovers of the country to carry on unflinchingly the movement for Self-Government in all legitimate ways to which they, as a nation, were pledged.

BRIEF TELEGRAMS.
The workmen of the G. I. P. Railway workshops at Matunga went to their workshops yesterday morning but found the doors closed and left after about an hour. It appears that the men have been told to send in their representation to the Agent through their superior. The works in the meantime remain closed.
Latest Telegrams.
[REUTER.]
UNCORRECTED.
LONDON, June 28

Ministry of labour is circulating report of reconstruction committee to employers associations and trades unions. Report intimates that war cabinet is deeply concerned that effective measures be taken to solve questions of relations of capital and labour feeling that future of industry indeed of country itself depends upon them and adding that action connect be deferred until after war. Reconstruction committee which is mainly composed of prominent representatives of employers and workers points out present great opportunity for securing permanent improvement in relations. It is essential that workpeople be given improved conditions and a higher standard of comfort generally. Report recommends formation of joint industrial councils in principal industries representing employers and workers to consider particularly establishment of closer co-operation between employers and employer and paying early attention to demobilisation questions. Trade union rules and customs which Government has guaranteed to restore after war are one of chief factors in problem and these should be set aside without mutual consent. Committee suggests reconstruction of district councils and workshops committees. Reconstruction committee does not offer any opinion relating to profit sharing or co-partnership. It is convinced that permanent improvement in relations between employers and workers cannot be founded solely on a cash basis. Workpeople should have a greater opportunity for discussion of adjustment of those parts of industry by which they are most affected.
Result of abercrouby by election. Hord stonley 2234
ATHENS. - Decree is about to be published convoking the parliament elect on May 31st last year in which there was a large Venezeist majority and whic constantine arbitrarily dissolved. Government intends sending Kings consent to convoke a national assembly to remeuld system of Constitutional Government.
PETROGRAD - Provincial Goveynment has issued a decree fixing election for constituent assembly for September 30th and meeting of assembly for October 13th.
Sudden death of Sir George Birdwood from heart failure is announced.

THE GREAT WAR

Mesopotamia Commission's Report Published

Munitions Department: Mr. Addison's Review

Mr. Chamberlain on Mrs. Besant's Dangerous Agitation

CHINESE AFFAIRS: AGREEMENT WITH PRESIDENT ARRIVED AT

UNITED STATES REGULAR TROOPS LAND IN FRANCE

CAPTURE OF "DRAGON CAVE" DESCRIBED

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

The Work of the Munitions Department.

Mr. Addison's Masterly Review.

LONDON, June 28.

In the House of Commons to-day Mr. Addison gave a striking review of the work of the Ministry of Munitions since it started two years ago. He paid a tribute to the courage and uncanny insight of Mr. Lloyd George and the unique and splendid efforts of men and women employers and employed in providing an imperishable memorial of British genius and resource. He pointed out that munition works would be valuable industrially in peace time. As showing the magnitude of the production of explosives he instanced the fact that Britain's capacity for production in March 1917 was four times the capacity in March 1916 and twenty-eight times the capacity of March 1915. With regard to gun ammunition we had reached such a state of production that we had been able to divert some factories to assisting other branches. He mentioned that a large quantity of a new kind of explosive had proved very valuable facilitating the spring offensive and saving life. There was a great reserve of field gun ammunition provided and arrangements were now working so smoothly that in spite of the enormous expenditure of ammunition at the front the stock of filled shells had only decreased seven per cent after the first nine weeks of the offensive. General Haig was enthusiastic regarding the quality of ammunition and the output of machine-guns and rifles was fully equal to the demand. Regarding the supply of railway material for the Army he said that the railway lines were pulled up at Home and India, Australia and Canada had also contributed. The Government of Canada held a meeting and within forty eight hours had arranged if necessary to pull up eight hundred miles of railway and ship it complete. Altogether over two thousand miles of track had already been supplied and considerably over a thousand locomotives. Supplies of new and improved tanks were coming forward excellently and he pointed at further developments in this direction. Dealing with overseas transport Mr. Addison said we were interested in nearly a million and a half tons of shipments monthly. Nevertheless, since the beginning of unrestricted submarine warfare the heaviest loss of any shell component shipped from America had been under six per cent. He mentioned that Sir Frederic Black had visited India in order to assist in the production of munitions there and the Government was very hopeful that the valuable suggestions which Sir F. Black had made would have good results. Mr. Addison also mentioned that an Inter-Allied Bureau had been established in London in order to pool the Allies requirements in America and avoid competitive buying. Negotiations were now proceeding with a view to enabling the United States to place her resources more readily and effectively at the allies disposal and prompting economy in purchase.

The Imperial Munitions Board was now the greatest business organisation in Canada employing over 200,000 workers. He stated that Britain's output of steel which was seven million tons yearly before the war was now ten millions and he hoped it would be twelve millions by end of 1918. He mentioned that steel plates in Britain cost less than half what they cost in America and Sheet steel thirty per cent less. We were now producing all Tungsten we needed besides shipping much to the Allies. He anticipated very valuable result from the work of Sir Lionel Phillips Committee for the development of the mineral resources of the United Kingdom and hoped before the end of the year that our production of spelter which before the war was only about a third of our requirements would be doubled. The scheme involved working up of Australian Zinc concentrates which formerly were largely German controlled. He announced that there were 30,000 skilled munitions volunteers while 10,000 soldiers had been released from Colours and 10,000 army reservists were employed on munitions. Reduction in cost of shell components compared with last year represented a saving of forty-three millions sterling. He stated that the ministry was taking steps to provide traders with information regarding the almost infinite mineral resources of the Empire.

The Madras Internments.

Mr. Chamberlain Approves Government Action.

LONDON, June 28.

In the House of Commons Mr. Chamberlain stated that the question of the internment of Mrs. Besant was not referred to him, but he approved the action of the Madras Government. He emphasised that Mrs. Besant had been engaged in dangerous political agitation, which might even be disastrous to India. Mr. Chamberlain also stated that he was not disposed to question the propriety of the Madras Government's order, forbidding students to attend political meetings. The Madras Government had informed him that the order was made in the interests of education and of the students themselves in view of persistent attempts to bring students under the influence of undesirable political propaganda.

King's Representative in New Zealand. To be Called Governor-General.

LONDON, June 28.

Reuter is informed that the King's representative in New Zealand will henceforth be designated Governor-General instead of Governor. The effect is to emphasise the fact that New Zealand's status is the same as that of the other Dominions, where there are Governor-Generals.

Compensation to Dependents Of Victims of Air Raids.

LONDON, June 28.

In the House of Commons, Mr. Bonar Law announced that Government would compensate the dependents of victims of the air raids both retrospectively and prospectively.

He also announced that hitherto there were 3,50,000 National Service Volunteers hence industrial compulsion was not contemplated.

Complaints Regarding Aeroplanes.

LONDON, June 28.

Mr. Baird said he was not aware of any complaints regarding aeroplanes supplied to Mesopotamia. General Maude had stated that he would like certain additions to the aeronautical equipment of his forces and his wishes were being met.

The Kew Bulletin

Mr. Frothero stated that the suspension of the publication of the Kew Bulletin was being reconsidered. He hoped it might be possible to resume publication.

Premier's Expected Great Speech.

LONDON, June 28.

Mr. Lloyd George is expected to make an important speech at Glasgow on Friday.

Report of Mesopotamia Commission.

Military Authorities' Grave Failure.

Responsible Officials Severely Censured.

LONDON, June 28.

The report of the Mesopotamia Commission, which constitutes another historic war document, was issued to-night as a Blue Book of 188 pages. It deals comprehensively with operations from the time of their origin through the various stages of the advance on Bagdad and the incidental happenings and it examines at length questions which have given rise to public criticism. The main report embodying the findings, conclusions, and recommendations is signed by all the Commissioners except Commander Wedgwood, M. P., who presented a dissentient report.

The Commissioners find that the Expedition was a justifiable military enterprise but the division of responsibility between the India Office and the Indian Government in connection with it was unworkable. The scope of the Expedition's objective was never sufficiently defined in advance. The report criticises the failure of the Commander-in-Chief for his representatives periodically to visit Mesopotamia. The advance towards Bagdad in October 1915 was an offensive movement based on political and military miscalculations. It was attempted with tired and insufficient forces and with inadequate preparation, and resulted in

TELEGRAMS.

the Kut disaster. The weightiest share in the responsibility for this untoward advance lies with Sir John Nixon, whose confident optimism was the main cause of the decision. The others responsible, in the order of sequence, were Lord Hardinge, the Viceroy, Sir Besuchamp Duff, Commander-in-Chief, Sir Edmund Barrow, Military Secretary to the India office, Mr. Austin Chamberlain and the war Committee of the Cabinet. The Commission point out that the last two were responsible as political heads who cannot secure complete immunity through adopting the wrong advice of expert subordinates. The Councils of the Secretary of State and of the Governor-General are absolved from responsibility. The general armament and equipment were quite insufficient to meet the needs, and the whole system of commissariat was badly organized during the period of the Indian Government's responsibility, though there was no general breakdown.

The Simla authorities bestowed meagre attention on and liberal treatment of the Expedition's wants during 1914-15. The supply of reinforcements was insufficient in connection with the advance towards Bagdad and the Kut relief operations. Indian military authorities insufficiently realised from the first the paramount importance of river and railway transport in Mesopotamia and their responsibility is grave. Sir John Nixon was responsible for recommending the 1915 advance with insufficient transport and equipment. The shortage of transport at the beginning of 1916 rendered the Kut relief operations fatal.

Dealing with the Medical provision, the Commissioners declare that this was insufficient from the beginning and ultimately resulted in a lamentable breakdown after the battles of 1915-16 and in most lamentable and severe suffering. The Commissioners find that Surgeon-General Hathaway showed unfitness for his office. Lord Hardinge, Viceroy was generally responsible in virtue of his position. The Commissioners proceed: "Severe censure must be passed upon the Commander-in-Chief in India who not only failed closely to superintend the adequacy of medical provision, but, until the Viceroy's superior authority forced him to do so declined to notice rumours which were true."

The Commission, in apportioning blame to the Indian Government for the insufficiency of management of the Mesopotamia Campaign, recognise their anxieties in other quarters. The Commissioners declare that notwithstanding a period of reverses the success of the Campaign as a whole has been remarkable, and they assert that in the many parts of the world in which the Allies have been engaged no more substantial results or more solid victories have been achieved than in Mesopotamia.

The finding in conclusion seriously censures the Indian Government for the lack of knowledge and foresight shown in the inadequacy of preparations and the lack of readiness to recognise and supply deficiencies.

Parliament and the Report

Lord Curzon's Policy Vindicated.

The "Times" says it is understood that Lord Hardinge will seek the earliest opportunity of making a statement in the House of Lords with regard to the Mesopotamia Report. The rule, which prevents permanent officials who are peers from addressing the Lords, will presumably be waived in his favour. Should Lord Hardinge's statement be followed by a debate, Lord Curzon will find himself in a peculiar position. The Report goes far to vindicate the reasons which led him to resign his Viceroyalty twelve years ago and which have been constantly misunderstood in this country. He had no difference with Lord Kitchener about the reorganisation of the army in India. The dispute arose because Lord Curzon protested against the excessive centralised powers with which Lord Kitchener sought to invest the office of the Commander-in-Chief. Lord Curzon protested that the position created was unconstitutional and he predicted that disaster would inevitably ensue in the event of war. Lord Curzon would be less than human if he did not desire to say something about this.

In the Commons.

In the House of Commons, replying to questions regarding the Mesopotamia Report, Mr. Bonar Law suggested the postponement of the discussion for a week to enable the House to consider the Report. He stated that it was obviously the Government's duty to take immediate action regarding those specially accused of culpability. In replying to questions as to whether Lord Hardinge would retain his present position, Mr. Bonar Law said these questions assumed that Lord Hardinge was guilty and he did not wish to make any such assumption at present.

Ministers Hunt for Labour.

LONDON, June 28.

Lord Milner's reference in the House of Lords to the employment of prisoners of war on agriculture followed the statement that he had spent days and days hunting for labour. He was able to report substantial progress, but added that the chief reliance must still be placed on military labour. Military authorities were most sympathetic and voluntarily released forty-thousand and home defence troops for Spring operations, and seventeen thousand for the harvest, but this was insufficient for the Government's big programme. An absolute order had now been issued that no more men engaged on agriculture should be recruited except with the consent of the agricultural committees. Soldiers now on the land who would have been recalled to the Colours on July 25th would not be recalled unless replaced by men of equal efficiency. These numbered twenty-thousand and a large additional number would be released weekly between July and September. Altogether between seventy and eighty thousand men had been added to the numbers available for agricultural work. These additions, did not solve the labour problem but they were a great advance and put an entirely new aspect on the matter. Lord Marlborough, Joint Parliamentary Secretary to the Board of Agriculture, announced that the Board possessed 626 tractors, of which 136 were English and the remainder American, and 839 motor ploughs had been purchased. It was hoped that several thousand tractors would be available, but their hopes had been somewhat disappointed.

నిర్బంధావాస శిక్షలు

సభల వివరములు

భాంబరేగారు సమ్మతించుట.

అండను, జూన్ 28:—బీసెంటుగారి నిర్బంధావాస శిక్ష తనకుముందుగా తెలియజేయబడలేదనియు, అయినను మదరాసు దొరతనమువారు చేసిన ఈకార్యము తా నెంతయు మెచ్చుకొనుచున్నాననియు భాంబరేగారు ప్రజలనుండిరము లో చెప్పిరి. బీసెంటుగారు రుపద్రవమైన రాజకీయాంధోళనము జేయుచున్నదనియు, అది హిందూజాతిమునకు చాలనష్టకరముగ ఫలింపవచ్చుననియునతడు నొక్కి సెక్కి వక్కాణించెను. ఆ దొరతనమువారు విద్యార్థులు సభలకు పోగూడదనిచేసిన యుద్ధ రువుయొక్క క్రమాంశముల తాను ప్రశ్నింపదలచుకొన లేదనియు గూడ నతడు చెప్పెను. విద్యార్థివృద్ధికి కా లేదనియు గూడ నతడు చెప్పెను. మదరాసు దొరతనము వారు యుద్ధ రువు వట్లు జారీ చేయబడెనని మదరాసు దొరతనము వారు తనకి తెలిపిరి. అది విద్యార్థులకు కూడ లాభదాయకముగా నున్నది.

పూనా యసమ్మతి.

పూనా, జూన్ 28:—పూనా ప్రజలందఱునుగలసి అనీ బీసెంటు ప్రభుత్వములకు మదరాసు దొరతనమువారు సరిగిన నిర్బంధావాస శిక్ష తమ యసమ్మతి గనబరచుచు కిస్కో స్పూరుధియేటరులో సేటిసాయంకాల మొక సభగావించిరి. గౌ. వి. శ్రీనివాస కాశ్మీగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. గౌ. కామేశ్వర ప్రాసనరు కీమయి, ఆర్. ఎస్. ఆర్. ఎస్. సి. కల్పద్రు మొదలగువారు గంభీర వ్యాసముల గావించిరి.

మదరాసు దొరతనమువారు, బిడ్డయ్య, సెంటెండు ప్రభుత్వ గారల ఉపన్యాసములలో నూచించిన రీతి నీ మహాకళన చర్య గావించినందులకు ఖేద చిహ్నులకాక, దేశాభిమాను లందఱు నిర్భయముతో స్వపరిపాలనాంధోళనమును చట్ట సమ్మతము లగు పద్ధతులన్నియు ననుసరించి ప్రతినష్టకర బాతికనె నిర్వహించ వలసినదని అభ్యర్థులు తమ ప్రారంభోపన్యాస మున పోత్సాహ వహించిరి.

పూనా హోమయూల వీగు:—ఈసంఘమునకు చేరిన వారు 276 మంది వీగులు కడలకుండుటకు దీక్షబ్రూనితమని ప్రాతేమాలకముగ కార్యదర్శికి తెలిపిరి. వీగు బాంబాయి, పూనా, సతావా, విజాపూరు, బెల్గాము, హాలాపూరు, భూలి యూ, నాసిక్, మున్నగు పట్టణములలో నివసించువారు గాన చెన్న పురి దొరతనమువారి యుద్ధరవుల ననుసరించి వీగునందరి యితర సభ్యుల భావములను కనుగొనుటకు కార్యనిర్వాహకు లు గతవారమున ప్రయత్నించినది ఈనెల 28 వ తేదీన కేసరి పత్రిక హోమయూల సాత్వికనిరోధ చున బీర్ కక్రింద ప్రకటించినదని న్యాయాధికారుల ప్రతిక వ్రాసినది.

లాహోరు అసమ్మతి.

లాహోరు, జూన్ 28:—నేటిదినమున ప్రాంతాంతము లో హరికృష్ణులగు గౌ. జమాన్మును మదరాసు దొరతనమువారి నిర్బంధావాస శిక్షల క్రిందను లాహోరు జరుగలంద అంకిత సావ్యజనికసభ జేసిరి. ఆసమయమున నీరంగు తీర్మానములు సభ వారందరిచే నామోదించబడెను.

బాతీయ మహాసభ వారిచేతన, మహమ్మదీయ మహాసభ వారి చేతన కంగీకరింపబడిన సంస్కరణయోచన ననుసరించి చట్టనియంత ఆంధోళనమును నలుపుచున్న బీసెంటు, ఆరండేయ, వాడియాగారలకు, హిందూజాతి సంరక్షకశాసన బలమున మదరాసు దొరతనమువారు నిర్బంధావాసశిక్ష నొసగుట కీ సభవారు తమయసమ్మతిని ఖండితముగ తెలుపుచున్నారు. వైయోచననతిద్వ్యముగ సభవారునుసరింప తీర్మానించుచున్నారు. సామ్రాజ్యమున హిందూ జాతిమునకు స్వపరిపాలనమొనగూడు చట్టనియంతాంధోళనము నణచినేమ ప్రయత్నించుటలన సామ్రాజ్యము యొక్కయు భారతీయుల యొక్కయు దొరతనము వారి యొక్కయు శ్రేయస్సునకుచాల భంగముగలుగునని ఈసభ వారు చెప్పసాహసించుచున్నారు. గౌ. ఫాజరు హుస్సేను ఎం. ఏ. బారిష్టరు గారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. అట్లొప్పు ప్రతికాసంపాదకులు మాలిక్ యార్వాటు అలిగారును, భగ్యదాసు మారిగారు, స్టేడరు, బారిష్టరు నానకు చంకగారును తీర్మానమును బలపరచిరి.

డాక్టరు, గోఖలేయ నారాంగు, బారిష్టరు గారు రెండవ తీర్మానము నుపసాదించిరి. తీర్మానములను, రాజద్రవి నిధి గారికిని, హిందూజాతి కార్యదర్శి గారికిని, ప్రధానమంత్రి గారికిని పంపెదమని అభ్యర్థులు పలికిరి.

ఆంధ్రదేశము.

జ్ఞా

గోవాకరి మండలసభ:—మౌ. కే. ఆర్. వి. కృష్ణరావు బహదూరుగారి అధ్యక్షత క్రింద కాకినాడలో నున్న మండలసంఘసభ్యులు ఈనెల 24వ తేదీ సాయంకాలమున ప్రత్యేక సమావేశమును జరిపి గవర్నరుగారి యుపన్యాసమును ఖండించుచు తీర్మాన మొనరించిరి. మొదటి తీర్మానమును లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు (ప్రాకౌన్సిలరు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరు) ఉపసాదించిరి. వాజపేయూజుల భావనారాయణ గారు (ప్రాకౌన్సిలరు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరు) అనుబదించిరి. నిర్బంధావాసముల నాజేపించు తీర్మానమును సి. రామసోమయాజులుగారు రుపసాదించిరి. బి. సాంబమూర్తిగారు రుపసాదించిరి. నిధిని ఏర్పరుచుటకు గూర్చి మూడవతీర్మానము చేయబడెను. ఈసంఘమునందు 450 మంది సభ్యులు గలరు. వీరు 15 దినములలో మరల సమావేశమయ్యెదరు.

కాకినాడ హోమయూల వీగు:—ఈనెల 24వ తేదీన డక్టరాల వేంకటమూర్తి ప్రకాశరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. మౌ. పోలవరం జమిందారుగారు మున్నగు 27 గురు సభ్యులు సభకువచ్చిరి. 15 గురు సభ్యులు క్రొత్తగా చేరిరి. వీరిలో వర్తకులు అనధికారులు ఉద్యోగములను చాలించుకొనవచ్చునని గలరు. ఆంధ్రబహుళ అను మాసపత్రికను నెలకొల్పిన బుల్లూడి సుబ్బారావుగారుగూడ వీగునందు చేరిరి. నిధి ఏర్పరుపబడినది. స్వదేశీవ్రతము మున్నగు విషయములను గూర్చిన తీర్మానములన్నియు నంగీకరింపబడినవి. ఎంబోస్సుల కామేశ్వరరావు బి. ఏ. బి. ఎల్., సి. రామసోమయాజులు బి. ఏ. బి. ఎల్., సి. హెచ్. లక్ష్మీనారాయణ, డి. కృష్ణమూర్తినాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్., బి. సాంబమూర్తి (వకీలు) జమ్మలమడక భాగ్యమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్., డి. బి. గోపాలకృష్ణ; బి. రాచమూర్తి బి. ఏ. బి. డి. గార్లపర్య సిందిరి.

తెలవాడ పాళ మహాసభ:—ఈనెల 20 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు తెలవాడ పురమండలమున రావు బహద్రు డి. వేంకట నరసయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్పసభ జరిగినది. పంతులుగారు తెలవాడ హోమయూల శాఖ కథకృష్ణులు. ఇదివరకు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా మండిరి. గవర్నరు గారి యుపన్యాసమును బండించుచు నిర్బంధావాస శిక్షల నాజేపించుచు గాను మహాసభవారూ పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు మొదటి తీర్మానము నుపసాదించిరి. తెలవాడ తానాకాబోర్డు వైపు ప్రెసిడెంటు కే. గోపాలకృష్ణ రావరి (బి. ఏ. స్టేడరు) గారు తీర్మానము ననుసరించిరి. తీర్మాన మొల్లచే నంగీకరింపబడినది. నిధిని ఏర్పరుచుటకు రెండవ తీర్మానము చేయబడినది. సభయందు 3000 మంది హాజరయ్యెనని. ఏ. కాశీశ్వరరావి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు 50 లును కాతా నూర్య నారాయణగారు 50 లును దాసు సుధుమావన రావు గారు 25 లును ఇచ్చిరి. తెలవాడలో జరిగిన ఏసభకును ఎక్కడును ఇంతవంది రాతేదీన తెలియుచున్నదని న్యాయాధికారుల ప్రతిక వ్రాసినది.

తెనాలి పౌరసభ

(నిన్నటి తరువాయి.)

నిర్బంధావాస శిక్షలను దేశభక్తులకు ముగ్ధుకిని చేతరక్షక శాసనముక్రింద విధించుట ననుజనము గాదను మొదటితీర్మానమును సిల్లలయ్య తీర్మానేయులు బి. ఏ. గారు రుపసాదించిరి. బలిశేషల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్య కాశ్మీ ఎల్. వీరధ్రయ్య అన్నారపు వీరశంకరరావు సయ్యగు అసమ్మతముగా సామోబుగారు లనునదించిరి. అనిపెంటులయ్యగారు హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును కలిగించినది అహమ్మద్ సామోబుగారు నుడివి ఆమె స్వాగత్యమును వివరించిరి. తీర్మాన మొల్లచే నంగీకరింపబడెను. మరీ సాంఘిక విద్యా రాజకీయవిషయములందు సంపూర్ణస్వాగత్యముతో అనిపెంటులయ్య అరండేయ వాడియాగార్లచేసిన అమూల్యదేశసేవ కీసభవారు కృతజ్ఞతన తెలుపుచు అనిపెంటులయ్యగారి నిధినిగూర్చి పర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి లేఖను బలపరుచుచున్నారు అను నీ రెండవతీర్మానమును ప్రభల వీరరావులుగారు రుపసాదించిరి. కొండముడి తీర్మానములు గారు రుపసాదించిరి. గు 186-1-10 లు సభలో చందావేయ

బడెను. ఒక బీరు యానాది నాకరు వానియొక్క నున్న 0-1-10 దమ్ముడినిచ్చి అంతకంటె సధికముగ నియ్యజాలమికి చింతిలెను. పెద్దపురము వాస్తవ్యులగు పుటంబాక నీతారా మయ్యగారు మున్నగువారు సాయుగూడ వెంటనే యిచ్చివేసిరి. సాయుగ వూలుచేయుటకు సభాధ్యక్షులు మున్నగువారొక సంఘముగ నేర్పడిరి. సాధ్యులగునంతవరకు విదేశీవస్తువులను నిరసించి స్వదేశీవస్తువులనే దేశీయులందరును కొని యుపయోగించి దేశీయ పరిశ్రమల నభివృద్ధి నొందింపనలెనను మూడవ తీర్మానమును బి. నూర్యనారాయణగారు రుపసాదించిరి. బి. ఎల్. నరసింహ, డి. చంద్రశేఖరకాశ్మీగార్లు అనువదించిరి. తీర్మానములన్నియు నేకగ్రీనముగ నంగీకరింపబడినవి.

ప్రజల విజ్ఞప్తులు

ఆంధ్రదేశపు పార్లమెంటు వారికి విజ్ఞప్తులను పంపుటకు గూర్చి బారిష్టరు బి. వి. ఘోషురే గారి యిల ప్రతికలకు వ్రాసిరి.

- (1) మౌ. బ్రిటిషుదేశపు ప్రజల పార్లమెంటు సభవారికి అను నగ్గించు పదములను వ్రాయవలెను.
- (2) విజ్ఞప్తిని పంపు వారందరును ప్రారంభమునందే తమ పేరు వ్రాయవలెను.
- (3) ప్రతి విజ్ఞప్తియందును ప్రార్థన నుండవలెను.
- (4) ప్రతి విజ్ఞప్తియు వ్రాయబడవలెను గాని అయ్యు పేరులు మున్నగువి పనికిరాదు.
- (5) విజ్ఞప్తిల పత్రమునందు ఒక్కొక్క సంతకము చేయవలెను.
- (6) రెండుమూడు పుటలపై సంతకములు చేయబడిన ప్రతిపుటయందును ప్రార్థనను వ్రాయబడవలెను. మొదటి పుటమీద మాత్రమే ప్రార్థనను వ్రాతతో నుండిన చాలును. తక్కిన పుటలపై నయ్యతో వండవచ్చును. అట్టి ప్రార్థనలేని పుటలపైని సంతకములుచేసిన పరిగణింపబడవు. ప్రార్థన చున గా విజ్ఞప్తి సాగించెను.
- (7) సంతకములు చేసిన వారందరును తమ చిరునామాలను పూర్తిగా వ్రాయవలెను. తేవున్న వారి సంతకములు పరిగణించబడవు.
- (8) విజ్ఞప్తులు ఆంగ్లభాషయందు నుండవలెను. ఆంగ్ల భాషనున్నచో ఆంగ్ల భాషయందు భాషాంతరీకరించి భాషాంతరీకరణమును గ్రునవలెనందు ప్రవార బానిపై సంతకము చేసి విజ్ఞప్తితో జతపంచి పంపవలెను.
- (9) విజ్ఞప్తితో చేర్చబడిన సంతకముల పత్రికలలో పేర్లగు వారందరును విజ్ఞప్తికింద సంతకములు చేయవలెను.
- (10) విజ్ఞప్తితో నుపపత్రికలను పంపనూడదు.
- (11) విజ్ఞప్తియందు విజ్ఞులను నేతలు నుండనూడదు.
- (12) పార్లమెంటు చర్చల నుపసాదించ గూడదు.
- (13) రాజములతి లేకుండు ధన సహాయము కోరరాదు.
- (14) రాజములతి లేకుండు వ్యయములకు కోరనూడదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఆయుర్వేద సమ్మేళనము.

ఈక్రింది యుద్ధరమును డాక్టరు లక్ష్మీవతిగారు అభిలభాంత ఆయుర్వేద సమ్మేళన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యదర్శి యగు నోరెరామకాశ్మీగారికి వ్రాసిరి.

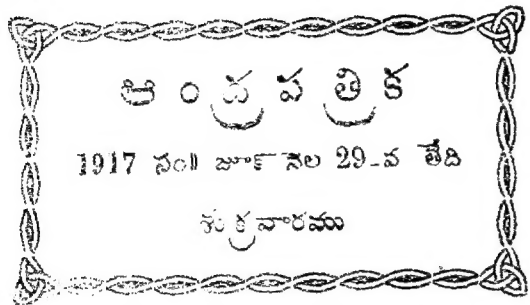
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఆయుర్వేద సమ్మేళనమును గూర్చి చర్చించుటకై 21వ తేదీన జరిగిన సభకు రాజాలనందులకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను.

దేశభక్తవ్రతర్పణము అత్యుత్సాహముతో జరుపవలెననియు ఇదివరకు సమ్మేళనముయొక్క ఉపయోగములలో ముఖ్యమైనదనియు తెలియపఱచు కొనుచున్నాను. ఈసంఘి బంధనలను అధికమైన పట్టులతో నుపయోగపఱచక ఉత్సాహముగల ప్రతివైద్యునకును సభకు వచ్చుటకు నీయకలిగిన వదెని నానుభిప్రాయము.

ప్రదర్శనము "Patent Medicines." అనగా రోజు పుపు మందులను ఉంచుట ఆయుర్వేదమున తమకు పోషణయొందవచ్చును. కొన్ని వ్యాధులకు గూర్చిగాని దేశభక్తులు గూర్చి గాని వ్యాసములను చదువువారికి అనకాశము ఇయ్యవలెను. అట్టివారు సభభాటికి 10 రోజులకు ముందే తమ వ్యాసములను పంపవలెను.

విషయానుక్రమణిక.

సామాన్యభారతీయ కుటుంబము	2
ఆంధ్రరెడ్డిమహాసభ	3
బి.కె.ఎస్.సి. 57 ముద్రాపాత్యయ్యగారి లేఖ	4
నిర్వహణావసరము	5
ప్రధానవ్యాసము	
ఆంధ్రరెడ్డిమహాసభ	6
వార్తలు-వ్యాఖ్యలు	7
విరోధావహాసంగ్రామము	
విశేషతంత్రవాదము	8-9
వృత్తాంతములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	11-12
ప్రజాభిప్రాయములు	13

ఆంధ్ర రెడ్డిమహాసభ.

ఆంధ్రరెడ్డిమహాసభ యాదినమున నెల్లూరి పురమున సమావేశమయినది. సభకుమునగాలజమిందారుగారు రాజానాయని వేకటరంగరావు బహదూర్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. రాజాగారు ఆంధ్రదేశమున సుప్రసిద్ధులు, ఔదార్యవంతులు, ప్రజాభివృద్ధికరములగు రాజకీయ, సాంఘిక, సాహిత్య విషయములందెల్ల సానుభూతి గలవారు. సత్కార్యములన్నియు వారిసాయమున జేపించుచునే యుండును. వారి ప్రారంభోపన్యాసము, వారియుదారభావములను సువ్యక్తపరచుచున్నది. వీరి యపదేశములను ఆచరణలో జెల్పినయెడల, రెడ్డిమహాసభయే గాక, ఆంధ్రులెల్లరు సత్వరాభివృద్ధి గాంచెదరనుట కెంతమాత్రమును సందియములేదు.

శాసనసభల ప్రయోజనములు, వీటివలన యపాయములు గూడ సువిదితము చేయబడినవి. శాసనసభలు రాజాగారుచూపిన యపాయములను దాటి వెలువడుట, జాతీయాభివృద్ధి కవసరము. ప్రతిశాఖయు తన పురోభివృద్ధికి పాటుపడినగాని, సంఘమంతటికిని ప్రబోధము గలుగదు. కాని ప్రతిశాఖయు జాతీయాదర్శము న క ను గుణ్యము గ స్వకీయాభివృద్ధికి యత్నింపక, జాతీయ గమ్యస్థానమును మఱచి శాఖాభివృద్ధియే ప్రాధాన్యముగ జేసికొనినచో, జాతీయ ప్రబోధమునకు మారుగ జాతీయవిచ్ఛిన్నమునకు దోవజాపుట నిశ్చయము. ఇట్టి విప్లవము జరుగకుండ జాగ్రత్తతో మెలగుట యవసరమని రాజాగారి సందేశము "దేశీయమహాసభయొక్క యుదాత్తములు గల యితరప్రతిష్ఠాపనల యొక్కయు గమ్యస్థానములకుఁ బ్రతిబంధకములగు నుద్యమముల కీయభినవభారతరంగమున స్థానము లేదు. దేశాభ్యుదయమును గోరు ప్రతి భారతీయుఁడును, శాఖాసంఘములును, భారతజాతియొక్క తేమ మే తమదేమనియు, భారతజాతియొక్క యభివృద్ధియే తమయభివృద్ధి యనియు, భారతజాతి యొక్క రాజ్యమే తమ యాదర్శమనియు, భాగ్యవంతులమనెడు ఇట్టి పవిత్రాదర్శములు లేక, గుంతిన ములనుడ జేసినము, ప్రత్యేకవ్యక్తుల యెడల గల ఆదరాదు, భాగ్యవంతులనాయకుల యొక్క స్వభావములు, నీయవ్యవహారములకు ప్రో

త్సహకరములును నాధారములునయ్యేనేని యవి పెడప్రోవలం బట్టకమాన"వనిరాజాగారునెలవిచ్చిరి. ప్రతిశాఖలో కలుగుచున్న ప్రబోధము నుపయోగించి కొని, నాయకు లీ యుద్యమములను దేశాభివృద్ధికర మార్గములకు ద్రిష్టుట యవసరము. ఈ యుద్యమములు సాంఘికవిద్యాభివృద్ధికిని, సంస్కరణాభివృద్ధికిని తోడ్పడి, రాజకీయవిషయములో యేకాభిప్రాయముతో జాతీయోద్యమ ము న కు సాయముజేసినచో మిక్కిలి లాభప్రదములగునని మాతలంపు. నిరుత్సాహమునకు గాని, భీతికి గాని యితరుణమునతావులేదు. జాతీయోద్యమము తన యనుల్లంఘనీయ మగు శక్తి చే నీయద్యమములను సక్రిమమార్గములకు ద్రిష్టవని మేము విశ్వసించుచున్నారము. నాయకులు తమ ప్రజ్ఞాతిశయములను జూపవలసిన తరుణ మిదియే. రెడ్డి సంఘపు టభివృద్ధియై యగ్రాసనాధిపతిగారనేక మార్గములను సూచించుచున్నారు. మొదటి కర్తవ్యము రెడ్డిసంఘపు జనాభాను దీసికొనుట. రెడ్డిసంఖ్యను గూర్చి దొరతనము వారి జనాభా పుస్తకములో ప్రత్యేకముగ వివరింపబడలేదు. ఆ పనిని సాంఘికులు పూనుట యవసరము. రెండవ కర్తవ్యము సాంఘికులలో విద్యను వ్యాపింపజేయుట. దొరతనమువారు నిర్బుధోదితప్రారంభ విద్యను ప్రసాదించువరకు కనిపెట్టికొని యుండుట పురుషధర్మముకాదు. స్వయంసాహాయ్యమునధ్యసించినగాని, సత్వరాభివృద్ధిని గాంచ వీలు లేదు. రెడ్డిసంఘము స్వయంసాయములో చాల నిపుణత్వమును జూపినది. అందుచే నవీనపద్ధతుల ననుసరించి వ్యవసాయాభివృద్ధిని జూపుట యత్యవసరము. ఉపశాఖాసమైక్యతను గూర్చి అగ్రాసనాధిపతిగారు నొక్కి వక్కాణించిరి. ఏకకులములోని వివిధోపశాఖలు సమైక్యతనుగాలేచి, జాతీయసమైక్యతను గుట దుస్సాధ్యము విద్య యనిన జాతి కుపకరించు జాతీయవిద్య యని అగ్రాసనాధిపతిగారి యభిప్రాయము. రెడ్డిసంఘమును బాగుచేయుటకు వారి పూర్వచరిత్ర నొకమారు రాజాగారు దిక్పదిర్చనమును గావించి యున్నారు. ఆ వర్ణనను చదివిన సాంఘికు లెవరును నుదేకపూరితులై సాంఘికాభివృద్ధికి బాటుపడకుండ నుండరాదు. 13 వ శతాబ్దమున కాకతీయుల కాలమున వీరు గంటి చక్రవర్తుల యొద్ద రెడ్డిరాజులు వారికి సామంతులుగ నుండిరట. ఇంతకు బూర్వము రెండు శతాబ్దములు నాంధ్రదేశమునందు వీరు రాజకీయ సూక్ష్మత్వమును బొందియుండిరి. 16 వ శతాబ్దమున విజయనగర సామ్రాజ్య మంతరించువరకు వీరు ప్రాముఖ్యమునే వహించి యుండిరి. పల్నాటిచరిత్రలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన నాయకురాలగు నారీరత్నము రెడ్డివంశసంజాతయే ఇంత యేల ఘనమారు రెండుమూడు శతాబ్దముల రెడ్డిచరిత్రయే ఆంధ్రదేశచరిత్రగ పరిణమించినదని వినినపుడు రెడ్డి ప్రాచీనచరిత్రయొక్క ప్రాశస్త్యము వెల్లడి కాగలదు. రెడ్డికు మిక్కిలి పవిత్రస్థలమని చెప్పునొప్పు కొండవీటిదుర్గమును కనులగట్టినటుల వర్ణించి, రెడ్డి సాంఘిక రాజకీయ చరిత్రమును సమగ్రముగ వ్రాయుంప రెడ్డి మహాసభయలను రాజాగారు పురికొల్పిరి. రాజాగారి యపన్యాసము భావగర్భితమై, యుదేకపూరితమయి యొప్పుచున్నది. రెడ్డిసంఘములో ప్రాముఖ్యమును వహించుచున్న రాజాగారి యమూల్య మగు సుపదేశమును స్వీకరించి, రెడ్డిమహాసభయెల్లరు స్వశాఖాభివృద్ధికొంకే గాక ఆంధ్రోద్యమము, భారతీయోద్యమముల కట్ల గూడ తమ గాఢాభిమానమును జూపి, తమ పూర్వుల గౌరవమునకు వన్నె జెచ్చెదరు గాక యని గోరుచున్నారము.

మెసపొటేమియూ విచారణసంఘము

మెసపొటేమియూరంగమున యుద్ధము ప్రారంభింపబడినపుడు బ్రిటీషుసైనికులు బ్రహ్మపత్రమును స్వాధీనము జేసికొని యెటుల ముందుకు "కట్" పరకు సాగిరో, యక్కడ శత్రుసైనికుల చే ముట్టిడింపబడి, పదివేలసైనికులు ఖయిదీలుగ గొంపోబడిరో, ప్రాతచరిత్రయే. అపుడు మెసపొటేమియూ రంగమున బ్రిటీషు సైనికపూర్వము భగ్గుమయినది. ఇటీవల తిరిగి బ్రిటీషుసైన్యము దండయాత్రను సలిపి పూర్వపు తవ్వలను దిద్దికొని. నూతనానుభవమును నూతన గైకొని, కట్ ప్రదేశమును జయప్రదముగ తిరిగి స్వాధీనపరచుకొనినదియే గాక, తుర్రుగ్గు సామ్రాజ్యమునకు ఆసియాఖండమున ముఖ్యపట్టణమగు బాగ్దాదు పత్రమునుగూడ స్వాధీనపరచికొని, యింకను ముందునుకు జనినది. మొట్టమొదటి యపజయము నకు కారణము లరయవలయునని ఆంగ్లప్రజలలో కలవరము గలిగినమీదట జరులను సంతృప్తుల జేయుటకు విచారణసంఘమువారిని నిర్మించిరి. ఆసంఘమువారు 188 పేజీలగు పోత్రమును నివేదికముగ తయారుచేసిరి. సభ్యులలో నొకరగు సేనానాయకుడు వెజ్లివుడ్డుగారు మాత్రము మిగిలినవారి యభిప్రాయముతో నేకీభవింపక ప్రత్యేక నివేదికమును వ్రాసెను. ఈనివేదికములో పెద్ద యధికారులపై కిందమోపబడినది. మొదటిదండ యాత్ర ప్రారంభింపబడినపుడు హిందూజాగారు హిందూదేశమునకు రాజప్రతినిధిగ నున్నారు. ఈ దండయాత్రయొక్క భారమంతయు హిందూదేశ ప్రభుత్వముపై నుండెను. ఇది సంగ్రామమున నవసరమయినదని విచారణసంఘమువారి యిట్టి కొనుచున్నను, ఇందుకు బాధ్యత కొంతవరకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, మరికొంతవరకు ఇండియా ఆఫీసు వారు పంచుకొనుటచే నిట్టియరిష్టము గలిగె నని వీరభిప్రాయపడుచున్నారు. మొదటినుండియు యాదండయాత్రయొక్క ప్రధానోద్దేశమెద్దియో విస్పష్టముగ జెప్పలేదట. 1915 వ సంవత్సరమున అక్టోబరునెలలో గావించిన యవస్థాపనము దూరదృష్టిలేక గావించబడినదని వీరియభిప్రాయము. ఆదేశములో సైనికులను ఆహారముపదార్థములను గొనిపోవుటకు ప్రైగ్రిసునదియే యాధారము. ఆనది కిరుప్రక్కలను ఎడారిగలదు. అయోమార్గములా లేవు. ప్రైగ్రిసునదియు చాల కాలము విశేషము నీరు లేక యుండును. వర్షము లధికమయినచో, వరదలు వచ్చి పరిసరప్రాంతములను ముంచివైచుచు. ఇట్టి కష్టములు సైనికులకు నాటంకము గలిగించుననియు, బాగ్దాదు పత్రమును జయించుటకు సైనికులను, ఆహారపదార్థములను మిక్కిటముగ దీసికొనిపోవలయుననియు, అందుకై ప్రయాణ సౌకర్యము లవసరమనియు నప్పటియధికారులు గమనించలేదు. రెండవ మారు లేగిన అయోమార్గములను గల్పించి, నావలను విశేషముగ గొనిపోయి, ఆహారపదార్థములను, సైన్యశాలలను సైనికులకు గౌరంత లేకుండ నేర్పఱచి, విజయమును బడయ గలిగిరి. 1915 వ సంవత్సరమున దీసికొని పోబడిన సైనికులు అలసటజెందిన సైనికులు. వారి సంఖ్య యల్పము. సంగ్రామ రంగమున దెబ్బలుతినిన వారికి నైద్యసాహాయ్యము చాల కొరతపడినదట. అపుడుదృఢించిన వార్తలు నిజమగునేని, యక్కడి సైనికులు గొందరు నైద్యసాహాయ్యమును బొందజాలక పడవలలో హిందూదేశమునకు వచ్చిరనియు, మందు మాకు లేక యల్లాడి కొందరు ప్రాణముల బాసిరనియు, మిగిలినవారు హస్తహ

మయిన బాధలను బొంది బొంబాయి జేరిరియు
జనుకొనిరి. ఇందుకు కారణభూతులు సర్వజన
రలు హతవేగారని ఈసంఘమువారి అభిప్రాయము.
తన యుద్ధోగమున కన్నులని ఈ వైద్యశిఖామణి
తేటపరచెనట! దండయాత్ర విఫలమగుటకు
కారణభూతులు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారిని
నిరూపించబడినది. రాజప్రతినిధిగారిపై
ఈ నింద యంతయు మోపబడినది. వీరికన్నను
నిందాపాత్రుడు అప్పటి సేనాధిపతి యగు సర్
జాను నిక్కను గారట. హిందూదేశ ప్రభుత్వము
వారు చేసిన యుద్ధసన్నాహము అజ్ఞతనుదెలియ
పరచుచున్నదనియు, దోషములను గనుగొని
వాటిని సవరించుకొను చాకచక్యమును వారు
గనుపరచలేదనియు నీ సంఘమువారి భిప్రాయ
పడుచున్నారు. ఈ నివేదికము ననుసరించి, దొర
తనమువారు చర్యజరుపుటకుముందు పార్లమెంటు
సభలో చర్చజరుగవలెను. అందుకు వారముదిన
ములు గడు వీయబడినది. ఈ సంఘమువారి
రిపై నేరమును మోపిలో వారిపై చర్య జరుపుట
యవసరమని బోవార్లాగారు పార్లమెంటుసభలో
నడిపిరి.

ఈ విషయము మున్ముం దెటుల పరిణ
మించునో జెప్పజాలము. కాని హార్డింజిగారి
విషయము దలచుకొని నపుడు భారతీయులకు
చింత పొడమకమానదు. హార్డింజిగారి
న్న హిందూదేశమునకు మేల్లను గావించినవా
రికొకరులేరు. దేశముయొడ తమ యవ్యాజప్రే
మను గనుపఱచి, వంగదేశవిభజనమును రద్దుగా
వించి కలవరమును మాన్పిరి. చక్రవర్తిని హస్త
నాపురమున పట్టాభిషిక్తుని జేయించి వారిదర్శన
భాగ్యమును హృదయలకు గలుగజేసిరి. దక్షిణాఫ్రి
కాసమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించి కాన్పూ
రు గడవిడచి సమృద్ధితో నణచివైచిరి.
భారతీయ సైన్యమును విదేశసంగ్రామరంగములకు
బంపి, భారతీయుల కౌరవప్రతాపములచే ప్రపంచ
మంతయు దిబ్బినుజెరుగుటలు గావించిరి. స్వ
దేశప్రభువుల ధర్మ విశ్వాసములను రగుల్కొల్పి
వారిచే సంగ్రామ సాహాయ్యమును బడిసిరి. అప్ప
టినుండియు, స్వదేశప్రభువులను సర్వస్వమును
సంగ్రామ విజయమునకు ధారవ్రాయుచున్నారు.
ఇంకను కొన్ని వత్సరముల బాటు ఆ యుహమ
హుడు పరిపాలనము గావించినయెడల హిందూ
దేశమునకు స్వపరిపాలనా సాధనిర్మాణమారంభ
మయి యుండును. మెసపోటేమియా విచారణ
సంఘమువారి నివేదికమును గూర్చి యభిప్రాయ
మొసగుటకు తగిన యాధారములు మాకులేవు.
ఆ నివేదికము సత్యమునే ప్రకటించి యుండవ
చ్చును. కాని యాయవజయకారకులను శిక్షిం
చుటకు ముందు కొన్ని విషయము లాలోచింప
వలెను. మెసపోటేమియా సూతనరంగము. అక్క
డిస్థితి గతులను మున్ముందు కనుగొనుటకు తగిన
సాకార్యములు లేవు. అయోమార్గములు గాని,
తంత్రీవార్తలుగాని, ఆ దేశమున లేవు. అందుచే
కొంత యనుభవ మవసరమయి యుండవచ్చును.
ఈ యనుభవము నాధారముజేసికొనియే, రెండవ
మారు శత్రువులను జయింప గలిగిరి. అంతవర
కయినను, మొదటి దండయాత్ర మేలు కలిగించిన
దని చెప్పవచ్చును. ఆసమయమున హార్డింజిప్రభు
వుగా రనేక రాజకీయ కార్యములలో మునిగి
యుండిరి. సంగ్రామమునకు ధనమును బ్రోగుజేసిరి.
పైనికులను తయారుజేసి వివిధరంగములకు బంపిరి.
స్వదేశప్రభు సైన్యములనుగూడ బ్రోగుజేసి వారి
రాజభర్తని బురికొల్పి, సంగ్రామమునకు
తోడ్పడుచుండిరి. ఇట్టి తొందర కారణము లనేక

ములచేత, హార్డింజి ప్రభువు గారి దండ
యాత్రనుగూర్చి కొంతపొరపడి యుండవచ్చును.
గతజల సేతు బంధనమును పట్టుకొని ప్రాకుగా
డిన లాభములేదు. హార్డింజిగారు సామ్రాజ్యమున
కొనర్చిన యితరలాభములను గమించియెనను,
వారి తప్పులేనైన యున్నయెడల తీయించుట
సమంజసము. కొలది దినములలో హార్డింజి గా
రిందును గూర్చి ప్రభువుల సభలో నుపన్యసించే
దరట. వారి యుపన్యాసము విమర్శకుల సందేహ
ములను బాపి, వారి చారిత్రమును నిష్కళంక
ముగ జేయునని విశ్వసించు చున్నారు.

(౧)

మదరాసు నిబ్బంధశిక్షలు.
ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్యదర్శియగు ఛే.బ
ర్లేనుగారు నిర్బంధావాసములను గూర్చి తమ
యభిప్రాయమును తెలిగి స్పష్టపరచి యున్నారు.
ఆవినిసెంటు గారిని ప్రవాసమునకు బంపుటను
గూర్చి తమయభిప్రాయమును మదరాసు దొరత
నమువారు ముందు కనుగొనలేదట గాని, మద
రాసు ప్రభుత్వపు చర్యను తాముగీకరించుచు
న్నామని పార్లమెంటు సభలో దెలిపిరి. ఆవిని
సెంటుగారు అపాయకరమగు రాజకీయాందోళన
మును జరుపుచున్నదనియు, అది క్రమేణ హిందూ
దేశమునకు విప్లవకరము గావచ్చుననియు వారి
యభిప్రాయము. విద్యార్థులు రాజకీయసభలకు
వెడలగూడదను మదరాసు దొరతనమువారి యు
త్తరువును తామాక్షేపించమనియు, అది విద్యార్థ
ుల విద్యాభివృద్ధినిమిత్రమే చేయబడినదని మద
రాసు ప్రభుత్వమువారు తమకు దెలిపిరినియు
ఛే.బర్లేనుగారు నడిపిరి తమ తాబేదారులయం
దు ఛే.బర్లేనుగారికి మిక్కిలి నమ్మకము కలదని
యందుచే నువ్వక్తమగుచున్నది ఇదివరకు నేమి
యుతెలియని ఛే.బర్లేనుగారిని వీరు ప్రతీతినొందిరి.
దేశమునంతను ఒక్కొక్క యజ్ఞుల లూగించు
చున్న యీ విషయమును గూర్చి, వీరు ఉదా
సీతను గనుపర్చుట యాశ్చర్యమును కలిగించు
చున్నది. పై యధికారులతో నాలోచింపకుండ
మదరాసు దొరతనమువారిట్టి కార్యము నెటుల
జేసిరో తెలియుటలేదు. అధికారాభిమానమును
నహించుట ఛే.బర్లేనుగారి విధానమయినటుల
స్పష్టమగుచున్నది. నిర్బంధావాసమును గూర్చి
ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనుటకు వీరు చేసిన
ప్రయత్నము లెవ్వియో బహిష్కరణము గాలేదు.
భారతీయుల యాశలు బ్రటిషుదేశపు ముత్రివర్గ
ముపైని బ్రటిషు ప్రజలపైని యిప్పుడు నిలచియున్న
వి. వీరికి భారతీయ ప్రజాభిప్రాయమును సుబోధ
మగునటుల జేయుటకు హౌదవ నాయకులు
ఆంగ్ల దేశమునకు తక్షణమే వెడలుట యవసరము.
ఈకార్యము నుపేక్షజేసిన కొలదిగి, హిందూదేశ
మునకు నష్టము లెక్కుడగును. దేశీయులు త్వరలో
మేల్కొనెదరు గాక!

నీటికొళాయిలు

నీటికొళాయిలకు నీరు రాకుండ ఎట్టివేళల
నాపివేయబడునో నిన్నటిదినము తెలిపిముంటిమి.
మాడ్లెగారి రాకముందు, కొలదిగనో గొప్పగనో
నీరు అన్ని వేళలందును వచ్చుచుండెడిది. క్రొత్త
పర్వముల ప్రకారము, నీరు ఎక్కువగ వచ్చు
చుండును గాని, యన్ని వేళలందును రాక పోవు
టచే, జనులకు చాలబాధగా నుండుననుటకు
సందియములేదు. ఇంకను శుభ్రమగు నీరు లభిం
చునని ప్రజలు తలంచుచుండ, నీరు వచ్చుకాలము
గూడ తగ్గింపబడుట శోచనీయము. నీటివసతికై
వెచ్చించిన యధికధనమునకు దగిన యుపకృతి

గలుగలేదని, జనుల యభిప్రాయమయి యున్నది.
అధికారు లీలోపమును గనిపెట్టి గోరుచున్నాము.
చీనారాజ్యము.

చీనారాజ్యములో అధిపతికిని సైన్యాధి
పతులకును విశేష వైషమ్యములు పెరిగి, తుట్టు
తుదకు ఆదేశమున యధము ప్రాప్తించునేమో
యని భయముకలిగెను. సైన్యాధిపతులు తమ
స్వాతంత్ర్యమును కూడ ప్రకటించిరి. ఈ విషయ
మై యిరుకక్షలవారికిని సంధిజరిగినదనియు, అధ్య
క్షునికి గొన్ని యధికారములు తగ్గింపబడినదనియు,
చట్టము తెలిగి నిర్బంధబడుచున్నదనియు, తాంత్రీ
సాపించబడినదనియు నేటివార్తలలో గాననగును.
ఆసియాఖండములో పూర్వనాగరికత ననుభవించి,
యిప్పుడు ప్రజాపరిపాలనమును జయప్రదముగ
స్థాపించిన చీనారాజ్యములో నంతకాలములు
సమసిపోవుట భారతీయులకు కడుసంతసము.

(౧)

న్యాయస్థాన వార్తలు.
మంగళసము:— నరసింహుడు, దోరేస్వామి అను యిరు
వురు బండివారలు 19 తేదీని స్వామి కొట్లయ్యవద్ద రెండు
హాలెండు చెక్కులను దొంగిలించినందులకు ఆరుమాసములు
కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

బిడ్డలను ఆపహరించుట:—నంగంబాకంబో నివర్తించు
చున్న ఆమృతలింగం అను 18 యేండ్లనయసుగల వడ్రంగి; నట
శను అను 4 ఏండ్ల పిల్లవానిని దొంగిలించి, వానినగలను దొం
గలించెను. మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్దాయివద్దనుండి మంచినడవడిక
కు ఒక సంవత్సరము పూచీకత్తును తీసికొనిరి.

నమ్మకద్రోహము:—నమ్మకద్రోహము చేసినందులకై
యూసుఫాల్లీ అను నడినికి ఆరుమాసములు కఠినశిక్ష విధింప
బడినది. పిర్కావీకి జబ్బుగనున్నప్పు డాతడు ముద్దాయికి 1915
సంవత్సరం డిసెంబరు 17 తేదీని యొక బండిని యెరువు యిచ్చి
తనకు నెమ్మదిగ నుండువరకు వాడుమంచుమని చెప్పెనట.
ఈశకు నెమ్మదిగ పోయెను. పోలీసువారికిని పట్టుకొనిరి.
ఆరుమాసములు శిక్ష విధింపబడినది.

ఆత్మహత్య:— రామపేటలో, చుహాలక్ష్మి అను 18
యేండ్ల వయసుగల స్త్రీ 27వ తేదీని ఆత్మహత్య గావించు
కొన యత్నించెను. ఈమె చుట్టును లెవరో చనిపోగా వారి
వద్ద కీమే పోవుటకు భర్త సమ్మతింపక యీమె ఆధరణము
లను కూడ తీసికొనెను. తరువాత నీమె నూతిలో పడినది.
పోలీసువారి మెరు రక్షించిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి మెరు 10 రూపా
యలు జుల్మానాను విధించిరి. దారిని చెల్లించని యెడల రెండు
వారములు ఖయిదీలో నుండ నియమించిరి.

తమ యొద్ద నుండతగినంత నల్లమందు కంటే హెచ్చుగ
నల్లమందు నుంచుకొనుటచే నలుగురు వైవాహారికి 450, 250,
75, 50 రూపాయలు వరుసగా జుల్మానా విధింపబడినది.

తిరుచనాపల్లి విద్యార్థుల సహాన భర్తసభవారి యొక్క
యాజమాన్యము క్రింద ప్రతి ఆదివారము ఉదయమునను క్రిం
గము డిస్ట్రీక్టు మునసబు కె. ఎస్. రామస్వామిరాస్త్రి బి. ఏ.
బి. ఎల్ గారు భగవత్ గీతా పాఠములను బోధించెదరు.
బ్రహ్మశ్రీ మహాదేవ రాస్త్రిగారు ప్రతి బుధవారము సాయం
కాలమందును ఉపనిషత్తు నందు పాఠములను నేర్పెదరు. ఈ
సభయందు సభ్యులుగా నుండగోరువారు తమ దరఖాస్తులను
విద్యార్థుల సహాన భర్తసభ సెక్రటరీగారికి సెం 4 పంపి
మార్చి, తెప్పకుళము అని ప్రాసనీపంపవలెను.

రెండవ పండిత వర్ణాశ్రమ పరిషత్తు; కుంభకోణము:—
ప్రాశ్నెనరు కె. నుండక రామయ్యగారు ఎం. ఏ. గారి ఆధ్వర్య
క్రింద జూలై 15 తేదీ ఆదివారము రోజున పరిషత్తు ప్రారంభ
మగును. మన్నారు గుడివాడ ప్రభులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత యజ్ఞ
స్వామిరాస్త్రి, కొడవాలి వాస్తవ్యులగు పండిత నరసింహ
చారి కుంభకోణ పుస్తకప్రభులగు రామచంద్ర అయ్యగారు
వచ్చే వర్ణాశ్రమము, కర్మానస్తానము, భక్తియను మూడు
విషయములను గూర్చి యుపన్యాసము లొసంగుటను, నాటి
రాత్రి శ్రీమత్ శంకరాచార్య స్వామిలవారు వర్ణాశ్రమ భర్త
మును గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

విరోధామహాసంగమము

ఇంగ్లండు

మొసపాటామియా కమిషను రిపోర్టు.

అధికారుల మందలింతుట.

లండను, జూలై 28:— ఈ రిపోర్టు నేటిదినమున వెలువడినది. ఇదిగూడ సంగ్రామ వృత్తాంతములలో ముఖ్యమైనది. నూట ఎనుబదిమంది పుట్టుట గలిగియున్నది. బాద్షాను పట్టుకొనుటకుగూర్చి చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు నిండు వివరింపబడినవి. చిన్న చిన్న సంగతులను, జనులందఱి విచక్షణకు పాల్పడిన యంశములను కమిషనువారు బాగుగ వివరించిరి. విచారణ సారాంశ పత్రములపై నందఱు కమిషనులను సంతకము చేసిరి. కాని కమాండరు లెడ్జిప్టుగారు మాత్రమే మిగిలినారు. అతడు ప్రత్యేక నివేదనము నిచ్చెను.

బాద్షానుమీద చేసిన దండయాత్ర న్యాయముగాను న్నదనియు కమిషనులు పలికిరి. దానిపూచీత్వమును ఇండియా కార్యాలయమువారికిని ఇండియా దౌత్యమువారికిని పంచిపెట్టుట యసంగతము. సర్వవైస్వాధిపతిగాని అతని ప్రతినిధులుగాని మొసపాటామియాంగము నప్పడప్పుడు వీక్షింపకుండుట మహాతప్పిదము. 1915 వ సంవత్సరపు అక్టోబరు మాసములో బాద్షానును పట్టుకొనుటకు చేసిన ప్రయత్నములు రాజకీయముగాను నైతికముగ గూడ తప్పదభిప్రాయములతో నాలొచింపబడినవి. అలసిపోయిన పైన్యములతోడను, ఆసామగ్ధ్యములకు, కొలదివియు నగు దళములతోడను, తగినంత సన్నాహము చేయకనే యీ ప్రయత్నము చేయబడినది. అందువలన నట్టి పరాజయ మొదలయ్యెను. ఈయకాల కార్యకర్తలను ను సర్ జూను నిక్కను గారు ముఖ్యకారకుడు. నత్కిరి కారకులు కరువుగ రాజప్రతినిధి హార్డింజీ ప్రభువుగారు, సర్ బ్యూకాంపుటఫుగారు, (సర్వసేనాని) సర్ ఎడ్మండు బాగ్ గారు (ఇండియా కార్యాలయ నైతిక కార్యదర్శి), ఆస్తి పంపిణీగారు, కేబి నెటు మండలి యుద్ధసంఘము వారు నైయున్నారు. ఇండియా కార్యదర్శి గారియొక్కయు, రాజప్రతినిధిగారి యొక్కయు ఆగోచన సభ లిందుల కిందుకయు జవాబుదారులు కాజాలవు. ఇందు హిందూదేశ దౌత్యము వారు పూచీత్వకాలమున నెక్కుడు కష్టము సంభవించెనని సభికులు తెలిసిరి.

1914-15వ సంవత్సరమున దాడికి వలయు సాకార్యముల నన్నియు హిందూదేశ దౌత్యమువారు బాగుగ తయారు చేయక పోయిరి. కట్టు బాద్షానుదండయాత్రలకు బోయిన పైన్యములు! మిక్కిలి కొలదిగ నున్నవి. మొసపాటామియా యిల్లె కష్టపానగ్రామి బట్టు కష్టమును, మాగ్గయున నడవలగలగు యాటకములను వారు బాగుగ గుర్తెరుగలేదు. ఇందులకు వారి పూచీత్వము మిక్కిలి ఎక్కువగ నున్నది. అట్టి పైన్యముల సంపదనుమతింతుటకు నిక్కను గారెంతయు జవాబుదారులుగ నున్నారు. 1916వ సంవత్సరారంభములో నలయు కష్టపుల సమగ్రముగ పరిశీలించుటకు చేరనే కట్కోను విషయించు ప్రయత్నములు మహా విఫలములై వెళ్ళివి.

పైన్యసహాయముగూడ ఆరంభమునండియు నిండుకయు చాలకుండెను. అందుచేతనే 1915-16 - వ సంవత్సరపు పరాజయము తర్వాత మనక మంది పైనికులంత పరిశోధనాపాల్పడవలసినదై. పైన్యజనరలు హాత్వేయ తనయుద్యోగమున కష్టములను కలుపుచు నున్నారని వివరించుచు పైన్యముల సహాయము నరసి లెగినంతమంది పైన్యసహాయకుల వారి కివలంబులను హిందూదేశ దౌత్యసేనా నెంతయు కష్టపడ్డది వారు పలికిరి.

హిందూదేశ దౌత్యమువారు రీయపజయమున కెంతయు నిరాశపడిరి. మొసపాటామియాలో గలిగిన విజయములలో కొన్ని ప్రస్తుత సంగ్రామము నందలి మిత్రమండలివారి విజయములలో నెద్దానికి లిసిపోవని కమిషనువారు తెలియజేసిరి. ఏమిటవారు హిందూదేశ దౌత్యమువారు చూపిన సుసమర్థతకు వారినికొంగు మందలింప వలయు ననిరి.

ప్రతికాభిప్రాయము

లండను, జూలై 27:— ప్రస్తుత ప్రతికాభిప్రాయములను బాగుగ. మొసపాటామియా రిపోర్టును గురించి సాధ్యమైనంత త్వరలో హార్డింజీ ప్రభువుగారు ప్రభువులమందిగకున వాస్తవికములను తెలియుచున్నది. కాశ్వేంద్రగారు పిచ్చాంబుల ప్రభువులను గురించి గమన ముట్టాడ గూడదను

నిబంధనలను వారందఱును హార్డింజీ పక్షపాతులు కావచ్చును. హార్డింజీ ప్రభువుగారి వాక్కులొనంతరము మందరములో చచ్చయేగాని జరిగినయెడల కష్టనుప్రభువుగారి స్థితి విషయదశ మొందును. 12 ఏండ్ల క్రిందట తా నేకారణములవలన రాజప్రతినిధి పదవికి రాజీనామా నొసగితినని కష్టను ప్రభువుగారు చెప్పిరి. ఆ కారణముల నె యబద్ధములుగ రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. ఆ సంగతి ఈ దేశమున ననేకసారులు తప్పదభిప్రాయముతో గ్రహింపబడినవి. హిందూదేశమునందలి పైన్యముల పునర్నిర్మాణము చేయుటలో తనకు కనెనుప్రభువుగారికి నేమియు భేదాభిప్రాయము లేదు. సర్వసేనాని కధికారముల సుసగవలెనని కిదనపుప్రభువుగారు చేసిన ప్రయత్నముల నత డెదిరించెను. అందువలననే వారిద్దరికిని కలహము గలిగెను. అయధికారిస్వీకరణము నెదిరించి యుద్ధసమయమున నిందువలన మహానష్టము వాటిల్లగలవని కష్టను ప్రభువుగారు పలికిరి. ఇప్పటియంతయును గూర్చి కష్టను ప్రభువుగా రేమియు పలుకుకన్న నాతడు పట్టాభిషేకము చేసెను.

మొసపాటామియాను గురించి యడుగబడిన ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పుచు ప్రజల మందరములో నిట్లు పలికిరి. ఈ రిపోర్టును గూర్చి బాగుగ నాలొచించుటకు సభ్యులకు వారము రోజులు వ్యవధియిచ్చిన బాగుండును. ఇందు నేరమును చేసిన వారినిగూర్చి తగినచర్య దీసికొనుట దౌత్యమువారి వర్తకము. హార్డింజీ ప్రభువుగా రెప్పటి యుద్ధోగమున నుండురా యను ప్రశ్నలకు కడు నేరస్థుడనియు అందుచే ప్రస్తుత పత డిట్టి యవలంబనము నేదియు వాంఛింపదనియు బోసగ్గా గారు చెప్పిరి.

మంత్రులు కూలీలకొరకు వెతకులాడుట.

వ్యవసాయపు పనులందు యుద్ధబండిలను వినియోగించు సందర్భమున ప్రభువులసభలో మిల్లరు ప్రభువుగారు ఇట్లు నడిపిరి:— రాత్రింబవళ్లు నేను కూలీలనిమిత్తము వెతకులాడుచుంటిని. చాలవరకు పనిచాలడము ప్రోగుజేసితిని. అయినను పైనికదలేము వారు ముఖ్యముగ తోడ్పడవలసి యున్నది. పైనికాధికారవర్గము వారు ఈవిషయమున అంత్యంత సానుభూతిని జూపుచున్నారు. దేశరక్షణమునకు నియోగించబడిన 40 వేల పైనికులను వసంతములు వ్యవసాయ కార్యములకు తమంతటామే సహాయముగనిచ్చిరి. 17 వేల మందిని పంటల కోత నిమిత్తము పంపిరి. దౌత్యమువారు అనుకొన్న గొప్ప యేర్పాటులకు ఈసంఖ్య చాలుటలేదు. అక్కరలేన వ్యవసాయపు పనులందున్న జనమును పైన్యములోని కెంత మాత్రము తీసికొనగూడదని ఖండితముగ ఉత్తరువును జారీచేసిరి. అంత అగత్యుపని తోచినచో వ్యవసాయసంఘము వారి అనుమతిని వదలి మరియు పైన్యములోనికి తీసికొవలెను. ప్రస్తుతము దేశమందున్న భూపైన్యము లన్నియు జూలై 25-వ తేదీకి రణరంగమున కే వలసి యుండెను. కాని వీరికి సరిసమానగు బలపరాక్రమము గల పైనికులను సుచూరినగాని వీరి ననువుటకు వీలులేదు భూపైన్యములు సంఖ్య 20 వేలు. జూలై సెప్టెంబరు మాసములో కొంత మందిని వారమున కొకసారి వ్యవసాయము నిమిత్తము పంపెదరు. మొత్తము మీద వ్యవసాయపు పనులకు 70-80 వేల మంది క్రొత్తగ జేర్చబడిరి. అయినప్పటికి వ్యవసాయకూలీలసమస్య పూంపబడలేదు. కాని వీరిందరు ముందుగ పనిచేయుచున్నారు. సంగతులన్నియు మారినవి. వ్యవసాయపు సంఘమువారికి 626 నాగళ్లు కలవని పార్లమెంటుసభలో సంయుక్తకార్యదర్శిగ నున్న మార్బోబర్ ప్రభువుగారు తెలిపిరి. ఇందులో 166 ఆండ్లను నాగళ్లు, మిగిలినవి అమెరికా నాగళ్లు. క్రొత్తగ 830 మోటారునాగళ్లు కొనబడినవి. వీరికి తోడు ఇంకను అనేకముగ నాగళ్లు లభించునని అనుకొనిరి. కాని ఆకాశాంగము కలిగినది.

సిక్ ఫీసరులు

లండన్, జూలై 26:— డిల్లీనుండి డెయిలీ మెయిలుకు ఇట్లు సమాచారము చేరినది. సిక్ ఫీసరుల విడుదలగురించి గొప్ప అంశంజన జరిగినదనియు అది చల్లారివదలినయు అనుకొనుచున్నారు. ఈ డిల్లీలో సిక్ ఫీసరులతో చేసిన దేవనరాగాదు విడుదల జేయబడిన సేనకులలో నొకరు పీరు దేశకాంతి సమిత్తము విచ్చికి సేనలో చేరుటకు నిచ్చుచిరి. ఈయన ఒకదేశ సిక్ ఫీసరు నాయకుడుగ నుండువచ్చును.

వి. సి. విరుదములుపొందిన 8 గురు శూరులు

లండను, జూలై 27:— 8 గురునకు విజ్ఞోరియాక్రాసు పతకము లీయబడినట్లు నెట్టులో ప్రకటింపబడినది. విరుదాంకితుల పేర్లు ఈ క్రింద ముద్రితములు:— లెఫ్టినెంటు ఆర్. జి. కోప్ (కనేడియనులు) ఈయన ఒక యుద్ధయందు అత్యుత్తమును బల పరాక్రమములతో పోరు సల్పిరి. 5 గురు పైనికులతో తా ననుకొన్న స్థానము లన్నిటిని వశము చేసికొని శత్రువులను చీకాకు పరచిరి. 80 మందిని బందీలుగ గూడ గొనిరి. పీరు మృతిమొందక పూర్వము వీరకున్న స్థానము లన్నిటిని స్వాధీనము చేసికొనిరి. ల్యాంక్సు కార్పొరల్ జె. వెల్చు (బెర్మి-మెయిన్) ఒక దొంగిలొప్పులందు రాహాబాసిని పోరుసల్పి ఒకనిని హతును గావించి విదప 4 గురు శత్రువులను వెన్నంటి వారిని స్వాధీనముజేసికొనెను. వీనివద్ద తూటాలెనిచే తుపాకికప్పు వరితర ఆయుధ మేదియులేదు. తన సామగ్ధ్యమువలన మరఫిరంగులు రి గంటలవరకు ప్రేలుచుండెను. సాష్టాంగ మేజర్లు ఈ బ్రూత్సువద్దభక్తు శత్రువులకు క్షయిని యుద్ధసమయమందు ఒంటరిగ వశముజేసికొని ఖిరంగిని కాల్చువానితో ఇద్దరిని జంపెను. తదనంతర మురుద్యంగిని శత్రువులపై ప్రయోగించి యుద్ధమందు జయమును బడెను.

ఆహార మంత్రవర్తము

లండను, జూలై 28:— యుద్ధసామగ్రి కంప్రొట్రలను పరీక్షించెడు వింటోరుగారు ఆహారమంత్రవర్తమునకు కాశ్వేత కార్యదర్శిగ నియోగింపబడిరి.

ఇండియా కార్యాలయ నియోజనములు.

లండన్, జూలై 27:— ఇండియా కార్యాలయమున నిట్టి భారతీయుల నియోజనప్రాముఖ్యమును గూర్చి మెయిన్ పులిక బాగుగ పలుకుచున్నది. ఇండియా కార్యాలయముననిట్టి నియోజకముల జేయవలయునని ఇదివర కెప్పుడును కానింపబడలేదు. కాని ఇప్పటియబడిన ఈ యధికారము భారతీయులకు నిరంతరముండుగాక! ఇంగ్లాండు దేశమునుండి హిందూదేశమును పరిపాలించు కార్యవిధానమున నీసభ చాల ప్రాముఖ్యమును వహించుచున్నది. ఇప్పటి యధికారములు దాని, కుండునంతవరకును ఇండియా కార్యాలయ ప్రాముఖ్యమును కొలదిగా భావించి దాని నుండుచునని యనజాలము.

హిందూదేశ పరిపాలనా పద్ధతి నెక్కుడు మార్పులు గలిగిన దాక ఇండియా కార్యాలయమునకు హిందూదేశ వ్యవహారముల జూదు నధికారము నభివృద్ధి చేయవలయును. కాని తిప్పింపగూడదు. నియోజకములు చాల వివరణబుద్ధితో నెన్నకొనబడుటవలన చాల సుతాహ కరములుగనున్నవి. సర్ ప్రభా శంకర పట్టనీగారు ఆసనకి హైదరాబాదులో చాల పేరు ప్రఖ్యాతుల గలిగియున్నారు. పరిపాలక అనుభవమున నతని కున్నంత పరిపాటు మరియే భారతీయునకును లేదు. హిందూ ద్వీపకల్పమున వ్యాపించి యున్న విరళురమ్య మితవాదుల విశాల కాఖిక తేడు ప్రతినిధిగ నున్నాడని చెప్పవచ్చును. భూపేంద్రనాథ బోసుగారు మంచిచేవగల వంగదేశీయుడు. ఇతనికి మంచి విదేవసాహాయ్యమును భారతీయ వ్యవహారముల దీర్ఘ ప్రశ్నము గలదు. ఇండియా కార్యాలయమున కెన్నకొనబడిన ప్రజల హైదరాబాద్ రాజకీయజ్ఞులలో నిత ప్రభువుడు. విశేష ప్రభావముగల భారతీయ క్షల హిందూదేశ కార్యదర్శి కాశాధికారమున పాట్లానుట నీనియోజన ములు లోనికి దెచ్చుచున్నది.

ప్రతి సంద్ధిగావస్త.

లండను, జూలై 28:— నేటిదినమున జరిగిన ప్రతి సభ రహస్యముగా నుంపబడినది కాని అధికార నివేదనము ప్రకటింపబడెను. ప్రతిసైనికార మొసగబడిన సంఘమును సంస్కరింప తీర్మానింపబడినది. లివరువులు ఎక్సేంజికోట్లు కుక్ వారమునండియు తెరవబడునని తెలియుచున్నది.

గ్రీసు

వెనిజులసుగారి క్రొత్త మంత్రవర్తము.

పీర్సు జూలై 28:— క్రొత్తమంత్రవర్త మేర్పడినది. దానికి వెనిజీలుగారు ప్రధానమంత్రిగ నియోగింపబడిరి. వీరు యుద్ధమంత్రి పదవినిగూడ వహించెదరు. ఎం. రిపోలిసుగారు విశేషాంగమంత్రి. అడ్మిరలు కంబోరియోటసు గారు నాకామంత్రి.

TELEGRAMS.

New Council of India Appointments.

A "Times" Comment.

LONDON, June 28.

The "Times" emphasises the importance of the announcement of two new Indian Members of the Council of India. It points out that no statutory provision has ever been made for the nomination of Indians to the Council, but says that it may be taken for granted that the principle now extended will become permanent. The Council forms an important and even vital element in the system under which the Indian Administration is controlled from England and, as long as the India Office preserves its present powers, the Council should never be belittled or allowed aside.

The "Times" opines that, until further changes are made in the policy of India, the Council should have a larger instead of a smaller share in the supervision of Indian affairs. The new appointments are interesting because they indicate the widening of the field of choice.

Sir Prabha Sankar Pattani is one of the most remarkable Hindus of modern times. He has a wealth of administrative experience which few of his countrymen can claim, and may be said to represent that very large class of moderate though liberal Indian opinion which still preponderates in the Peninsula. Mr. Bhupendra Nath Basu is an extremely able Bengali, of sound judgment and long experience of Indian affairs. He is the first prominent Indian politician to be nominated to the Council and his appointment will give much satisfaction in Bengal. The decision marks in effect the first step towards the summoning of acknowledged spokesmen of Indian political thought to share the burden of executive control.

Ministry of Food.

New Secretary Appointed.

LONDON, June 28.

Mr. Wintour, Director of Army Contracts, has been appointed Permanent Secretary to the Ministry of Food.

Sinn Feiners.

Turmoil in Ireland Follows Release.

LONDON, June 28.

A message to the "Daily Mail" from Dublin says that it is believed that the turmoil over the release of the Sinn Feiners has reached a climax and will subside. Mr. Devalera, a released prisoner, who is the Sinn Fein candidate in East Clare, has offered to enlist in the Volunteers to keep peace during the contest. He will probably become the Sinn Fein leader.

The Cotton Crisis.

Liverpool Exchange to Re-Opened.

LONDON, June 28.

The Cotton Conference to-day was private but an official statement will be issued. It is reported that it was decided to reform the Board Control for raw cotton. It is expected that the Liverpool Exchange will be open on Friday.

The New Conditions.

LONDON, June 28.

It is officially confirmed that the Liverpool Exchange will reopen on Friday under conditions framed by the Directors of the Liverpool Cotton Association with a view to avoiding all further speculations. The Board of Control will be established immediately. It will include representatives of spinners, manufacturers, importers and distributors and of the principal Operatives' Associations and also representatives of the Board of Trade.

Victoria Cross.

Eight More Awards. Thirteen Deaths.

LONDON, June 28.

The "London Gazette" announces the award of eight Victoria Crosses.

The recipients include Lieutenant R. G. Combe, Canadian, for conspicuous gallantry in leading an attack. He reached the objective with five men, collected others and repeatedly charged, taking eighty prisoners and securing the objective before he was killed.

Lance Corporal J. Welch, Berkshires. After killing one man in a severe hand-to-hand struggle, he chased and captured four enemy with only an empty revolver. He kept machine-guns firing five hours by his daring initiative.

Sergeant Major E. Brooks, Oxford and Bucks. He captured single handed a machine-gun which was holding up an attack, killing two of the gun crew. He then turned the machine gun on the enemy, ensuring the success of the attack.

Private Tom Fresser, Yorkshires. In spite of being twice wounded and exhausted, he conveyed a most important message to the front line trench, which proved most valuable at a critical time.

At the P. and O. meeting Lord Inchcape, who presided mentioned that the purchase price of the Union Steamship Company was three millions sterling. Holders of 940,031 out of the total of a million shares had already accepted the P. and O. Company's offer.

LONDON, June 28.

The death is announced of Brigadier-General G. E. Holland.

France

U. S. T. Coops Reach France.

Arrival and Reception Described.

LONDON, June 28.

The first United States contingents have arrived in France.

Reuter's correspondent telegraphing from "somewhere in France" describes the arrival of the first United States contingents on French soil. Huge transports escorted by destroyers were sighted at six in the morning and great crowds assembled as they were slowly brought alongside. Troops came to salute at eight o'clock and raised cheers, to which the populace heartily responded. German prisoners working on the breakwater gazed with astonishment at the spectacle. The American General, who is a veteran of the Cuban, Philippine, and Mexican campaigns, met with the friendliest reception from the French officers and proceeded to inspect the campment. Stores were quickly landed. The men will land presently.

American Regulars in France.

LONDON, June 28.

WASHINGTON.—The troops landed in France were American Regulars.

"No Conquests" Formula.

General Petain's Exposure.

LONDON, June 28.

PARIS.—General Petain, in a striking article in the "Bulletin Des Armees," says:—Germany, having failed to obtain peace by force, is at present scheming to secure it by a ruse, including the formula of no conquests, which German Socialists are spreading abroad, although the same Socialists refused at home to condemn the Government's plan to dominate Europe. Germany still maintains these preposterous aims, without having the honesty to admit them.

The Senate has passed Daylight Saving Bill which will be operative in 1918.

Holland

Contradictory German Statements.

Re the Seven Dutch Steamers Sank.

LONDON, June 28.

AMSTERDAM.—A Berlin official statement confirming the Dutch announcement regarding compensation for the seven torpedoed Dutch liners declares that the fact that they were torpedoed was due to a derangement of the submarine's wireless apparatus. This is in striking contrast to the announcement made on February 25th which threw the responsibility on the Dutch Snipewomen.

12 Million Florins of Gold.

LONDON, June 28.

AMSTERDAM.—The "Handelsblad" states that twelve million florins in gold have been received by the Dutch. It is believed that money has come from Germany.

Norway

German Plots in Norway.

Von Rautenfels' Luggage.

LONDON, June 28.

CHRISTIANIA.—The newspapers state that Baron von Rautenfels possessed a German courier's passport, and his luggage was loaded with the German Foreign Office stamp, and addressed to the Legation, whose couriers had been abusing the immunity from luggage inspection since February. The Legation did not attempt any disavowal of the courier or the contents of his luggage, but refused to send a representative when the Police opened the trunk.

Arrest of Germans.

LONDON, June 28.

COPENHAGEN.—The Police investigating a local espionage case have arrested the head of a Copenhagen office, two women, has assistants, and three men who were frequent visitors to his office. All of them are German-speaking.

Sweden

Dynamite on British Steamer.

LONDON, June 28.

A telegram from Stockholm says that dynamite has been discovered on a British steamer loading there. German agents are suspected.

Switzerland

The Hoffman Affair.

Debate in Swiss National Council.

LONDON, June 28.

Berne: During the debate in the National Council on the Hoffman affair the Italian deputy accused Mr. Grunich, the Socialist deputy of Zurich, of visiting Italy with the object of offering money to the Italian Socialists to oppose the war. Mr. Grunich admitted that he went to Milan and Bologna on behalf of the third party who had asked him to transmit the offer of money by a person whose economic interests in Italy the war was endangering. But the affair went no further.

Germany

Enemy's Shortage of Textiles.

Aeroplanes with Paper Wings.

LAHORE, June 28.

LONDON, June 27th.—The correspondent of the "Central News Agency" in Rome states—According to a despatch from Zurich the Germans and the Austrians are building aeroplanes with paper wings owing to the scarcity of textiles.—("G. and M. Gazette" Special cable.)

Three Survivors from a Destroyed Zeppelin.

LONDON, June 28.

It is disclosed that there were three survivors from the Zeppelin brought down on June 16th including the Commander. The latter was shaken but uninjured when military forces reached the burning wreckage whence two others were extricated it was believed they were dying but they have since recovered.

LONDON, June 28.

ZURICH.—Crop reports in German papers state that the harvest is unsatisfactory owing to drought and destructive hailstorms.

Fire Brigades for Irrigation.

LONDON, June 27.

The Bavarian Ministry of Agriculture has ordered fire brigades to be employed on irrigation.

Italy

Italian Shipping.

A Week's Shipping and Losses.

LONDON, June 28.

ROME.—The shipping return for the week ending 24th inst. shows that 583 ships arrived and 536 departed. One steamer and two sailing ships were lost.

The Campaign in Palestine.

Italians to Participate.

LONDON, June 28.

The "Daily Mail" says that Baron Sonnino speaking in the Italian Chamber, announced that Italian troops would participate in the new vigorous British Offensive in Palestine.

Italian Protectorate Over Albania.

Essad Pasha's Protest.

LONDON, June 28.

ROME.—The Salonika correspondent of "Messagera" states that Essad Pasha has protested against Italian Protectorate over Albania.

Russia

Martial Law Abolished.

New Minister of Marine Appointed.

LONDON, June 28.

PETROGRAD.—A Lieutenant, named Diodoff, has been appointed temporary Minister of Marine. The Government has abolished court-martials, substituting permanent Military Courts for urgent and grave cases. M. Kerensky is touring on the Kazan and Caucasian fronts.

Offensive at Two Points.

LONDON, June 28.

There is reason to believe that the Russians have begun an offensive at two points.

China

Chinese Affairs-Agreement Arrived at.

LONDON, June 28.

PEKING.—The President has accepted a number of Changhsun's demands including the reorganisation of the Cabinet with a reduction of powers of the President, redrafting of the constitution and re-election of Parliament with reduced membership, consequently the commanding Generals of Chih, Shantung, Fongtein and Honan have agreed to withdraw their troops and cancel their declarations of independence.

Greece

M. Venezelist's New Cabinet.

LONDON, June 28.

ATHENS.—The New Cabinet has been formed with M. Venezelos as Premier and War Minister, M. Repoulis, Minister for Foreign Affairs and Admiral Combouris as Minister of Marine.

British Front

The Envelopment of Lens.

Whole Enemy's Line Pressed.

LONDON, June 28.

Reuter's correspondent at headquarters says—Strong battle patrols are maintained in an aggressive contact with the enemy south and west of Lens, where we continue to gain ground. The right flank of our present advance appears to rest on the Arras-Lens railway, and the present push extends beyond Reservoir Hill (otherwise Hill 65). The enemy's resistance can scarcely be called rear-guard fighting, since we apparently are pressing the whole of his retiring line. He cannot employ artillery much, because he would probably punish his own infantry equally with ours. The German line now fronts Avion, in which many fires and explosions have been occurring during the past few days.

Enemy Beaten Off with Spades.

An Exploit of the Durhams.

LONDON, June 28.

Correspondents at headquarters state that during the fighting at Lens, a detachment of the Durhams drove off a German counter-attack with spades. The Durhams were digging a new trench in the darkness, when enemy infantry suddenly appeared. The Durhams had no time to seize their rifle or summon help, but they went for the Westphalians with uplifted spades felling several.

TELEGRAMS.

and scattering the others. A second counter-attack with so-called "storm troops" was equally a miserable failure. These troops are more yards of eighteen and are a new experiment in German attacks. They are commanded chiefly by Non-Commissioned Officers and their morale is badly shaken by constant shelling and night raids.

British Repulse Raiders.

Eight Enemy Airmen Brought Down.

LONDON, June 28. A British communiqué says:—We repulsed raiders northward of Rux after sharp fighting, enabling considerable enemy loss. We brought down six aeroplanes and drove down two others. None of ours is missing.

Heavy Bombardment.

LONDON, June 28. General Haig this afternoon says:—The enemy heavily bombarded Fontenoy-lez-Lille. We repulsed attack south of Coijul river. German raiders entered our trenches east of Vermelles. They were immediately ejected.

French Front

Capture of "Dragon's Cave" Described.

LONDON, June 28. Reuter's correspondent at French headquarters, amplifying his account of the fighting for the "Dragon's Cave" mentioned in an earlier communiqué, says that the "Cave" stopped the French attack at the beginning of the offensive on 16th April. Both sides succeeded in establishing themselves in trenches traversing the roof of the stronghold, but its possession gave the advantage to the Boches and the natural and artificial channels of the communication enabled them to bring up reserves from shelter when required. The capture of the "Cave" and of the spur jutting out from the adjoining crest called "The Finger" and of the neighbouring positions from which the garrison might expect assistance began with a five-days' bombardment, after which the French took possession of the southern entrance of the "Cave". Their fire commanded the main entrance nullifying its use, but it was impracticable to force the passage by the southern entrance which the German posts commanded from within. The attacking force, consisting of picked men, attacked the above ground. They rushed the German trench line above the "Cave" and almost instantly stopped all exit from it. The Boche machine-gun post in the shell dump down to the interior of the "Cave" between the opposing trenches was put out of action by liquid fire. The French through a hole made in the roof steadily poured in incendiaries, and as the texture became impassable the Germans surrendered. Altogether 317 were taken.

Great Reciprocal Artillery Activity.

LONDON, June 28. A French communiqué says:—There was great reciprocal artillery activity in the Hurtelise-Craonne and Avon sectors and on the heights south of Morchvilliers.

The French communiqué says:—Artillery struggle was particularly active in the sectors of Hurtelise and Mont Cornillet. A German attempt on Watwater culminated northwest of Thunz failed. Two enemy aeroplanes were brought down.

Russian Front

Russian Progress in Asia.

Turks Driven to the Mountains.

LONDON, June 28. A wireless Russian official communiqué says:—We have occupied Nakh and Ishkashat, driving back the Turks to the mountainous regions of Badkhan. We continue to make progress towards Pendjwin.

Salonica Front

French Cavalry's Advance

On Salonika Front.

LONDON, June 28. SALONIKA.—French cavalry has recaptured the town of Amphipolis on the Gulf of Corinth between Brindisi and Italy. It is recalled that this route was originally selected for the transfer of Serbian army from Corfu to Salonika, which was finally effected by sea owing to the opposition of the Skoufoudis cabinet.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Calcutta

Impressment Of Steamers.

A Calcutta Protest.

(Delayed in transmission).

CALCUTTA, June 28.

The Committee of the Bengal Chamber of Commerce considered the question of impressment of steamers for

military purposes and also a communication from the Department of Commerce and Industry in which it was stated that the Board of Admiralty had undertaken not to requisition vessels in Indian waters without prior consultation with the Government of India. The chamber invited the Department of Commerce and Industry to consider the impression by the board of five steamers remaining of Indo-China line. These vessels were presumably impressed at Hongkong and they have entered service at Calcutta on account of the Admiralty. The term "Indian Waters" probably does not include Hongkong and China coast. It may be, therefore, that the Government of India were not consulted on the subject and that in consequence the opinion of the Calcutta Advisory Committee could not be ascertained but the Committee of Chamber felt that when an undertaking was given not to requisition any steamer in Indian waters without previous reference to the Government of India, it was not intended that this undertaking should be rendered valueless by making all requisitions before the steamer reached Indian waters. They placed these considerations before the department and they quoted figures showing how difficult it would be in the absence of five vessels in question to provide tonnage for trade between Calcutta and China and Japan.

Bombay

Local Self-Government in Bombay.

A Conference.

BOMBAY, June 28. A Conference of all local bodies in the Presidency, styled as Local Self-Government Conference, will be held at Poona under the auspices of the Poona City Municipality and the District Local Board, Poona, on the 27th and 28th July. The following subjects among others will be taken up for discussion at the Conference: The constitution and powers of local bodies, the improvement of resources of local bodies, free and compulsory primary education, formation of separate local self-government services, introduction of the system of village panchayats and training schools for employees serving under the Municipalities and Local Boards. Papers bearing on different aspects of local self-government will be read at the Conference.

An Embellishment Case.

Heavy Sentences on Accused.

POONA, June 28. Mr Percival, Sessions Judge, delivered judgment today on the unanimous finding of the Jury in the Bombay Banking Company case. In this case, which had been before the Court since the 23rd February, B. R. Hivarkar and K. V. Gharpure, Agents of the Poona branch of the Bombay Banking Company, now in liquidation, were charged together with P. G. Vaidya, Director and Bombay Agent of the Bank, with embellishment and falsification of account-books and vouchers. The sums involved amounted to Rs. 67,739. The Judge sentenced Hivarkar to three years' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 500, in default 6 months' further imprisonment. Gharpure was sentenced to 4 years' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 1,000, in default one year's further imprisonment and Vaidya received a sentence of 5 years' rigorous imprisonment and Rs. 1,500 fine, in default 15 months' further imprisonment. Khim Bahadur S. O. Datar, Public Prosecutor, had charge of the case for the prosecution assisted by Rao Sahib Girdarsing Meniram of the C. I. D.

Free Imports for Govt. Officers.

A Protest.

BOMBAY, June 28. In view of Reuter's telegram stating that Mr. Chamberlain had announced in the House of Commons that "the Government of India will not consider the question of allowing all officers in British service in India to import articles by post free of Customs duty," the Bombay Presidency Trades Association, Limited, have telegraphed protest to the Chief Secretary, Government of India stating that this is likely to prove a serious and unfair blow to Indian trading interests.

Accused Fined Rs. 450.

POONA, June 28. Judgment was given by Mr. Westrop, District Magistrate, this afternoon, in the matter of an accident case in which Captain D. Menon was prosecuted for accidentally causing the death of an Indian policeman on the night of the 15th June. The Magistrate fined Captain Menon Rs. 450, out of which Rs. 400 were awarded to the deceased's son as compensation.

Sinking of the "Mongolia."

Some Details.

BOMBAY, June 28. News received from Bombay states that the S. S. "Mongolia" sank in 16 minutes on an even keel, her marks being visible above the water. One passenger, a Parsee named J. Moria, is known to have been drowned. Two others, Mr. Watt, an employee of a Calcutta firm, and Mr. E. Hore of Messrs. E. Sassoon and Company, are missing and it is feared they also have been drowned. The casualties among the crew which were mostly due to explosion are reported to be 23, 6 of whom were Europeans. 30 mail bags have been washed ashore, but the Bombay mail bags are all below deck and are still on the ship. ("C. & M. Gazette")

Indian War Loan.

W. I. Turf Club Lottery.

BOMBAY, June 28. The Central Office of the Western India Turf Club War Loan Lottery has now received returns from all offices that have been selling tickets. It appears that the total money invested in the lottery amounts to Rs. 36,42,090. 5 per cent has to be deducted from this for payment of expenses. After that the first prize-winner will take in war bonds 20 per cent of the total, the second 10 per cent of the total, the third 5 per cent of the total and so on, the total number of prizes being one thousand.

POONA, June 28.

In the Court of Lieutenant Colonel Leslie, Contonment Magistrate, to-day Private Ballard Young, an European fitter employed in Loco Workshop at Lonavia, charged Mr. D. Frederics, another youth, with defamation in the following circumstances. It appears, said Mr. F. Dracott, complainant's pleader, that a large number of anonymous letters had been flying about the station of Lonavia for some time past, ladies especially being recipients. At midnight on the night of 8th May Frederics went up to two young ladies named Miss Williamson and Miss Scanlon and on learning from them that they also had received letters said that Ballard was the writer and that as he and several companions had threatened to thrash Ballard if he continued writing them, letters had ceased coming. The Magistrate suggested to both parties that the case should be settled by apology which Mr. L. J. Apte, pleader for defendant agreeing to, the case was adjourned for a week.

Punjab

The Madras Internments.

Lahore Protest Meeting.

LAHORE, June 28. A largely attended public meeting of the Citizens of Lahore was held this evening at Bradlaugh Hall. A protest against the Madras internments. Mr. Hanikishen Lal presided. This following resolutions were passed:—That this meeting of the citizens of Lahore enters its most emphatic protest against the action of the Government in internment, under the Defence of India Act, Mrs. Besant, Messrs. Arundale and Wadia who have been carrying on a constitutional agitation in furthering the Reform Scheme prepared by the National Congress and the Muslim League. That it affirms its steadfast adherence to the Reform Scheme and ventures to point out that the policy of repression which is calculated to stifle the constitutional agitation for the attainment of self-government within the Empire is detrimental to the best interests of the British Empire, Indian people and the Government. In moving the first resolution the Hon'ble Mr. Fozal Hussain, M. A., Barrister-at-Law, said that the question of Post War Reforms was "sub judice" before the British Tribunal, but the Bureaucracy instead of waiting for the decision had chosen to start on repression and strike at our toughest champions. Repression, he said, produced a morbid mind in the people and cast bad odour about the Government and it was their duty to protest. Messrs. Malik Barkat Ali of the "Overver", Dhanadas Suri, Pleader, and Nanakchand, Barrister-at-Law, supported the resolutions.

The Second Resolution.

Dr. Gohelchand Narang, Barrister-at-Law, in moving the second resolution said that the legitimacy of the ideal of Self-Government had not only been judicially recognised but also by provincial rulers. The issue was about the extent of the application and here they must adhere to the scheme prepared by the Congress. Messrs. Pir T. J. Durrani, Barrister-at-Law, Mehta, Bahadurchand, Pleader and others supported the resolution. The President in his closing remarks said that the resolutions would be cabled to the Viceroy, Secretary of State and the Premier.

United Provinces

Adulteration of Food.

Prohibition Bills.

ALLAHABAD, June 28. The "Pioneer" says: The Local Government has submitted a Draft Bill for the prevention of adulteration of food for the Central Provinces for administrative approval of the Government of India. A similar measure received in the Madras Government some time ago has been given the approval of the Government of India.

Mysore

A Soldier Charged with Killing.

An Indian Servant.

BANGALORE, June 28. Mr. P. E. Bowring, District Magistrate and Justice of the Peace, was engaged today in holding a case in which Private J. Scott of Motor Transport section Army Service Corps, is charged under section 304 I. P. C. with alleged causing death of an Indian domestic servant with a knife. It was alleged that on the 21st of last month at about 2 P. M. Private Scott was seen talking to the deceased on Whitefield road and subsequently stabbed him and as a result of the injuries the man died. Superintendent Hayes of the Mysore Police made enquiries and as the military authorities handed over Private Scott to the Civil authorities for trial the police charged him under Section 304 I. P. C. Mr. Hayes was the first witness examined. He deposed regarding the investigation in the case. He stated that on information he proceeded to the scene of occurrence where he saw the corpse of the deceased and near that the soldier was standing and behaving in a strange and demented manner. Subsequently he arrested the soldier and handed him over to the military police for custody. Another witness who deposed to have seen in the incident said that he saw the soldier and the deceased talking on a bridge and the soldier stabbed the deceased and was walking away when he raised a cry. Some villagers came and stopped the soldier and took from his pocket a jack knife. Three other witnesses were examined for the prosecution. Mr. H. Lu'cock, Barrister-at-Law who appeared for Private Scott reserved cross-examination. The case stands adjourned to the 2nd July.

The Under Secretary, Government of Bombay asked for total exemption for the Hon'ble Sir S. Batchelor and the Hon'ble Mr. Justice Marten. Captain Sheppard enquired if any reasons had been given. The President said that it was stated that the exemptions were asked for interests of public service. Mr. Justice Marten had tried to do military training. As to Sir S. Batchelor he was nearly 50 and it was stated that he could not be spared from his work as his judicial duties completely absorbed his time. Captain Sheppard said that the Judges at Allahabad and other places were doing drills. The Tribunal granted total exemptions.

ప్రజాభిప్రాయములు

1

హిందూశాస్త్రము.

మహాశయ,

భవత్ప్రతికరణంబుఁ బ్రకటింపఁబడిన "హిందూశాస్త్ర" తత్త్వమును బహించితిని.

పశ్చిమఖండవాసులు మన యందలి ద్వేషమువలన మనలను "బ్లాకు" అని పిలుచుదు, మన నగరమున మనము నివసించియున్న భాగమునకు "బ్లాక్ బౌను" అని పేరిడినట్లే మహామృదీయులు మనలకు నీచపదము "హిందు" నామ మిచ్చి, మనము నివసించు నేతమునకు "హిందుస్తాన్" మనినది యును, బిమ్మట మన పండితోల్తు లాశ్చర్యమున సంస్కృతి మునేసి వివిధ నిర్వచనములతో గానికే గౌరవాధ్యములను గల్పించి సెప్పును. "హిందూస్తాన్" పదమును "హిందూస్తానము" గా దిద్దినదియును, "బ్లాకు" పదము కేవల ధర్మిక మగుటవలన నది సంస్కృతము గాఁజాలదయ్యె ననియును నానామృతము. కనుకనే హిందూశాస్త్రము ప్రాచీన గ్రంథములయందు మృగ్యము.

"హిందు" పదార్థమును మహామృదీయు భాషయందు నారమున దగును.

భవదీయ ప్రతికరణంబుఁ బ్రకటితమయిన మొదటి స్తోత్రముయొక్క రెండవవరణము. — "యావద్విందు సరోవరం" అనువానికి "విందుసరోవరము అనగా నేరువునకును" అని యర్థము వ్రాయఁబడియున్నది. నేరువునకు విందుసరోవర మను వాడుకలేదు. మఱి విందుసరోవరము శ్రీజగన్నాథ శ్రేష్ఠ మునకు గమింపఁబడునట్లు భువనేశ్వర శ్రేష్ఠమునందుఁ గలను. కావున భువనేశ్వరము వఱకుని యర్థము నెప్పుడలెను. కాని నేరువునకు కనరాదు.

శ్రీ విక్రమదేవ వర్మ.

II

హిందూస్త్రీలు-ఇంగ్లీషుభాష.

అయ్యా,

గత ఆంధ్రమహాజన సభలో స్త్రీలకు ఇంగ్లీషు భాష అవసరమనియు దేశభాషలలో విద్య స్త్రీలకు చెప్పవలసినదని యు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినప్పటికి చాలమంది సంఘ సంస్కారకులు వ్యతిరేక అభిప్రాయములు గలవారయి యుండురని నేను నిశ్చయముగా చెప్పగలను. అట్టి అభిప్రాయము గలవారు స్వాగృహములు గాని విశేషమందికి నుపచరించు స్త్రీ విద్య దేశభాషలలో నుండవలసినదని వారికి బాగుగా తెలియను. పట్ట పరీక్షలలో గెలుపొంది లోకానుభవములేని నన నాగరికులు తమవలెనే తమస్త్రీలు గొప్ప పరీక్షలు పాసు కావలెనని కోరుచున్నారు గాని అందు వలన ఎంతయందీ స్త్రీలకు నుపయోగము కలుగునో అందువలన యేనవ్వములు కలుగునో ఆలోచించకుండక న్నారు. స్త్రీలకు ఆంగ్లేయభాష చెప్పించ కూడదని నాతాత్పర్యము కాదు. దేశభాషలో భాషములేనిది ఇంగ్లీషు భాషలో భాషయు స్త్రీలకు కలిగినయెడల బాలుకవలె నీరికి గయితము దేశభాషలో భాషను నశించును. అందు చేతనే మనవారు బాలకకు దేశభాషలో చదువు చెప్పించవలసిన దని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాము. కాని బాలికలకు శిశుత్వగతియందీ ఇంగ్లీషు భాష బాలికల నుకంఠంబో పాఠశాలలో చెప్పబడుచున్నప్పటికి ఉన్నే తునహించుట బహు విచారకరము ఇంగ్లీషు చదువుకొనిన నవనాగరికులు మంచి చెడుగుల నాలోచించకుండ స్త్రీలకు ఇంగ్లీషు భాష అత్యవశ్యక మని పత్రికలో వ్రాయుట చేత ను అధికారులతో చెప్పటచేతను డిప్టీలో జరిగిన గత డయిరక్టరుల సభలో మన స్తోమ దొరవారు స్త్రీలకు ఇంగ్లీషు భాష కావలసినదని మనము కోరుచున్నట్లును అందు నిమిత్తము విదేశమునుండి అనేకమంది స్త్రీశిక్షకులను రప్పించవలసియుండు నని నెలవిచ్చి నారు. తెనుగు తెలియని విదేశ స్త్రీలు మనబాలికల కేరీతిగా విద్య చెప్పగలరు. అందువలన స్త్రీవిద్య యెట్లు త్వరలో వృద్ధి పొందగలను వారికింద ఖర్చు పడు ధనము, వృధాకారా? మన వారిలో వికమత్వము సుమయోచనము లేకపోవుటచేత అనేక బాధలు కలుగుచున్నది. నిజముగా స్త్రీవిద్య వృద్ధిపొందకలెనని ఒక సంఘముగా గూడ పరస్పరభేదములు లేక తమ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వము వారికి తెలియ చేయవలెను.

బంధురం. రంగాధర్లు గున్నయ్యశాస్త్రి

III

మన కర్తవ్యము.

అయ్యా,

నేను ఒకపత్రికయందు "హోంయూల్" విషయమై ప్రచురపరచబడిన వ్యాసమును జదివితినీ. ఆవ్యాసమును వ్రాసినవారు హోంయూల్ స్వీకరణార్థమై బహుశ్రద్ధను వహించినట్లును, ఆయానందమును పొందియే తీరవలయుననియు, నుద్దేశించినట్లు కానంబడుచున్నది. ఈయుద్దేశము కొందరు గొప్పవారులకు మెండుగనున్నట్లు కానంబడుచున్నది. ఈగొప్పయేర్పాటును చేయబూనినవారు మహనీయులుగానే కానబడుచున్నారు; గాన వారిని తప్పులు పట్టుటకైనను, దిద్దుటకైనను, ఎదుర్కొనుటకైనను ప్రానుకొనలేను కాని, మనకు ఒక వేళ రావైయున్న కష్టములబట్టి, హోంయూల్ సమాధానముగ నుండునని నాకు గలిగిన సందేహముచే నిట్లు వ్రాసెదని.

హిందూదేశమునకు యూరప్షియులు పరిపాలనార్థమై వచ్చినవిదట, రైలుమార్గములను చూడగలిగితమి. వానివలన మన వ్యాపారము తీవ్రగలిగి వృద్ధిపొందెను. తంతితపాలనలన మన కెన్నియో సౌకర్యములు గలిగెను.

వారు వచ్చినవిదట పాలకులుండియు, అరాజకముగా నుండినట్లుండిన కొన్ని కొన్ని స్థలముల వారివ్యవహారంబున. కొక్కమును కొల్లగొట్టుటకు వచ్చిన దొంగల గుంపులుమాను మాయెను. ఈలాటి తొందరలన్నిటిబాప, వారు పడిన వారిపాట్లకు మన మెంతయు కృతజ్ఞులమై యుండవలయు.

మనపూర్వరాజులయందు దైకమత్వములేకుండుటచేతనే పూర్వపుట్టి ఘోరసంగ్రామములు జలుగుచు ధనమును మహామృదీయులును తదితరులును దొచుకొనిరి. మనదేశాలయములను బాడుచేసి దేశమును కొల్లగొని నానావిధముల ధ్వంసముచేసిరి. అప్పుడు రాజుల పరిపాలన నిరంతరము. ఇట్టికాలమున వీరశిల్పము చేయుచుండినో తెలియదు. బ్రిటిష్ పాలన వచ్చిన తరువాత వీరలకు కలిగినసహాయ మెంతయని చెప్పవలయు. రైలువేయందు వారికి కూలీపనులు చాలచిక్కినను, యంత్రాలయము యంతల పనులు చిక్కినను.

కావున హోంయూల్ వచ్చిన యెడల పూర్వపుట్టిలో బడుదు మేమోయని చెప్పట యంతకష్టముగాదు. మనలనెన్నియో విధముల నాదరించినట్టియు కష్టములనుండియు మనలను రక్షించిన యింగ్లీషు దొరలకప్పుడు యుద్ధమున జయుముకలుగు నట్లు ప్రార్థించి మనకత్తికొలిది యుద్ధమునకు సహాయముచేసి వారలనే మనపాలకులగా బెట్టుకొనుటయే మనకర్తవ్యము.

యాడికి సత్య హాథన్.

IV

నెల్లూరు ఆంధ్రమహాజన సభ.

అయ్యా,

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతిముఖులు కొందరు రెండవదినమున లక్ష్మీనరసారెడ్డి పురమండమున గావించిన సభావిషయముల ను గుఱించి ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరుడు వ్రాసిన వానియంద సత్యములు గలవని ఆర్. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు వ్రాసినలేఖను పత్రికాధిపతులు వ్రాసిన సమాధానమును జదివితినీ. సుబ్బారెడ్డిగారు ఆసభయందే యున్న అట్లు వ్రాసియే యుండవలసి నా యభిప్రాయము. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మనన సరమున తీర్మానమును మొదట ప్రతిపాదించుట కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి గారు ఆంధ్రరాష్ట్ర మనసరమనియు దానివలన వెచ్చులిగురులకు పాలుగావలసి వచ్చునని యొక్కింతనేపు ముచ్చటించినపిదప పువూరు రెడ్డియశేషయ్యలు, తదితరులు రాష్ట్రమునకు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించిరి గాని ప్రథమమున ముచ్చటించిన ఆదినారాయణరెడ్డి గారు గాని తదితరులుగాని యే తీర్మాన మును బహిరంగముగ జదివి యుండ లేదను విషయము సుబ్బారెడ్డిగారి లేఖనలనే సూచించుచున్నది. ఉపవ్యాసములు ముగిసినపిదప అగ్రాసనాధిపతిగానైన మై. చంగయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర మనసరమను తీర్మానమును ఆంగ్లమున గ్రంథమున చదివినదిపించిరి. అట్లేతే నేనును, 'దేశాధిమాని' పత్రికాధిపతులగు దేవగుప్తం శేషురెంటి రావుపంతులుగారును లేచి ఇచ్చటకున్న వారు ఆంగ్లము రాని వారు గా నున్నారు. ఆంధ్రమున చదువగోరుచున్నా మని యడిగితిమి. ఆంధ్రపత్రికా విలేఖరుడు గూడ దానిని ఆంధ్రమున చెప్పవలసి యడిగి యుండెను గాని వారు దానికేమియు జవాబియ్యక రెండవతీర్మానముగూడ ఆంగ్లముననే వ్రాయబడియున్నది. ఈతీర్మానము నకు ఉపసాదకులుగాని, ఆమోదకులుగాని లేరనుట సత్యము.

నేను వారిబట్లె యొద్దనే నిలువబడియున్నాను. అప్పుడు కోటం రాజు పున్నయ్యగారు, బి. రామనాథయ్యగారు, నరసింగ రావుగారు మఱి కొందఱు గూడ అగ్రాసనాధిపతి గారియొద్దకు వచ్చి వారిని కాగ్యవిధానములు గూర్చి ప్రశ్నలు వేసిరి. ఈ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమియ్యలేక నేను, అల్లరియవు ననియోగాని అగ్రాసనాధిపతిగారు తీర్మానములు ఆమోదింప బడినవనియు, సభ ముగిసినదనియు, వచ్చియించి సభామండప మును విడిచి వెళ్లిపోయిరి. వీనినిబట్టి యేమిగ్రహింపవలయునో పత్రికాపాతకులే యోచించుగు గాక. మఱియు ఈనెల 11న లేదిన వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికలో మై. చంగయ్యపంతులు గారు, సుబ్బారెడ్డిగారు ఆసభయిని వ్రాసినవిషయములను గుఱించి విమర్శింపకయే సమాజమును గుఱించి వ్రాసియుండిరి దానినిబట్టి ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరుడు వ్రాసినది సత్యమనియు లేనియెడల మై. చంగయ్యపంతులుగారే విమర్శించియుండు రనియు లేటెల్లరుగుచున్నది. సుబ్బారెడ్డిగారి లేఖలోమఱి యొకవిచిత్రము గలను. ఆంగ్లనిర్ణయమును గుఱించిన తీర్మాన మునకు వ్యతిరేకముగ తమ సమ్మతు లొసంగిన 404 మంది ప్రతినిధులు ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రతీమఖులుగ నెంచవలయును గాని 14 మందియే గాదని వ్రాసి యుండిరి. ఇదెట్టి న్యాయమో తెలియ రాకున్నది. ఒక తీర్మానమునకు ప్రతిపాటుయగ నున్న మఱియొక తీర్మానమునకు గూడ ప్రతిపాటురని రెండుంట సమంజసముగ లేదు. సభలో లేనివారు సభ్యులుగ నెట్లు పరిగణింపబడుదునో తెలియరాకున్నది. అట్టి శ్రేష్ఠము గలవారు సభ నలంకరించి 404 మంది ప్రతినిధులు వ్యతిరేకముగ నున్నారని లోకమునకు చాటిన మిగుల సమంజసముగ నుండియుండును. గతించిన విషయమును గుఱించి విచారించిన నేమిప్రయోజన ముండదు. పరిస్థితులు చక్కగ తెలియకప్పుడు విలేఖరుల నిందించుట అన్యాయము.

గుంటూరు పి. బి. నారాయణ.

26-5-17 లేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద కృష్ణాజిల్లా ఆరుగొలను గ్రామవాస్తవ్యుల సభ జరిగి హిందూదేశమునకు విశేష సేవ చేయుచు హిందూదేశీయ రాజకీయమార్పులకై విశేషముగా పాటుబడుదున్న అనిబి సెంటు వాడియా అరంజెలు గార్లకు మద్రాసు గవర్న మెంటువారు విధించిన నిష్పంధప్రవాసశిక్ష అక్రమమనియు అశాస్త్రీయ మనియు సవరు శిక్ష వెంటనే రద్దుపర్చుటకు ఇండియా దొరతనమువారిని, క్లెరికెరి ఆఫ్ స్టేట్స్ ఫర్ ఇండియాగారిని కోరుచున్నా మనియు తీర్మానము చేయబడెను. ఆసభకు గ్రామములోని ప్రముఖులందరును విచ్చేసిరి.

నోటీసు

813

మాకంపెని యీనెల 29 న లేదీ శుక్రవారం 30 న శనివారం నిలువయున్న సరకుల లెక్క చూచుకొను నిమిత్తము మూసుబకును. యీవూరియించి వృత్తరముల ద్వారావచ్చు ఆగర్లు మట్టుకు మామూలుప్రకారము గమనించబడును.

స్పెస్సర్ అందు కంపెని లిమిటెడ్

మాంబుగోల్లు మద్రాసు.

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

748

అమలాపురం 29-7-17 to 1-7-17 2 దినములు. (ఈ గ్రామములకు వర్ష యిబ్బందిచేత, ఆయాతారీఖులకు రాకపోయినా అచ్చటచ్చట మా యేతెట్ల తెలియజేయు నోటీసుల ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి లెంబునకో వలయును.)

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్గొల్పులు - ఫిలుములు - డెరాలు - గ్యాసువీత యాలు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయము జరుగెను. క్యాటలాగు కావలెనా? (5:30) బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నలుగు సంవత్సరమున జరిగిన బిరోహా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, చరిత్ర, సాంఘిక, కావ్యము, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు బిరోహా రాజములును, దర్శనీయములగు రంగులజేతపటములును మహాజనుల పట్టములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ చుదింపబడినది.

కాకితముల కలెక్షనం తేది కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న కలయవారు	కల రు 2-0-0
కలెక్షన్ ప్రాసికోను టూలిము:	
ఆంధ్రవివేచిత సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-9-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	
ఆంధ్రవార్తాపత్రిక సంవత్సర, లేక వివేచిత కి మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హిస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో ర, తంబుకెట్టిసిథి మద్రాసు.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయోపాధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాథ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.

1/2 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభగుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు వాంఛితభావలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్షా-1

ఆయుర్వేద యోగముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works

388

The Ayurvedic Pharmacists.

Elphinstone Road, Bombay, 13.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్గములకు సంబంధము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవాడు గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోష్టచార్జియే మేమేధరించి పంపుచున్నాము. వెంటనేవ్రాయుడు.

319 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శ్రీ ఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

ఆనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము

సంస్కృతమునందు వ్యాసశ్రీకృష్ణమైన శ్రీభాగవతమును తేటగా నీటుగులుకు తెలియి పటములను చేర్చి ముద్రించుచున్నాము. ఇందు శ్రీభగవద్గీత, తిలకము, అనెడి అనేకవ్యాఖ్యల యందు గల విశేషాంశములను జేర్చించి యున్నాము. ఈ గ్రంథమును చిన్నవైజ్ఞాన మేలైన కాకితములపై సచ్చిత్రించి కాళికోటియందు చేయించియున్నాము.

1-వ	సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు	1-0-0
2-వ	" తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములు	1-4-0
3-వ	" చతుర్థ, పంచమ స్కంధములు	1-4-0
4-వ	" షష్ఠ, సప్తమ స్కంధములు	1-4-0
5-వ	" అష్ట, నవమ స్కంధములు	1-0-0
6-వ	" దశమ స్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
7-వ	" ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం	1-4-0
8-వ	" ఏకాదశ ద్వాదశ స్కంధములు త్వరలో వెలువడును.	

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో, ఆనంద ప్రెస్, మద్రాసు.

అద్భుతనివారిణి.

126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలక్ట్రో టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును, నిద్రాశులకును, విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుహస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు చెందిన వారికి ప్రశస్తమైనదండ; బలమును గలిగించును. ఆరోగ్య కేటమిని ఇందుకలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడా ఫేటిడోషో ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోక్షము ఒకమారు పరీక్షింపుము.

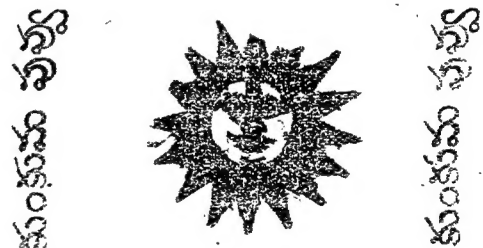
25 ముగ్గుల బుడ్డి 1-కి రు. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము!
పరిమళ ద్రవ్యములచేత
ఆట్టో డిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై నెనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన భవము మధ్యలోనుండు యంత సుఖయిన వాసనలు అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే చేసి యుండినా యీ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి (వాసి పంపును. వెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రు. 0-8-0 } వి. పి. వార్షి, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రు. 0-4-0 } ప్రత్యేకము. 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ఆంగ్లో యుండియేక్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పుష్పమోక్షం మూర్తీ, చై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్గమున గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెస్కు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (5కి) 21. హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

దంతచూర్ణము పండ్లతోముట్టుకు	...	0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు	...	0-4	మోహినీ తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	...	0-12
శీర్షకనాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు	...	1-4	బుట్టకు తైలము డబ్బీ 1-కి	...	0-4	కోమహరి వెండ్రుకలు ఉడుటకు	...	0-8
దంతిశులహరి పండ్లపోటుకు	...	0-8	గురత్తిదావకము సీసా 1-కి	...	1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి	...	1-0
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	...	1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు	...	1-4	కస్తూరిమూత్రలు వెద్దవి, మంచివి 50-కి	...	0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	...	0-12	కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి	...	0-8	సుఖభోగి మాత్రలు	...	1-0
మూలశంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి	...	0-12	వాయువుపోట్టుకు మందు	...	1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	...	1-0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	...	0-8	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి	...	0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	...	0-8
శీతాంజనము కంటివ్యాధులకు	...	0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	...	0-6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	...	0-8
కలరామూత్రలు వాంతిశోధకులకు	...	0-6	కర్ణమూలహరి చెవిపోటుకు	...	0-6	కోరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు	...	0-12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీదలకు డబ్బీ 1-కి	...	0-8	జులూబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	...	0-8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి	...	0-8
వాముకర్పూరము సీసా 1-కి	...	0-8	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు	...	0-8	శక్కు డ్రావకము సీసా 1-కి	...	1-0
చేలకు మందు సీసా 1-కి	...	0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	...	1-0	తొంబూలమూత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి	...	0-8

హిస్టు ఖర్చులు వేటు. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.